

Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΘΕΜΑ: «ΗΘΙΚΗ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ
ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ»

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ: ΚΟΛΟΚΑΘΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Α.Μ. 2002290

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΦΑΤΟΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, 2008

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία έχει στόχο να ασχοληθεί με το επάγγελμα του λογιστή συναρτήσει της ηθικής του συγκεκριμένου επαγγέλματος.

Συγκεκριμένα το πρώτο κεφάλαιο ασχολείται με την έννοια της λογιστικής επιστήμης προκειμένου να εισαγάγει τον αναγνώστη στο θέμα, ενώ στο δεύτερο κεφάλαιο επεξηγείτε η δεοντολογία του επαγγέλματος. Αναλύονται οι γενικές αρχές του κώδικα δεοντολογίας των λογιστών, οι γενικές αρχές ασκήσεως επαγγέλματος αλλά και ο τρόπος με τον οποίο παρέχονται οι διάφορες υπηρεσίες. Στη συνέχεια αναλύονται η ανεξαρτησία και η αντικειμενικότητα, η εχεμύθεια και η ποιοτική επάρκεια που πρέπει να διέπουν τον κάθε λογιστή.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η προσφορά των λογιστών τόσο σε ιδιώτες όσο και σε επιχειρήσεις καθώς και ο αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των φοροτεχνών-λογιστών.

Στο τέταρτο κεφάλαιο εξετάζεται η γενικότερη προσφορά των λογιστών στην κοινωνία και η ηθική του συγκεκριμένου επαγγέλματος.

Στο πέμπτο κεφάλαιο διεξάγεται η έρευνα, που έχει στόχο να μελετήσει το επάγγελμα των λογιστών. Η μεθοδολογία της στηρίζεται στην ποσοτική έρευνα, η οποία χρησιμοποιεί στατιστικά μοντέλα για να αναλύσει τα αποτελέσματά της και διεξάγεται με ερωτηματολόγιο, ένα ειδικό έντυπο που περιλαμβάνει συνήθως τυποποιημένες ερωτήσεις για τη συλλογή συγκεκριμένων στοιχείων. Αποτελεί την πιο δημοφιλή μέθοδο συλλογής πρωτογενών στοιχείων και αποτελείται από δύο μέρη. Στο πρώτο, οι ερωτώμενοι απαντούν σε προσωπικές ερωτήσεις και στο δεύτερο σε ερωτήσεις σχετικές με το επάγγελμά τους. Το δεύτερο μέρος έχει δημιουργηθεί βάσει της κλίμακας Likert. Οι ερωτώμενοι δηλαδή απαντούν στις ερωτήσεις βάσει της παρακάτω κλίμακας: 1=Διαφωνώ Απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ, 4=Συμφωνώ 5=Συμφωνώ Απόλυτα.

Η παρούσα έρευνα συμπέρανε ότι το επάγγελμα του λογιστή είναι πολύ σημαντικό, τόσο για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, όσο και για τους ιδιώτες, γεγονός που σημαίνει ότι ο λογιστής οφείλει να διακατέχεται από εχεμύθεια, αντικειμενικότητα αλλά και από τήρηση των νομοθετικών κανόνων και των βασικών αρχών της λογιστικής. Γι' αυτό το λόγο στο έκτο κεφάλαιο προτείνονται τρόποι τήρησης αυτών των αξιών.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ.Φατούρο Δημήτρη για την αμέριστη βοήθεια, ακαδημαϊκή υποστήριξη και καθοδήγησή του ως επιβλέπων καθηγητής της πτυχιακής μου εργασίας. Με τις πολύτιμες συμβουλές του και τις κατευθυντήριες γραμμές που μου προσέφερε κατόρθωσα να ολοκληρώσω την συγγραφή της εργασίας αυτής.

Επιπλέον θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στην ομάδα των λογιστών που συμφώνησαν να αφιερώσουν λίγο από τον ελεύθερο χρόνο τους για να συμμετέχουν στη διεκπεραίωση της έρευνας με τη μορφή ερωτηματολογίου.

Τελειώνοντας θα επιθυμούσα να δηλώσω την ευγνωμοσύνη μου στο πρόσωπο της συζύγου μου Σμαράγδας η οποία, με την αμέριστη συμπαράστασή της και υπομονή, με βοήθησε να επιμεληθώ την εργασία μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	σελ.1
----------------	-------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ- ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ- ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	σελ.2
1.1.1 Ιστορική αναδρομή	σελ.4
1.1.2 Νομικό πλαίσιο επαγγέλματος - Ο Νόμος για το Επάγγελμα Λογιστή - Φοροτεχνικού(Ν.2515/1997).....	σελ.6
1.1.3 Α' Τάξη	σελ.7
1.1.4 Β' Τάξη	σελ.8
1.1.5 Γ' Τάξη	σελ.9
1.1.6 Δ' Τάξη	σελ.10
1.2 Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	σελ.11
1.3 Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	σελ.12
1.4 ΜΟΡΦΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	σελ.14
1.5.ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ.....	σελ.19
1.5.1 Σύγχρονα προβλήματα λογιστικής Επιστήμης	σελ.19
1.5.2 Ορισμός-δραστηριότητες οικονομολογικού επαγγέλματος και λειτουργία γραφείων οικονομολογικών υπηρεσιών	σελ.19
1.5.3 Λειτουργία λογιστικής εταιρίας.....	σελ.20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Η ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ –ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ

2.1. ΑΡΧΕΣ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ-ΛΟΓΙΣΤΩΝ.....	σελ.23
2.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ.....	σελ.27
2.3.ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	σελ.29
2.4.ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	σελ.30
2.5.ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ.....	σελ.31
2.6.ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	σελ.31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΙΔΙΩΤΕΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

3.1 ΓΕΝΙΚΑ	σελ.33
3.2 . ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ.....	σελ.35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

4.1. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	σελ.37
4.2. ΟΙ ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.....	σελ.38
4.3. ΆΛΛΟΙ (ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ) ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	σελ.41
4.3.1. Τεχνολογία	σελ.41
4.3.2. Λογιστικό Σχέδιο και Λογιστικές Αρχές	σελ.42
4.3.3. Εξωτερικοί ελεγκτές	σελ.43
4.3.4. Εταιρική διακυβέρνηση	σελ.44
4.3.5. Τα όρια ευθύνης του λογιστή.....	σελ.45
4.3.6. Ο σύγχρονος ρόλος και τα χαρακτηριστικά του λογιστή	σελ.46
4.4. ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	σελ.49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

5.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	σελ.52
5.1.1. Δείγμα	σελ.52
5.1.2. Δειγματοληψία.....	σελ.52
5.1.3. Ερωτηματολόγιο	σελ.52
5.1.4. Διαδικασία	σελ.53
5.2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	σελ.54
5.2.1. Δημογραφικά Στοιχεία.....	σελ.54
5.2.2. Εδικές Ερωτήσεις.....	σελ.58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

6.1.ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	σελ.82
6.1.1.Αποτελέσματα Δημογραφικής Ανάλυσης	σελ.82
6.1.2.Αποτελέσματα Ειδικών Ερωτήσεων.....	σελ.82
6.2.ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΤΗΡΗΣΗΣ	
ΗΘΙΚΩΝ ΑΞΙΩΝ	σελ.86
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ.89
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	σελ.90
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	σελ.92
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.....	A1-A11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β.....	B1-B7
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ	Γ1-Γ5
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ	Δ1-Δ3

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σε όλα τα επαγγέλματα ένας από τους κυριότερους παράγοντες ο οποίος επηρεάζει θετικά αλλά και αρνητικά, την όλη εξέλιξη αλλά και επιτυχία του εκάστοτε επαγγελματία , είναι η Ηθική αλλά και Επαγγελματική Συμπεριφορά που έχει ο τελευταίος προς τους πελάτες του και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο

Επιτυχημένος επαγγελματίας εκτός των άλλων είναι αυτός που φέρεται με ευγένεια, τιμιότητα, ειλικρίνεια και σεβασμό σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς της εργασίας του, διεκπεραιώνει τις απαιτούμενες δουλειές του τηρώντας τους νόμους της εργατικής αλλά και επαγγελματικής νομοθεσίας και έχει συνεχώς στο μυαλό του εκτός από το προσωπικό συμφέρον και το κοινωνικό, με αποτέλεσμα την ανέλιξη της κοινωνίας και της δημιουργίας ηθικών ανθρώπων.

Ειδικότερα οι επαγγελματίες λογιστές που ασχολούνται με την λογιστική πληροφορία πρέπει να υπόκεινται σε κάποιο κώδικα συμπεριφοράς τον οποίο και να τηρούν διότι αν μη τι άλλο είναι ένα επάγγελμα που έχει μεγάλη κοινωνική διάσταση και οι λογιστές βρίσκονται συνεχώς σε άμεση επαφή με το κοινωνία και τα μέλη αυτής.

Στη συγκεκριμένη μελέτη θα ορίσουμε την έννοια του λογιστικού επαγγέλματος, εστιάζοντας στην ηθική, επαγγελματική και δεοντολογική προσφορά που έχει ο λογιστής προς τους πελάτες του και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ- ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ-ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το λογιστικό επάγγελμα ασχολείται με τη λογιστική επιστήμη η οποία **ορίζεται** ως ο επιστημονικός κλάδος που ασχολείται με την αναγνώριση, την μέτρηση, την συστηματική καταχώρηση των λογιστικών πληροφοριών που αφορούν τις οικονομικές συναλλαγές μιας οικονομικής μονάδας και οργανισμού. Αποσκοπεί στο να βοηθήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη να λάβουν επιχειρηματικές αποφάσεις. Είναι η επιστήμη που έχει χαρακτηριστεί ως η γλώσσα του εμπορίου μέσω της οποίας επικοινωνούν οι συγκεντρωθείσες επιχειρηματικές πληροφορίες σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο και εξελισσόμενο εμπορικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Σύμφωνα με το Αμερικανικό Ινστιτούτο Ορκωτών Λογιστών¹, η λογιστική πληροφορία είναι **«το αποτέλεσμα της ανάλυσης και ερμηνείας της τέχνης της καταχώρησης, της συστηματικής ταξινόμησης και κατατάξεως και της συνοπτικής απόδοσης των συναλλαγών και γεγονότων που μπορούν να εκφραστούν σε χρήμα και έχουν οικονομικό χαρακτήρα, ενώ χρησιμοποιούνται για την λήψη αποφάσεων»**. Ο Σύλλογος των Αμερικανών Λογιστών έχει ορίσει την λογιστική πληροφορία σαν το **«αποτέλεσμα της διαδικασίας αναγνώρισεως, μετρήσεως και επικοινωνίας των οικονομικών πληροφοριών, μέσω του οποίου επιτρέπεται η πλήρη εκτίμηση καταστάσεων και η βέλτιστη λήψη αποφάσεων από αυτούς που την χρησιμοποιούν»**. Σύμφωνα με τον καθηγητή Δαμασκηνίδη, η λογιστική είναι « η ιδιόρρυθμος τεχνική μέσω της οποίας επιδιώκεται και επιτυγχάνεται η συστηματική ταξινόμηση και καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων της επιχειρήσεως και του επενδεδυμένου ιδίου και ξένου κεφαλαίου, η παρακολούθηση των μεταβολών κατά την διάρκεια της χρήσης των στοιχείων του κεφαλαίου και η τελική εξαγωγή και εξακρίβωση του οικονομικού αποτελέσματος ενός οικονομικού οργανισμού» ενώ ο καθηγητής Β. Σαρσέντης, θέτει την επιστήμη του λογισμού ως «το επιστημονικό γνωσιολογικό σύστημα, με βασικό περιεχόμενο την μεθοδευμένη

¹ Τσακλαγκάνος Άγγελος., *Χρηματοοικονομική Λογιστική, Τόμος Α Β και Γ*, Εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη Α.Ε., 1994

συγκέντρωση, ταξινόμηση και συγκριτική ανάλυση των οικονομικών μεγεθών και την απεικόνιση της πορείας των οικονομικών μονάδων». Με άλλα λόγια η λογιστική αποτελεί την πηγή συστηματικής ιστορικής πληροφόρησης στην επιχειρηματική δραστηριότητα.

Η λογιστική αποσκοπεί στην παροχή πληροφοριών που πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

1. έχουν ποσοτικοποιηθεί και εκφραστεί σε χρηματικούς όρους,
2. έχουν παραχθεί με την εφαρμογή των γενικά ακολουθημένων λογιστικών αρχών και κανόνων,
3. βοηθούν την διοίκηση των επιχειρήσεων στην διαδικασία λήψης οικονομικών αποφάσεων,
4. εμφανίζονται και δημοσιοποιούνται με την μορφή των λογιστικών καταστάσεων ή εκθέσεων.

Η λογιστική ενδιαφέρεται για κάθε οικονομική μονάδα και κάθε οικονομικό οργανισμό, ανεξάρτητα από το μέγεθός του, ή την ιδιότητα του φορέα (αν είναι δημόσιος ή ιδιωτικός), το αντικείμενο δράσης του (παραγωγή προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών), ή την νομική τους μορφή (φυσικά ή νομικά πρόσωπα). Όλες οι οικονομικές μονάδες λόγω των οικονομικών πληροφοριών που χρειάζονται για να λειτουργήσουν, χρησιμοποιούν την λογιστική. Άρα συμπερασματικά μπορούμε να πούμε πως οι οικονομικές μονάδες αποτελούν το αντικείμενο της λογιστικής.

Οι αντικειμενικοί σκοποί της λογιστικής είναι:

- ο προσδιορισμός της περιουσιακής καταστάσεως της επιχειρήσεως, δηλαδή των στοιχείων της περιουσίας και του κεφαλαίου,
- η παρακολούθηση των διαφόρων μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων και του κεφαλαίου της επιχείρησης,
- ο προσδιορισμός των οικονομικών αποτελεσμάτων από την επιχειρηματική δράση του οικονομικού φορέα, δηλαδή τα κέρδη και τις ζημιές που προκύπτουν από τον συσχετισμό των εσόδων και των δαπανών της οικονομικής χρήσης,
- ο έλεγχος της διαχειριστικής και διοικητικής ευθύνης,
- η παροχή πληροφοριών για την λήψη οικονομικών αποφάσεων από την διοίκηση κάθε επιχείρησης,

Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής, είναι:

- καταγραφή και καταχώρηση των οικονομικών συναλλαγών,
- συστηματική κατάταξη και ταξινόμηση των στοιχείων αυτών,
- συνοπτική απόδοση και ανακεφαλαίωση των οικονομικών στοιχείων,
- διοχέτευση των οικονομικών στοιχείων στα ενδιαφερόμενα μέρη,
- ανάλυση και ερμηνεία των στοιχείων αυτών,
- πρόβλεψη μελλοντικών στοιχείων, βάση των μέχρι τώρα στοιχείων,
- λήψη αποφάσεων με την επιλογή της ορθολογικής οικονομικής λύσης, μεταξύ των πολλών άλλων εναλλακτικών λύσεων.

Η λογιστική μπορεί να ορισθεί και να εξετασθεί από δύο σκοπίες. Από την μία είναι αυτή που δίνει έμφαση και αναλύει τις λογιστικές πληροφορίες που προέρχονται από την χρησιμοποίηση της λογιστικής τεχνικής. Από την άλλη είναι αυτή που δίνει έμφαση στους ανθρώπους που ασχολούνται με την διαδικασία και την τεχνική της λογιστικής, δηλαδή στις δραστηριότητες των λογιστών. Το δεύτερο αποτελεί ανάλυση και της παρούσας αναφοράς και θα ασχοληθούμε λεπτομερειακά παρακάτω.

Στην πρώτη περίπτωση η λογιστική έχει ορισθεί ως ο κλάδος εκείνος που παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για την αποτελεσματική λειτουργία και την εκτίμηση της αποδοτικότητας της επιχειρήσεως. Άρα η λογιστική χρησιμοποιείται σαν εργαλείο στην λήψη ορθολογικών αποφάσεων, εφόσον παρέχει και αναλύει τις διάφορες πληροφορίες που απαιτούνται στην λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Δεν θα ήταν δυνατή η λήψη ορθολογικών οικονομικών αποφάσεων χωρίς τις λεπτομερείς ποσοτικές πληροφορίες που μας παρέχει η λογιστική γιατί με βάση αυτές ελαττώνεται η αβεβαιότητα για την πρόβλεψη του μέλλοντος και λαμβάνουμε αποφάσεις σχεδόν υπό συνθήκες βεβαιότητας.

1.1.1 Ιστορική αναδρομή²

Έχει διαπιστωθεί από ευρήματα που έχουν ανακαλυφθεί, ότι πολλοί αρχαίοι λαοί, είχαν συστηματοποιήσει την διαφύλαξη των συναλλακτικών γεγονότων, καταγράφοντάς τα, σε πέτρινες πλάκες, σε παπύρους, σε αγγεία κα. Παρά όμως τα ευρήματα που βρέθηκαν, δεν μπορεί να υποστηριχθεί πως οι καταχωρήσεις αυτές αποτελούσαν τις λεγόμενες λογιστικές

² Δ.Γκινιόγλου-Π.Ταχυνάκης-Σ.Μωυσή., *Γενική Χρηματοοικονομική Λογιστική*, εκδόσεις Rosili, 2005.

εγγραφές. Ένας πολύ σημαντικός λόγος που συνέβαλε σε αυτό, ήταν το μεγάλο κόστος των υλικών αυτών που χρησιμοποιούνταν για τις καταχωρήσεις αυτές.

Η ανάπτυξη της λογιστικής ξεκινάει με την οικονομική άνθηση και ακμή των σημαντικών ιταλικών και φλαμανδικών πόλεων και την ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου. Τότε αρχίζει η δημιουργία της λογιστικής θεωρίας και εμφανίζονται οι πρώτοι λογιστικοί κανόνες και γίνονται οι ανάλογες λογιστικές εγγραφές. Ακόμα γίνονται προσπάθειες συστηματοποίησής τους για την παρακολούθηση της οικονομικής δραστηριότητας των τραπεζών, άλλων χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων, εμπορικών εταιριών που ιδρύθηκαν με άδεια των κυβερνήσεων της Μ. Βρετανίας και της Ολλανδίας, της δραστηριοποίησης της Καθολικής Εκκλησίας και των μοναστηριών, καθώς και του ιδιώτη επιχειρηματία. Η επινόηση της διπλογραφικής μεθόδου ενώ ήταν δημιούργημα της αναπτυσσόμενης οικονομικής δραστηριότητας, βοήθησε ακόμα περισσότερο παρέχοντας την δυνατότητα συστηματικής κατατάξεως των οικονομικών γεγονότων και υπολογισμού του αποτελέσματος της δραστηριότητας.

Στα μέσα του 14^{ου} αιώνα δημοσιεύεται στην Βενετία το έργο του μοναχού Fra Luca Paciolo με τίτλο 'Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni e Proportionalita', όπου για πρώτη φορά καταγράφονται οι αρχές της διπλογραφικής μεθόδου και οι βασικοί λογιστικοί κανόνες. Τα στοιχεία αυτής της περιόδου είναι ότι πρώτον, οι καταχωρούμενες στα λογιστικά βιβλία εγγραφές δεν αφορούσαν μόνο τις συναλλαγές που σχετίζονταν με την επιχείρηση, αλλά περιελάμβαναν και συναλλαγές σχετικές με την εξωεπιχειρησιακή περιουσία του επιχειρηματία, δηλαδή υπήρχε ταύτιση μεταξύ των δραστηριοτήτων επιχειρηματία και επιχείρησης. Δεύτερον η τήρηση των λογαριασμών ήταν κατά το μεγαλύτερο μέρος περιγραφική, λόγω της ανυπαρξίας ενιαίας νομισματικής μονάδας που να χρησιμοποιείται ως κοινό μέσο ανταλλαγής, καθώς και ως μέτρο για τον προσδιορισμό της αξίας των ανταλλασσόμενων αγαθών. Τρίτον βαρύτητα δίδοταν στο τεχνικό μέρος της λογιστικής και λιγότερο στην προσπάθεια δημιουργίας θεωρίας και ενός συνόλου αρχών γενικής εφαρμογής.

Επόμενο βήμα αποτέλεσε η δημοσίευση του έργου του Edmond Desgranges με τον τίτλο " La tenue des livres rendue facile", με το οποίο επινοείται ένα σύστημα παραλλαγής του διπλογραφικού συστήματος (ημερολόγιο-καθολικό) και προτείνει την χρησιμοποίηση πέντε λογαριασμών: ταμείο, εμπορεύματα, γραμμάτια εισπρακτέα και πληρωτέα, κέρδη και ζημιές. Το σύστημα αυτό δεχόταν ότι οι λογαριασμοί αντιπροσωπεύουν πρόσωπα συναλλασσόμενα με τον επιχειρηματία.

Αργότερα δημιουργήθηκαν οι λεγόμενες υλιστικές σχολές, που ασχολήθηκαν με την ανάπτυξη του μηχανισμού αυξομειώσης των περιουσιακών στοιχείων σε συσχέτιση προς τους λογαριασμούς αποτελεσμάτων και την διάκριση των λογαριασμών, βάση της σχέσης της επιχειρηματικής κυκλοφορίας: Ακαθάριστα έσοδα μείον Δαπάνες εκμετάλλευσης = Αποτέλεσμα περιόδου.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα η λογιστική επιστήμη εξελίχθηκε σημαντικά με την εμφάνιση της Επιστημονικής Διοίκησης των Οργανισμών και την διάδοση των αρχών της. Η εφαρμογή των αρχών της στηριζόταν στην ύπαρξη οργανωμένου λογιστηρίου με αποτέλεσμα η ανάγκη για αξιόπιστες και ομοιογενείς οικονομικές πληροφορίες, προκειμένου να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί σκοποί, οδήγησε σε πληρέστερη και συστηματική οργάνωση της λογιστικής επιστήμης.

Κυρίαρχα στοιχεία της παραπάνω περιόδου, είναι τα εξής:

- η ανάπτυξη και η εξάπλωση του θεσμού της ανώνυμης εταιρίας, ως μέσου άντλησης κεφαλαίων,
- η ανάπτυξη των βιομηχανικών επιχειρήσεων,
- η αύξηση της παραγωγικότητας και η μείωση του κόστους παραγωγής,
- η συστηματοποίηση της φορολογίας εισοδήματος,
- η επέκταση και η νομοθετική κατοχύρωση του θεσμού του εξωτερικού ορκωτού ελεγκτή
- η ανάπτυξη των χρηματιστηριακών συναλλαγών σε τίτλους ανώνυμης εταιρίας,
- η δημοσίευση οικονομικών στοιχείων σε τακτική και επαναλαμβανόμενη βάση, ώστε να υπάρχει επαρκής πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

1.1.2 Νομικό πλαίσιο επαγγέλματος- Ο Νόμος για το Επάγγελμα Λογιστή – Φοροτεχνικού(Ν.2515/1997)³

Η Διεθνής ομοσπονδία λογιστών (IFAC-International Federation of Accountants) έχει δώσει διάφορους επαγγελματικούς τίτλους γύρω από την έννοια του λογιστή όπως: «typical mainstream job titles include chief financial officer (CFO), finance director, financial controller, financial analyst, treasurer, chief information officer, investor relations officer, planning manager, strategy analyst, chief accountant, management accountant, cost

³ Θεσμικό πλαίσιο για το Επάγγελμα Λογιστή – Φοροτεχνικού: ανακτημένο από: www.oe-e.gr

accountant, financial accountant, consolidation accountant, internal auditor, compliance officer, project manager, program manager».

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με το Π.Δ 340/1998 **Λογιστής - Φοροτεχνικός** είναι ο κάτοχος ειδικής άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος, ο οποίος ασχολείται κατ' επάγγελμα ως μισθωτός ή ελεύθερος επαγγελματίας με λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες επιτηδευματιών ή και άλλων φυσικών προσώπων. Έργο των λογιστών φοροτεχνικών είναι η ορθή εφαρμογή των λογιστικών αρχών, προτύπων και σχεδίων γενικών και κλαδικών, η εποπτεία και η εφαρμογή διαδικασιών για τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης και των αναλογούντων φόρων, η ενημέρωση και η τήρηση των φορολογικών βιβλίων, η κατάρτιση και η υπογραφή οικονομικών καταστάσεων, ισολογισμών και αποτελεσμάτων χρήσεως επιχειρήσεων και οργανισμών, η σύνταξη, υπογραφή και υποβολή φορολογικών δηλώσεων, συμπληρωματικών και στατιστικών στοιχείων προς τις Δημόσιες Υπηρεσίες καθώς και μισθολογικών καταστάσεων, ασφαλιστικών εισφορών και προγραμμάτων εργασίας.

Για την άσκηση του επαγγέλματος του Λογιστή- Φοροτεχνικού απαιτείται ειδική άδεια η οποία χορηγείται από την Κεντρική Διοίκηση του Ο.Ε.Ε. ή την αρμόδια Τοπική Διοίκηση Περιφερειακού Τμήματος του Ο.Ε.Ε. Στους κατόχους της ως άνω άδειας χορηγείται δελτίο επαγγελματικής ταυτότητας, το οποίο ανανεώνεται κατ' έτος. Η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος χορηγείται μόνο σε φυσικά πρόσωπα.

Η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος του Λογιστή – Φοροτεχνικού διακρίνεται σε άδεια Λογιστή – Φοροτεχνικού Α', Β', Γ' και Δ' τάξεως.

Ειδικότερα:

1.1.3 Α' Τάξη

Άδεια Α' Τάξης χορηγείται από το Ο.Ε.Ε.:

α) **Στα μέλη του Ο.Ε.Ε.** που έχουν άδεια ασκήσεως του οικονομολογικού επαγγέλματος και κατά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) ασκούσαν επί πέντε (5) έτη το επάγγελμα του Λογιστή ή βοηθού Λογιστή ως μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή έχουν επί πέντε (5) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό-οικονομικό κλάδο του Δημόσιου ή του Ιδιωτικού τομέα,

β) Στους πτυχιούχους του τμήματος **Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι.**, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997)

ασκούσαν επί πέντε (5) έτη από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του Λογιστή ή του βοηθού Λογιστή ως μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή έχουν πέντε (5) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό-οικονομικό κλάδο του Δημόσιου ή του Ιδιωτικού τομέα,

γ) Στους μη πτυχιούχους, οι οποίοι αποδεδειγμένα από το έτος 1965 μέχρι και την 30η Απριλίου 1977 έχουν υπογράψει ισολογισμούς επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα τουλάχιστον τριών χρήσεων.

Οι κάτοχοι άδειας Α Τάξης έχουν δικαίωμα υπογραφής ισολογισμών απεριόριστου ύψους.

1.1.4 Β' Τάξη

Άδεια Β' Τάξης χορηγείται από το Ο.Ε.Ε.:

α) **Στα μέλη του Ο.Ε.Ε.** που έχουν άδεια ασκήσεως του οικονομολογικού επαγγέλματος και κατά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) ασκούσαν το επάγγελμα του Λογιστή ή του βοηθού Λογιστή ως μισθωτοί σε λογιστικές-οικονομικές εργασίες του ιδιωτικού τομέα ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες ενώ με την συμπλήρωση συνολικής προϋπηρεσίας πέντε ετών τους χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. αυτοδίκαια άδεια Α' Τάξης,

β) Αυτοδίκαια με την συμπλήρωση συνολικής προϋπηρεσίας πέντε ετών, **στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι.** που κατά την δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) δεν είχαν συμπληρώσει πέντε έτη προϋπηρεσία από τη λήψη του πτυχίου τους στο επάγγελμα του Λογιστή ή του βοηθού Λογιστή ως μισθωτοί σε λογιστικές - οικονομικές εργασίες του ιδιωτικού τομέα ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή δεν έχουν συμπληρώσει πενταετή προϋπηρεσία από τη λήψη του πτυχίου τους σε λογιστικές - οικονομικές εργασίες στον ιδιωτικό τομέα,

γ) Αυτοδίκαια με την συμπλήρωση συνολικής προϋπηρεσίας επτά ετών **στους πτυχιούχους των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι.**, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) ασκούσαν επί τέσσερα έτη από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του Λογιστή ή του βοηθού Λογιστή ως μισθωτοί σε λογιστικές - οικονομικές εργασίες του Ιδιωτικού Τομέα ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή

έχουν τέσσερα έτη προϋπηρεσία από τη λήψη του πτυχίου τους σε λογιστικές– οικονομικές εργασίες του Ιδιωτικού Τομέα,

Οι κάτοχοι άδειας Β Τάξης έχουν δικαίωμα υπογραφής ισολογισμών ύψους μέχρι και (1.400.000,00 ΕΥΡΩ).

1.1.5 Γ' Τάξη

Άδεια Γ' Τάξης χορηγείται από το Ο.Ε.Ε.:

α) **Στα μέλη του Ο.Ε.Ε.** που απέκτησαν το πτυχίο τους μετά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) και έχουν άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος. Μετά από τριετή προϋπηρεσία στη Γ' Τάξη και εξετάσεις τους χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. άδεια Β' Τάξης, ενώ με τετραετή προϋπηρεσία στην Β' Τάξη και εξετάσεις δικαιούνται άδεια Α' Τάξης,

β) **Στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι.**, οι οποίοι ασκούν επί διετία από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του Λογιστή. Μετά από τριετή προϋπηρεσία στην Γ' Τάξη και εξετάσεις τους χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. άδεια Β' Τάξης, ενώ με οκταετή προϋπηρεσία στην Β' Τάξη και εξετάσεις δικαιούνται άδεια Α' Τάξης,

γ) **Στους πτυχιούχους των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι.**, οι οποίοι ασκούν επί τετραετία από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του Λογιστή. Μετά από τριετή προϋπηρεσία στην Γ' Τάξη και εξετάσεις τους χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. άδεια Β' Τάξης,

δ) **Στους μη πτυχιούχους**, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του Ν. 2515/1997 (25.7.1997) ασκούσαν το επάγγελμα του Λογιστή ή του βοηθού λογιστή ως μισθωτοί σε λογιστικές – οικονομικές εργασίες του ιδιωτικού τομέα. Όσοι από αυτούς αποδεδειγμένα μέχρι τη δημοσίευση του Ν.2515/1997 έχουν υπογράψει ισολογισμούς τουλάχιστον τριών χρήσεων δικαιούνται άδεια Γ' Τάξης με δικαίωμα τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. μέχρι του ποσού των 900.000 ΕΥΡΩ.

Οι κάτοχοι άδειας Γ Τάξης έχουν δικαίωμα τήρησης βιβλίων Β κατηγορίας ύψους μέχρι και (1.000.000,00 ΕΥΡΩ).

1.1.6 Δ' Τάξη

Άδεια Δ' Τάξης χορηγείται από το Ο.Ε.Ε.

α) *Στους κατόχους απολυτηρίου Γενικού Λυκείου*, οι οποίοι ασκούν επί δώδεκα (12) έτη από τη λήψη του απολυτηρίου τους το επάγγελμα του βοηθού λογιστή,

β) *Στους κατόχους απολυτηρίου Επαγγελματικού Λυκείου ή Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου – κλάδου Οικονομίας*, οι οποίοι ασκούν επί δέκα (10) έτη από τη λήψη του απολυτηρίου τους το επάγγελμα του βοηθού λογιστή,

γ) *Στους κατόχους πτυχίου Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) Λογιστικής*, οι οποίοι ασκούν επί οκτώ (8) έτη το επάγγελμα του βοηθού λογιστή,

δ) *Αποφοίτους των μακροχρόνιων προγραμμάτων κατάρτισης του ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ*, οι οποίοι ασκούν επί οκτώ (8) έτη το επάγγελμα του βοηθού λογιστή.

Οι κάτοχοι αδειάς Δ' τάξης μπορούν μετά από πενταετή άσκηση του επαγγέλματος και εξετάσεις να αποκτήσουν άδεια Γ' τάξης.

Οι κάτοχοι άδειας Δ Τάξης έχουν δικαίωμα τήρησης βιβλίων Α και Β κατηγορίας ύψους μέχρι και (100.000,00 ΕΥΡΩ).

Η άδεια ανωτέρας τάξης πέραν των ετών προϋπηρεσίας αποκτάται ύστερα από επιτυχείς εξετάσεις κατά τη διαδικασία που ορίζεται στα άρθρα 5-13 του Π.Δ. 340 /1998.

Στις ως άνω Περιπτώσεις για την απόκτηση της άδειας λογιστή – φοροτεχνικού λαμβάνεται υπόψη και η προϋπηρεσία που έχει αποκτηθεί στο Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα (άρθρο 38 παρ. 1 του Ν. 2873/2000).

Ως αποτέλεσμα όλων των παραπάνω τον Φεβρουάριο 2006 τα μέλη του ΟΕΕ αριθμούσαν 76.592 άτομα εκ των οποίων 44.806 είναι κάτοχοι άδειας οικονομολογικού επαγγέλματος. Άδεια επαγγέλματος Λογιστή - Φοροτέχνη διαθέτουν 40.653 (στους οποίους περιλαμβάνονται και 16.777 απόφοιτοι ΤΕΙ και εμπειρικοί λογιστές), και Άδεια Α' τάξεως διαθέτουν 20.876 (περιλαμβάνονται 2.020 απόφοιτοι ΤΕΙ και 1.426 εμπειρικοί λογιστές).

1.2 Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Η λογιστική⁴ θα εξελίσσεται και μαζί της το λογιστικό επάγγελμα. Σήμερα οι οικονομικές καταστάσεις βασίζονται στην καταγραφή συναλλαγών και των αποτελεσμάτων τους. Στο μέλλον οι επιχειρήσεις θα δημοσιοποιούν όλο και περισσότερο αναφορές για σχέσεις και εκτιμήσεις (narrative reporting), δημιουργώντας νέες επαγγελματικές προκλήσεις. Καινούργιοι τομείς της λογιστικής δημιουργούνται ήδη σε προηγμένες χώρες, ενώ η τάση και επιδίωξη πλέον όλων είναι η δημιουργία παγκόσμιων λογιστικών αρχών (Global GAAP) μέσω της σύγκλισης (convergence) των Διεθνών και των Αμερικάνικων προτύπων, εξυπηρετώντας την παγκοσμιοποίηση των αγορών. Αυτά δημιουργούν ένα νέο πλαίσιο στο οποίο έχει ήδη αρχίσει να κινείται ο επαγγελματίας λογιστής, μαζί με όλα τα άλλα επαγγέλματα με τα οποία συλλειτουργεί και συνεργάζεται. Το μόνο βέβαιο είναι ότι ο ρόλος του λογιστή στο μέλλον θα γίνεται όλο και πιο απαιτητικός και για αυτό χρειάζεται αυξημένη θέληση, επαρκείς και ανανεούμενες γνώσεις και πολλαπλές ικανότητες για να μπορέσει να ανταποκριθεί επιτυχημένα στο δύσκολο και κρίσιμο έργο που έχει αναλάβει.

Κάποια από τα σημαντικότερα στάδια τα οποία σημάδεψαν την λογιστική σαν επιστήμη στην Ελλάδα είναι τα εξής:

1. Αρχικά ιδρύθηκε το 1920 η Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ) και αργότερα (1938) η Ανωτέρα Σχολή Βιομηχανικών Επιστημών που έγινε ΑΕΙ το 1958 και οι οποίες με την πάροδο του χρόνου μετεξελίχθηκαν στα σημερινά Οικονομικά Πανεπιστήμια Αθηνών και Πειραιά, στα οποία έχουν προστεθεί και άλλα. Σήμερα οι λογιστικές και οικονομικές σπουδές έχουν εμπλουτιστεί και με άλλα τμήματα (στατιστικής, πληροφορικής, marketing, διεθνών σπουδών, τραπεζικής, ναυτιλιακών κ.ά.).
2. Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (ΟΕΕ) ιδρύθηκε το 1980 με τον Ν 1100/1980 (ΦΕΚ Α' 295/1980) και τροποποιήθηκε με τον Ν 1479/1984 «Τροποποιήσεις του Ν 1100/1980 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 145/1984).
3. ΠΔ 475/1991 «Περί Οικονομολογικού Επαγγέλματος και της αδειας ασκήσεώς του» (ΦΕΚ Α' 176/1991) και Ν 2515/1997 «Άσκηση επαγγέλματος Λογιστή Φοροτεχνικού» (ΦΕΚ Α' 154/1997)
4. ΠΔ 340/1998 «Περί του επαγγέλματος του Λογιστή - Φοροτεχνικού και της αδειας ασκήσεώς του» (ΦΕΚ Α' 228/1998), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν 2771/1999.

⁴ Ο ρόλος του λογιστή στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον : ανακτημένο από www.epixeirisi.gr

5. Απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών Πολ. 1005/14.1.2005 όπου γίνεται προσπάθεια αναλυτικής καταγραφής των φορολογικά εκπιπόμενων δαπανών με βάση διοικητικές λύσεις και τη δικαστηριακή νομολογία. Όλο το εκτενές κείμενο έχει προκύψει σαν περιπτωσιολογία από την χρόνια άσκηση των φορολογικών ελέγχων και της πρακτικής αμφισβήτησης δαπανών προσχηματικά και τυπολατρικά.
6. Το Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (ΕΓΛΣ) ολοκληρώθηκε το 1981 (ΠΔ 1123/1980). Μέχρι το 1986 η εφαρμογή του ήταν προαιρετική, και από το 1987, μετά την υποχρεωτική εφαρμογή της 4ης οδηγίας της ΕΟΚ, διαδόθηκε περισσότερο. Από την χρήση 1991 το ΕΓΛΣ έγινε υποχρεωτικό στο σύνολο του από όλες τις εταιρείες ελεγχόμενες από ορκωτούς ελεγκτές (άρθρο 7 Ν 1882/1990) και από τη χρήση 1993 επεκτάθηκε η εφαρμογή του και στις μη υπαγόμενες σε έλεγχο (άρθρο 7 ΠΔ 186/1992).
7. Το Εθνικό Συμβούλιο Λογιστικής (ΕΣΥΛ) ιδρύθηκε το 1988 (Ν 1819/1988) και αντικαταστάθηκε το 2003 με το Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης (ΣΛΟΤ) (Ν3148/2003) που υπάγεται στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ).
8. Σήμερα ισχύουν ποινικές κυρώσεις για λογιστές στα άρθρα 5§7 και 9§3 του Ν 2523/1997.

1.3 Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Οι πληροφορίες που παρέχει η λογιστική είναι χρήσιμη για δύο κατηγορίες ανθρώπων, κατά πρώτον για τους ανθρώπους που είναι μέσα στην επιχείρηση και ενδιαφέρονται άμεσα για αυτή και κατά δεύτερον για ανθρώπους που είναι έξω από αυτή. Ειδικότερα οι τελευταίοι μπορεί να είναι μέτοχοι, πιστωτές, τράπεζες, προμηθευτές, επενδυτές, χρηματοδότες κ.α. Η χρησιμοποίηση των λογιστικών πληροφοριών μέσα στην επιχείρηση γίνεται από τον πρόεδρο αυτής, τους διευθυντές των διαφόρων τμημάτων και κάθε άλλο υπεύθυνο με σκοπό την λήψη ορθολογικών αποφάσεων. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται ώστε να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί σκοποί της διοίκησης.

Ιδιαίτερα η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθούν⁵:

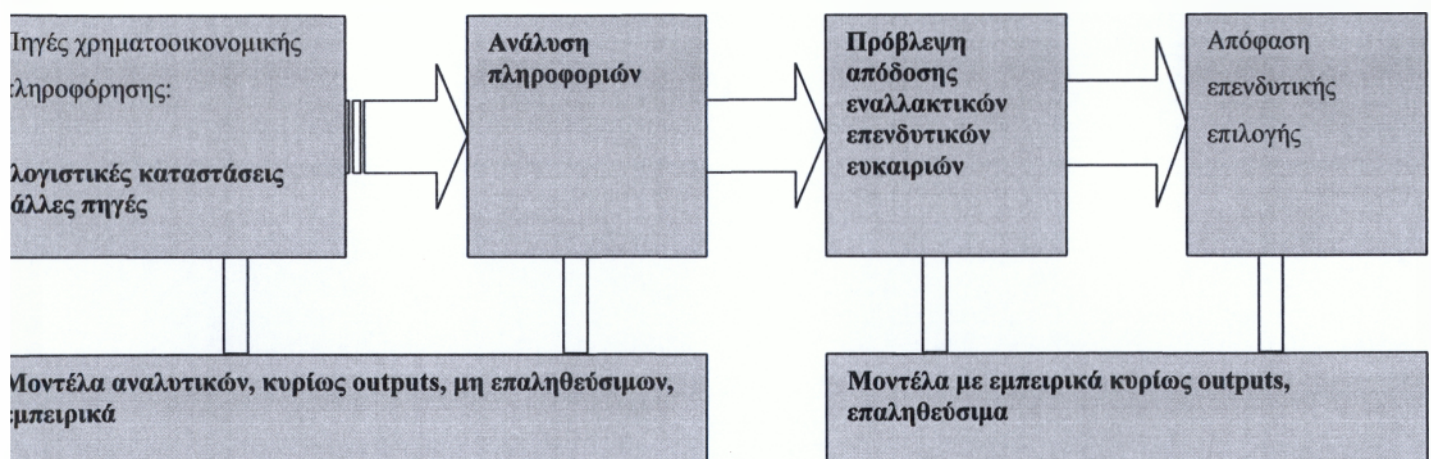
1. καλύτερος προγραμματισμός και έλεγχος της καθημερινής λειτουργίας της επιχείρησης,

⁵ Κάντζος Κ., *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων*, εκδόσεις Interbooks, 2002.

2. μακροχρόνιος προγραμματισμός των δραστηριοτήτων της επιχείρησης με την θέσπιση μακροχρόνιων στόχων και σχεδιασμός των επενδυτικών προγραμμάτων και της στρατηγικής δράσης, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που έχω τεθεί, καθώς και ο απολογιστικός έλεγχος των προγραμμάτων αυτών,
3. άσκηση εσωτερικού ελέγχου,
4. άσκηση αποτελεσματικής διοίκησης,
5. κοστολόγηση των παραγόμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών, ώστε να ασκηθεί σωστή τιμολογιακή πολιτική,
6. έλεγχος και ανάλυση του κόστους, ώστε να διερευνηθούν τα επί μέρους στοιχεία κόστους και να επιτευχθεί ο καλύτερος συνδυασμός των στοιχείων αυτών.

Όλα τα παραπάνω, ειδικά στις μέρες μας, κάνουν την λογιστική εργασία πολύ σημαντική και απαραίτητη γιατί όλες οι αποφάσεις που καλείται να πάρει μια διοίκηση οποιουδήποτε οικονομικού οργανισμού, γίνεται μέσω των λογιστικών πληροφοριών που η λογιστική επιστήμη παρέχει σ' αυτήν. Για να γίνει πιο κατανοητό το τελευταίο αναλύουμε την διαδικασία λήψης των αποφάσεων, ενός οργανισμού.

ΣΧΗΜΑ 1.1: Η διαδικασία λήψης αποφάσεων

Από τα παραπάνω βλέπουμε πως οι πηγές για την χρηματοοικονομική πληροφόρηση, των ατόμων που ενδιαφέρονται για αυτή, παίρνονται μέσα από τις λογιστικές καταστάσεις των επιχειρήσεων, όπως είναι ο ισολογισμός, τα αποτελέσματα χρήσης, το προσάρτημα, οι τυχόν παρατηρήσεις των ορκωτών ελεγκτών κτλ. Ο σύγχρονος λογιστής καλείται, μέσα από

τις καταστάσεις αυτές, να τις μελετήσει και να τις αναλύσει, ώστε να εξάγει χρήσιμες οικονομικές πληροφορίες. Τα στοιχεία αυτά δίνονται στην εκάστοτε διοίκηση, που σε συνδυασμό με την εξέταση των εναλλακτικών λύσεων, αποφασίζει την ορθή επενδυτική επιλογή, με βάση τα στοιχεία που έχουν τεθεί.

Η συνεχής διαδικασία αποφάσεων για την εύρεση των άριστων χρήσεων και πηγών κεφαλαίων, αντανακλάται σε συναλλαγές όπως οι αγορές μηχανημάτων, το άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών, η συσσώρευση αποθεμάτων κ.τ.λ. οι οποίες αντιπροσωπεύουν δεσμεύσεις κεφαλαίων. Οι επενδύσεις αυτές βασίζονται σε αποφάσεις να χρησιμοποιηθούν, στους τομείς αυτούς, κεφάλαια της επιχείρησης που θα μπορούσαν όμως να διατεθούν και κάπου αλλού. Αντίστροφα, η πώληση αποθεμάτων, τα κέρδη λειτουργίας, ο τραπεζικός δανεισμός, η παράταση της παρεχόμενης από τους προμηθευτές πίστωσης κ.τ.λ. αποτελούν πηγές κεφαλαίων, γιατί παρέχουν ή αυξάνουν τα μέσα για επένδυση. Όμως οι επενδύσεις και η εύρεση κεφαλαίων για επενδύσεις δεν αποτελούν τις μοναδικές δυνατές αποφάσεις κεφαλαίων. Συχνά οι αποφάσεις της Διοίκησης καταλήγουν σε μείωση περιουσιακών στοιχείων ή σε από-επενδύσεις, όπως είναι η πώληση οικοπέδων και κτιρίων, η μείωση των αποθεμάτων κ.α. που αντιπροσωπεύουν αποδέσμευση κεφαλαίων για άλλους σκοπούς.

Κάθε διοίκηση οποιασδήποτε επιχείρησης και ειδικότερα ο manager αυτής, ορίζει ποια κεφάλαια έχουν σημασία γι' αυτόν και σ' αυτά επικεντρώνεται η προσοχή και ανάλυση. Ειδικότερα η διαδικασία της ανάλυσης για την λήψη των αποφάσεων πραγματώνονται με την σύγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην αρχή και στο τέλος της χρήσης. Οι διάφοροι λογαριασμοί των δύο ισολογισμών αντιπροσωπεύουν τις διαφορές κεφαλαιακές ροές, ως αποτέλεσμα των αποφάσεων της διοίκησης στην περίοδο αυτή. Πρέπει να ανιχνευθούν και να ερμηνευθούν οι διάφορες αλλαγές των λογαριασμών.

1.4 ΜΟΡΦΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Όπως είπαμε παραπάνω, Λογιστική είναι η τεχνική εκείνη, που εκτελεί το σύνολο των πράξεων που απαιτούνται πάνω σε ένα ζήτημα, ώστε να εξαχθεί το ζητούμενο αποτέλεσμα. Με άλλα λόγια λογιστική είναι η επιστήμη των λογαριασμών, η τέχνη στο να καταστρώνει χρεωπιστωτικούς ή άλλους λογαριασμούς, που συνδεδόμενοι μεταξύ τους δίνουν λογικό αποτέλεσμα. Η λογιστική χρησιμοποιεί διάφορους μεθόδους για την παρατήρηση των οικονομικών φαινομένων.

Ο φυσικός χώρος που διατίθεται από την επιχείρηση για να γίνουν όλες αυτές οι διεργασίες, είναι το λογιστήριο. Αυτός ο οικονομικός τομέας μιας επιχείρησης, ασχολείται με όλα τα στοιχεία που αφορούν την επιχείρηση, μετατρέποντάς τα σε οικονομικά στοιχεία τα οποία επεξεργάζεται η λογιστική μέσω του λογισμού.

Η Λογιστική διακρίνεται, βασικά σε δύο κατηγορίες, στην Διοικητική Λογιστική (MANAGEMENT ACCOUNTING) και στην Χρηματοοικονομική ή Γενική Λογιστική (FINANCIAL OR GENERAL ACCOUNTING).

Η Χρηματοοικονομική Λογιστική προετοιμάζει τις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις, δηλαδή τον ισολογισμό, τα αποτελέσματα χρήσεως, κατάσταση πηγών και διαθέσεως κεφαλαίων κ.λ.π. καθώς και την δημοσίευσή τους, για να χρησιμοποιηθούν από ανθρώπους που βρίσκονται βασικά εκτός επιχείρησης π.χ. προμηθευτές, μέτοχοι, τράπεζες, δανειστές, επενδυτές, κυβερνητικές υπηρεσίες κ.λ.π.

Η Διοικητική Λογιστική ασχολείται με την εσωτερική αναδιάρθρωση, την χρησιμοποίηση των στοιχείων από τους MANAGERS και άλλους υπεύθυνους, με σκοπό την καλύτερη οργάνωση, τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό της επιχειρήσεως καθώς και τον απολογιστικό έλεγχο των διαφόρων δραστηριοτήτων.

Παράλληλα με αυτά, τα στοιχεία κόστους μας βοηθούν να καταρτίσουμε προβλέψεις για το μέλλον, του ίδιου του κόστους, αλλά και άλλων μεγεθών της επιχείρησης, τα οποία είναι απαραίτητα για την λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων (DECISION MAKING).

Η Διοικητική Λογιστική, που είναι μία σχετικά νέα επιχειρησιακή μεθοδολογία, έχει επιφορτισθεί με την παροχή λογιστικών πληροφοριών προς την διοίκηση της οικονομικής μονάδας. Την πληροφόρηση αυτή χρειάζονται τα στελέχη, προκειμένου να προγραμματίσουν την επιχειρηματική δράση, ελέγξουν τις δραστηριότητες και να αξιολογήσουν τις χρηματοοικονομικές συνέπειες των πράξεων που σχεδιάζουν. Η λειτουργία αυτής της Λογιστικής έγκειται στην παραγωγή πληροφοριών μέσα στην επιχείρηση, για την υποβοήθηση της λήψης αποφάσεων στα επίπεδα της παραγωγής, του MARKETING, της αξιολόγησης των επενδύσεων (INVESTMENT ANALYSIS) και της ανάληψης νέων δραστηριοτήτων. Παράλληλα μέρος της αποστολής της είναι και η σχεδίαση (PLANNING) αποτελεσματικών συστημάτων ελέγχου (CONTROL) σχετικά με την πορεία του προγραμματισμού και της γενικότερης απόδοσης της επιχείρησης.

Γενικά, και για τις δυο κύριες μορφές της λογιστικής επιστήμης, οι λογαριασμοί αναπτύσσονται μέσα στον χώρο του λογιστηρίου με τους 4 παρακάτω αναφερόμενους σκοπούς:

1. Ο προσδιορισμός της Περιουσιακής κατάστασης.

2. Η παρακολούθηση των οικονομικών σχέσεων με τρίτους.
3. Ο προσδιορισμός των αποτελεσμάτων.
4. Η άσκηση ελέγχου.

Η λογιστική των λογαριασμών είναι μία διεύθυνση του οικονομικού τομέα η οποία παρουσιάζεται στο παρακάτω διάγραμμα.

ΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΧΩΡΟ

<u>ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΛΟΓΙΣΜΟΣ</u> Επιστημονική Διοίκηση Των ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ μονάδων				
Προγραμματισμός		Λογιστική	Κοστολόγηση	Στατιστική
Επεξεργασία αριθμών και προγραμμάτων		Συγκέντρωση Κατάταξη Συσχέτιση των συναλλαγών	Λήψη αποφάσεων	Μεθοδική αξιοποίηση των αριθμητικών δεδομένων

Για να διακρίνουμε τους λογαριασμούς χρησιμοποιούμε τον Γενικό Κανόνα Κλειδί που μας δείχνει ποιοι λογαριασμοί ανήκουν στο ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ και ποιοι λογαριασμοί ανήκουν στο ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Ο κανόνας της λογιστικής που δηλώνει ότι σε κάθε περίπτωση ισχύει ότι:

Κάθε λογαριασμός που λαμβάνει χρεώνεται ενώ κάθε λογαριασμός που δίνει πιστώνεται.

ΣΧΗΜΑ 1.2: Η Θέση της λογιστικής στον οικονομικό χώρο

Στην συνέχεια θα παραθέσουμε μερικές πιο εξειδικευμένες και σύγχρονες λογιστικές διακρίσεις, βάση των προσπαθειών που γίνονται για αποτελεσματική οργάνωση των επιχειρήσεων:

- **Λογιστική Κόστους:** είναι ο κλάδος που ασχολείται με τον προσδιορισμό, τον έλεγχο και την ανάλυση του κόστους, με σκοπό να ενημερώσει την διοίκηση και να υποβοηθήσει στον προγραμματισμό και στον έλεγχο των παραγωγικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

Ανεξάρτητα από την φύση του οικονομικού οργανισμού, η Λογιστική κόστους ασχολείται με τις παρακάτω δραστηριότητες:

1. Την μέτρηση ή τον υπολογισμό και την εκτίμηση του κόστους των προϊόντων και υπηρεσιών που έχουν παραχθεί. Σήμερα προϋπολογίζουμε το κόστος, δηλαδή εκτιμούμε από πριν ποιο περίπου θα είναι το μελλοντικό κόστος (ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΟΣΤΟΣ STANDARD COST).
 2. Την ανάλυση του κόστους και τον προσδιορισμό των σχέσεων μεταξύ του κόστους και των διαφόρων παραγόντων που επιδρούν σε αυτό.
 3. Την καταχώρηση του κόστους στα βιβλία, την ταξινόμηση και την κατανομή του στα διάφορα κέντρα κόστους.
 4. Την παρουσίαση του κόστους στους MANAGERS από την μία μεριά για να πάρουν αποφάσεις και από την άλλη για την σωστή ερμηνεία όλων των στοιχείων κόστους.
- **Μηχανογραφημένη λογιστική:** ο κλάδος αυτός ασχολείται με την οργάνωση των υπηρεσιών του λογιστηρίου, που με την κλασική δομή τους, περιλαμβάνουν την συγκέντρωση, την ταξινόμηση, την αξιολόγηση, την καταχώρηση, τον έλεγχο των λογιστικών πληροφοριών και την παρουσίαση αυτών με βάση τον ΚΒΣ. Με τον τρόπο αυτό κάθε οικονομικός οργανισμός, χρησιμοποιεί λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, ώστε να συλλέγονται άμεσα και έγκαιρα οι οικονομικές πληροφορίες και να επεξεργάζονται.
 - **Φορολογική λογιστική:** ο κλάδος αυτός ασχολείται με την μελέτη των διατάξεων και των νόμων που αφορούν την φορολογία των φυσικών και των νομικών προσώπων, καθώς και τις επιπτώσεις από την εφαρμογή τους πάνω στις δραστηριότητες των οικονομικών μονάδων, είτε ως νομικά, είτε ως φυσικά πρόσωπα.
 - **Λογιστική εταιριών:** ο κλάδος αυτός ασχολείται με την καταγραφή των νομικών και των οικονομικών γεγονότων, αφού οι λογιστικές εγγραφές που γίνονται αναφέρονται διαρκώς

στις διατάξεις του γενικού ή του ειδικού για τις εταιρίες δικαίου, αλλά και στις ιδιαίτερες συμφωνίες που περιλαμβάνονται στο καταστατικό των εταιριών. Τα βασικά γεγονότα που συναντώνται στις εταιρίες, μεταξύ των άλλων, αφορούν, την σύσταση, τις πράξεις μεταξύ των μετόχων και της εταιρίας, την διάθεση των αποτελεσμάτων χρήσης, τις μεταβολές του μετοχικού κεφαλαίου των εταιριών, την λύση και την εκκαθάριση μιας εταιρίας.

- **Λογιστική ανθρωπίνου δυναμικού**
- **Λογιστική πληθωρισμού**
- **Λογιστική ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων**
- **Περιβαλλοντική λογιστική**
- **Ελεγκτική:** αποτελεί στις μέρες μας, έναν από τους πιο σημαντικούς κλάδους της λογιστικής επιστήμης. Ασχολείται με την διατύπωση αρχών και κανόνων που αφορούν την ομαλή διεξαγωγή των οικονομικών ελέγχων. Έχει ως αντικείμενο τον ανεξάρτητο έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές- λογιστές, μιας οικονομικής μονάδας για τις διαδικασίες και τις μεθόδους που εφαρμόστηκαν στην διάρκεια ενός διαχειριστικού έτους. Ο ορισμός της ελεγκτικής, είναι: «αποτελεί μία ανεξάρτητη, αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του οργανισμού. Βοηθά έναν οργανισμό να επιτύχει τους αντικειμενικούς σκοπούς του, προσφέροντας μια συστηματική επιστημονική προσέγγιση για την αποτίμηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων, των εσωτερικών ελέγχων και των διαδικασιών διοίκησης(Πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή εσωτερικού ελέγχου: ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ)».

Ο όρος Internal Auditing, καθιερώθηκε από τους Αγγλοσάξονες και αναφέρεται στην υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ενώ αποσκοπεί στην αξιολόγηση της επάρκειας λειτουργίας του Συστήματος Εσωτερικών Ελέγχων, δηλ. τις επιμέρους λειτουργίες και να προτείνει βελτιώσεις, όπου διαπιστώνονται αδυναμίες(Πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή εσωτερικού ελέγχου: ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ)».

1.5 ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

1.5.1 Σύγχρονα προβλήματα λογιστικής Επιστήμης

Σήμερα η λογιστική επιστήμη ανταποκρινόμενη στις σύγχρονες τάσεις, αντιμετωπίζει λογιστικά προβλήματα και αναζητεί λύσεις σε θέματα, όπως:

- Η μεταβολή της αγοραστικής αξίας της νομισματικής μονάδας, αλλά και των τιμών των επιμέρους στοιχείων που κατέχει μια επιχείρηση.
- Η ίδρυση και η λειτουργία επιχειρήσεων σε διαφορετικά μέρη, που βρίσκονται όμως κάτω από ενιαία οικονομική διοίκηση-κατεύθυνση.
- Η ύπαρξη ποιοτικών μεταβλητών, όπως το ηθικό και η εκπαίδευση των εργαζομένων, που δεν είναι δυνατόν να εκφραστούν με ποσοτικά κριτήρια.
- Η υποκίνηση συμμετοχής των εργαζομένων.
- Η ύπαρξη διαφορετικών ομάδων χρηστών των οικονομικών καταστάσεων με διαφορετικές πληροφοριακές ανάγκες, που δημιουργεί προβλήματα ως προς τον τρόπο ανταπόκρισης και ικανοποίησης από την επιχείρηση.
- Η κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση της λογιστικής.

Για την αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων είναι απαραίτητη η οργάνωση του λογιστικού γραφείου κάτω από νέα βάση η οποία θα δημιουργεί τις κατάλληλες προϋποθέσεις επίλυσης των σύγχρονων προβλημάτων που δημιουργούνται στον τομέα της λογιστικής επιστήμης.

1.5.2 Ορισμός-δραστηριότητες οικονομολογικού επαγγέλματος και λειτουργία γραφείων οικονομολογικών υπηρεσιών

Σύμφωνα με το Π.Δ 475/1991 Οικονομολογικό επάγγελμα⁶ συνιστούν οι κατ' επάγγελμα ασκούμενες δραστηριότητες, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την εφαρμογή των πορισμάτων της οικονομικής επιστήμης και πρακτικής στους διάφορους τομείς της εθνικής και διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας ή και την ανάπτυξη της οικονομικής επιστήμης και σκέψης.

⁶ Περί του επαγγέλματος των λογιστών : ανακτημένο από: www.oe-e.gr

Ειδικότερα οι δραστηριότητες του οικονομολογικού επαγγέλματος είναι:

1. Η ανάλυση, επεξεργασία και ερμηνεία οικονομικών φαινομένων, η σύνταξη και η υποβολή μελετών και εκθέσεων προς τους φορείς της οικονομικής δραστηριότητας,
2. Η παροχή συμβουλών σε κάθε είδους οικονομικά θέματα προς τους φορείς της οικονομικής δραστηριότητας του ιδιωτικού και του δημόσιου φορέα,
3. Η παροχή υπηρεσιών οργάνωσης, διεύθυνσης, εποπτείας, λογιστικών υπηρεσιών, ο σχεδιασμός, η κατάρτιση και η υπογραφή οικονομικών καταστάσεων,
4. Η παροχή φοροτεχνικών υπηρεσιών,
5. Η επεξεργασία, ανάλυση, ερμηνεία και αξιοποίηση στατιστικών στοιχείων στην οικονομία γενικότερα,
6. Ο έλεγχος της διαχείρισης των οικονομικών καταστάσεων, βιβλίων και στοιχείων των φορέων οικονομικής δραστηριότητας του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα,
7. Η διδασκαλία της οικονομικής επιστήμης σε εκπαιδευτικά ιδρύματα

Για την λειτουργία γραφείων παροχής λογιστικών και φοροτεχνικών υπηρεσιών απαιτείται άδεια⁷ η οποία χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. με την προϋπόθεση ότι ο υπεύθυνος ή οι υπεύθυνοι του ως άνω γραφείου και τα μέλη αυτού είναι κάτοχοι αδείας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή-φοροτεχνικού.

Στο Ο.Ε.Ε. τηρείται μητρώο αδειών άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος και σε ιδιαίτερο τμήμα αυτού καταχωρούνται οι άδειες λειτουργίας των γραφείων παροχής οικονομολογικών υπηρεσιών.

1.5.3 Λειτουργία λογιστικής εταιρίας

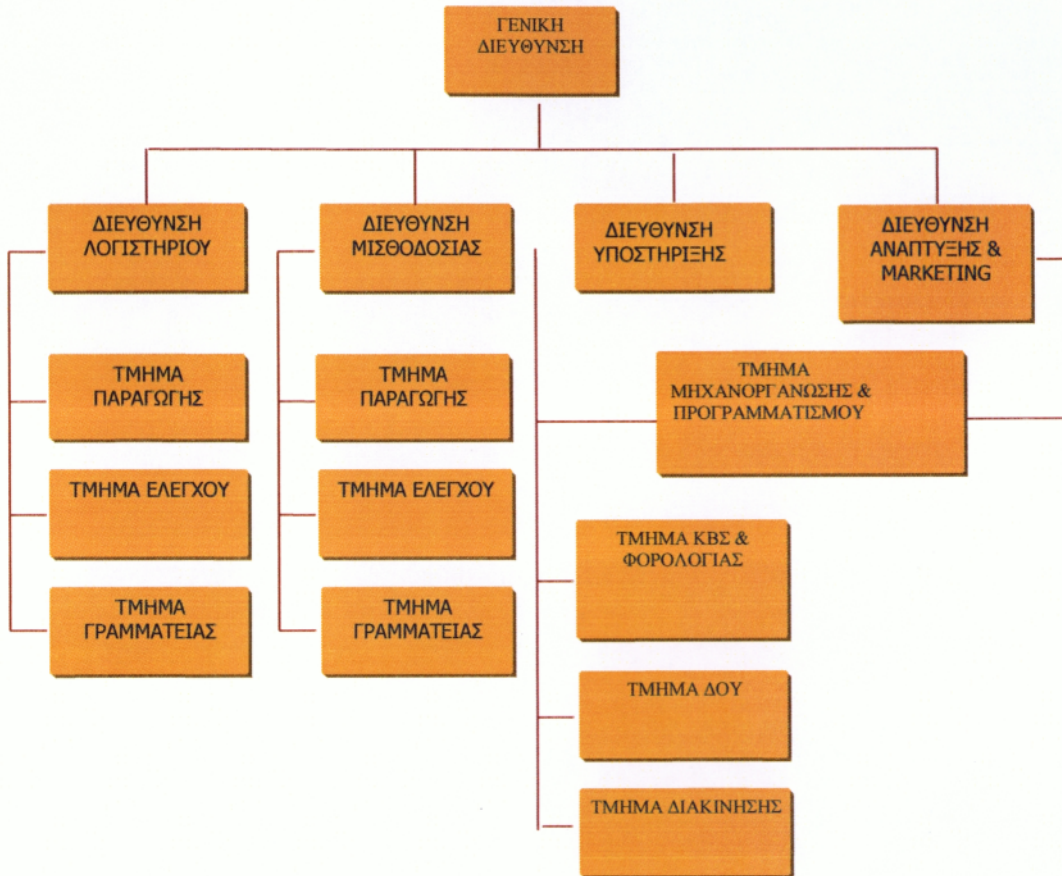
Μια τυπική εταιρία που παρέχει όλες τις λογιστικές εργασίες, αποτελείται από τα εξής γενικά τμήματα:

- Εξυπηρέτηση πελατών ή marketing
- Λογιστική εκτέλεση εργασιών ή τμήμα παραγωγής
- Οικονομικές υπηρεσίες

⁷ Άδεια λειτουργίας γραφείων παροχής λογιστικών – Φοροτεχνικών υπηρεσιών (Άρθρο 10 του Π.Δ. 340/1998 : ανακτημένο από www.oe-e.gr

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται το οργανόγραμμα μιας λογιστικής εταιρείας

Οργανόγραμμα της TAXIS ΑΕ⁸

ΣΧΗΜΑ 1.3. Οργανόγραμμα λογιστικής εταιρίας

Το τμήμα εξυπηρέτησης πελατών συνήθως αποτελούν άτομα με ένα καλό θεωρητικό υπόβαθρο γνώσεων στην λογιστική. Είναι τα άτομα που έρχονται σε επαφή με τον πελάτη και αποτελούν τον συνδετικό κρίκο μεταξύ λογιστικής εταιρίας και πελάτη.

Το τμήμα της λογιστικής εκτέλεσης των εργασιών αποτελεί την ουσία των παρεχόμενων υπηρεσιών της εταιρίας. Είναι τα άτομα που ασχολούνται με την λογιστική ενημέρωση των φορολογικών υποχρεώσεων των πελατών τους. Συγκεντρώνουν, ταξινομούν, καταγράφουν και καταχωρούν τα παραστατικά των επιτηδευματιών και των επιχειρήσεων και γενικότερα διεκπεραιώνουν όλες τις απαραίτητες λογιστικές εργασίες σύμφωνα με τον ΚΒΣ.

⁸ το όνομα της εταιρίας είναι φανταστικό

Στις οικονομικές υπηρεσίες ανήκει το λογιστήριο της εταιρίας, το οποίο ασχολείται με την λογιστική ενημέρωση των στοιχείων της εταιρίας.

Τέλος μπορεί να υπάρχει και ανεξάρτητο τμήμα διοίκησης, με τον τίτλο της γενικής διεύθυνσης, το οποίο θα ασκεί το management της εταιρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Η ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ–ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ

2.1. ΑΡΧΕΣ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ-ΛΟΓΙΣΤΩΝ (ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ)

Οι Λογιστές έχουν τον πιο ισχυρό Κώδικα Δεοντολογίας, τους Νόμους, τους οποίους οφείλουν να εφαρμόζουν. Συνήθως δεν υπάρχουν πολλές επιλογές, ώστε να αποφασισθεί ανάμεσά τους το δέον.

Βέβαια συγκεκριμένοι κλάδοι της Λογιστικής έχουν πολλές φορές δικό τους κώδικα Δεοντολογίας.

Για τους ορκωτούς λογιστές ως παράδειγμα θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ο Code of Professional Ethics by the American Institute of Certified Public Accountants, του σώματος ορκωτών Λογιστών των ΗΠΑ. Από την πλευρά τους οι εσωτερικοί ελεγκτές στις ΗΠΑ έχουν το δικό τους κώδικα επαγγελματικής ευθύνης και συμπεριφοράς, που επιμελείται το Institute of Internal Auditors των ΗΠΑ. Οι κώδικες αυτοί αναφέρονται με λεπτομέρεια σε συγκεκριμένο τρόπο συμπεριφοράς, και αντιμετώπισης επαγγελματικών θεμάτων και καταστάσεων.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και σύμφωνα με την Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (2005) οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία πρέπει να σέβονται την ιδιωτική ζωή των πελατών τους. Πρέπει συνεπώς να δεσμεύονται από αυστηρούς κανόνες εμπιστευτικότητας και επαγγελματικού απορρήτου, χωρίς όμως οι κανόνες αυτοί να εμποδίζουν την ορθή εφαρμογή των ελεγκτικών προτύπων. Αυτοί οι κανόνες εμπιστευτικότητας εφαρμόζονται επίσης σε κάθε νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έχουν πάψει να συμμετέχουν σε μια συγκεκριμένη ελεγκτική αποστολή.⁹

⁹ Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005, *Γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων*, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Επομένως η υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου δεν παύει να υφίσταται με τη λήξη της αποστολής και πρέπει να επιβεβαιωθεί η γενική ισχύς της¹⁰.

Οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία πρέπει να είναι ανεξάρτητοι κατά την εκτέλεση του υποχρεωτικού ελέγχου. Πρέπει να παραιτούνται από μια ελεγκτική αποστολή εάν βρίσκονται σε κατάσταση που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την ανεξαρτησία τους. Πρέπει επίσης να αρνούνται να αναλάβουν την παροχή οποιασδήποτε μη ελεγκτικής υπηρεσίας που μπορεί να αποτελέσει απειλή για την ανεξαρτησία τους¹¹ και να παραιτούνται ή να απέχουν από μια ελεγκτική αποστολή εάν βρίσκονται σε κατάσταση κατά την οποία το μέγεθος της απειλής για την ανεξαρτησία τους, ακόμα και μετά την εφαρμογή των μέτρων διασφάλισης για τον περιορισμό της απειλής αυτής, είναι ιδιαίτερα υψηλό. Το συμπέρασμα ότι υπάρχει σχέση που θέτει σε κίνδυνο την ανεξαρτησία του ελεγκτή μπορεί να διαφέρει όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ του ελεγκτή και της ελεγχόμενης οντότητας ή μεταξύ του δικτύου και της ελεγχόμενης οντότητας. Παραδείγματα απειλών για την ανεξαρτησία ενός νόμιμου ελεγκτή ή ελεγκτικού γραφείου αποτελούν το άμεσο ή έμμεσο οικονομικό συμφέρον στην ελεγχόμενη οντότητα, το επίπεδο αμοιβής που εισπράττεται από μια ελεγχόμενη οντότητα για μη ελεγκτικές υπηρεσίες και η δομή της αμοιβής. Τα είδη των διασφαλίσεων που εφαρμόζονται για τον περιορισμό ή την εξάλειψη των απειλών αυτών συμπεριλαμβάνουν απαγορεύσεις, περιορισμούς, άλλες πολιτικές και διαδικασίες καθώς και απαιτήσεις γνωστοποίησης. Οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία μπορούν να παρέχουν μη ελεγκτικές υπηρεσίες που δεν θέτουν σε κίνδυνο την ανεξαρτησία τους.

Σύμφωνα με την τροπολογία 11 της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (2005), Πρέπει να εξασφαλιστεί ότι η ποιότητα όλων των ελέγχων που επιβάλλει η κοινοτική νομοθεσία είναι σταθερή και υψηλή. Όλοι οι υποχρεωτικοί έλεγχοι πρέπει συνεπώς να διενεργούνται βάσει των διεθνών ελεγκτικών προτύπων. Δεν πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να επιβάλλουν συμπληρωματικές ελεγκτικές διαδικασίες παρά μόνο εάν αυτές απορρέουν από ειδικές απαιτήσεις σχετιζόμενες με το αντικείμενο του υποχρεωτικού ελέγχου¹².

Μια τεχνική επιτροπή ή ομάδα ελέγχου επικουρεί την Επιτροπή για την εκτίμηση της τεχνικής καταλληλότητας των διεθνών ελεγκτικών προτύπων και χρησιμοποιεί επίσης το

¹⁰ Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005, Γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

¹¹ Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005, Γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

¹² Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005, Γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

σύστημα των οργάνων δημόσιας εποπτείας των κρατών μελών. Για την επίτευξη μέγιστου βαθμού εναρμόνισης, δεν πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να επιβάλλουν εθνικές συμπληρωματικές ελεγκτικές διαδικασίες ή απαιτήσεις παρά μόνο εάν αυτές απορρέουν από ειδικές εθνικές νομικές απαιτήσεις σχετιζόμενες με τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων ή ενοποιημένων λογαριασμών, πράγμα που σημαίνει ότι οι απαιτήσεις αυτές δεν καλύπτονται από τα θεσπισθέντα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να διατηρήσουν αυτές τις συμπληρωματικές ελεγκτικές διαδικασίες έως ότου οι ελεγκτικές διαδικασίες ή απαιτήσεις έχουν καλυφθεί από διεθνή ελεγκτικά πρότυπα που θεσπίζονται στη συνέχεια. Κάθε προσθήκη από τα κράτη μέλη πρέπει να συμβάλει σε ένα υψηλό επίπεδο αξιοπιστίας των ετήσιων λογαριασμών των εταιρειών και να προάγει το δημόσιο συμφέρον. Αυτό σημαίνει ότι τα κράτη μέλη μπορούν για παράδειγμα να απαιτούν μια συμπληρωματική έκθεση ελεγκτή προς το εποπτικό συμβούλιο ή να ορίζουν άλλες απαιτήσεις πληροφόρησης και ελέγχου βάσει των εθνικών κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης¹³.

Επομένως βάσει της τροπολογίας 11 της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (2005) το πρόβλημα είναι ότι τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα που έχουν καθοριστεί από τους επαγγελματίες ελεγκτές παραμένουν ατελή, είναι υπερβολικά χαλαρά και, σε ορισμένες περιπτώσεις, βρίσκονται υπό αναθεώρηση. Επομένως, θα ήταν σκόπιμο να αφαιρεθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιβάλλουν σε εθνικό επίπεδο ποιο προωθημένα ελεγκτικά πρότυπα, εφόσον το κρίνουν απαραίτητο. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη πρέπει να μπορούν να εισάγουν σε εθνικό επίπεδο ελεγκτικές απαιτήσεις που να μην αφορούν το «αντικείμενο» του νομικού ελέγχου των λογαριασμών. Από την άλλη πλευρά πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε τα κράτη μέλη να μην επιβάλλουν ελεγκτικές απαιτήσεις που να είναι λιγότερο αυστηρές από τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα¹⁴.

Βάσει της τροπολογίας 12 της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (2005) για να υιοθετηθεί και να εφαρμοστεί στην Κοινότητα, ένα διεθνές ελεγκτικό πρότυπο πρέπει να είναι γενικά αποδεκτό σε διεθνές επίπεδο, να έχει αναπτυχθεί με πλήρη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών με ανοικτή και διαφανή διαδικασία, να ενισχύει την αξιοπιστία των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών και να προάγει το ευρωπαϊκό δημόσιο συμφέρον.

Η Επιτροπή φροντίζει να διαβουλευτεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τη διαδικασία έγκρισης, καθώς και με εκπροσώπους του κλάδου και των

¹³ Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005, Γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

¹⁴ Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005, Γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

επιχειρήσεων, έτσι ώστε να βεβαιωθεί ότι λαμβάνεται δεόντως υπόψη το ευρωπαϊκό συμφέρον¹⁵.

Επομένως επιβάλλεται να αποφευχθούν τα προβλήματα που θέτει η έγκριση των διεθνών λογιστικών προτύπων (IAS) από την Επιτροπή και να διασφαλιστεί ότι η προτεινόμενη διαδικασία είναι διαφανής και ανοικτή¹⁶.

Σύμφωνα με αιτιολογική σκέψη 15, τροπολογία 6, της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (2005), η διενέργεια τακτικών ελέγχων ποιότητας αποτελεί πρόσφορο μέσο για τη διασφάλιση σταθερά υψηλής ποιότητας του υποχρεωτικού ελέγχου. Οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία πρέπει συνεπώς να υπόκεινται σε σύστημα διασφάλισης ποιότητας οργανωμένο κατά τρόπο ανεξάρτητο από τους νόμιμους ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία που αποτελούν αντικείμενο του ελέγχου ποιοτικής επάρκειας. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 29 για την διασφάλιση της ποιότητας, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι, σε περίπτωση που οι μεμονωμένοι ελεγκτές έχουν κοινή πολιτική διασφάλισης ποιότητας, θα πρέπει να εξεταστούν μόνον οι απαιτήσεις που διέπουν τα ελεγκτικά γραφεία. Προς τούτο, η χρηματοδότηση του συστήματος διασφάλισης ποιότητας πρέπει να είναι απαλλαγμένη από οποιαδήποτε αθέμιτη επιρροή¹⁷.

Επομένως, η παρούσα τροπολογία είναι το αποτέλεσμα των συζητήσεων στο Συμβούλιο για την έγκριση από το Κοινοβούλιο με μία ανάγνωση. Θα πρέπει να εξασφαλιστούν ίσες προϋποθέσεις σε θέματα διασφάλισης της ποιότητας. Η εξέταση της διασφάλισης της ποιότητας θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με την ίδια περιοδικότητα σε όλα τα κράτη μέλη δηλαδή κάθε έξι χρόνια.

Σύμφωνα με αιτιολογική σκέψη 15, τροπολογία 6, της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (2005), ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο πρέπει να διορίζεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων της ελεγχόμενης οντότητας.

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν εναλλακτικά συστήματα διορισμού υπό την προϋπόθεση ότι αυτά δεν απειλούν την ανεξαρτησία του ελεγκτή σε σχέση με την ελεγχόμενη οντότητα.. Για να προστατευτεί η ανεξαρτησία του ελεγκτή, η παύση του δεν

¹⁵ Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005, Γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

¹⁶ Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005

¹⁷ Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005, Γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

πρέπει να είναι δυνατή παρά μόνο για βάσιμους λόγους και εφόσον οι λόγοι αυτοί ανακοινώνονται στην αρχή ή τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη δημόσια εποπτεία¹⁸.

Σύμφωνα με αιτιολογική σκέψη 16, τροπολογία 7, της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων (2005), τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή, και λαμβάνοντας υπόψη τη δήλωση στην οποία προέβη η Επιτροπή ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 5 Φεβρουαρίου 2002 σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Για το σκοπό αυτό συστήνεται επιτροπή που θα επικουρεί την Επιτροπή.

Οι εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ιδιαίτερα το δικαίωμα ανάκλησης ("call back") που διαθέτει πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη από την Επιτροπή ιδίως μέσω των προνομίων της επιτροπής που προβλέπονται στα άρθρα 21 παράγραφος 2, και 48 της παρούσας οδηγίας.

Επομένως η διαδικασία επιτροπολογίας που θεσπίστηκε με την λεγόμενη διαδικασία Lamfalussy δεν πρέπει να οδηγήσει στην έγκριση πολιτικών αρχών σε δεύτερο επίπεδο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να έχει, σε ίση βάση με το Συμβούλιο, τη δυνατότητα να επαληθεύει αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σέβεται αυτή την αρχή, καθώς και τα μέσα να παρεμβαίνει εάν δεν συμβαίνει αυτό¹⁹.

2.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με το Άρθρο 2 του Σχεδίου Κώδικα Δεοντολογίας των Λογιστών οι Γενικές αρχές ασκήσεως επαγγέλματος είναι οι εξής:

1. Επιβάλλεται για κάθε Λογιστή η τήρηση των παρακάτω γενικών αρχών και κανόνων, παράλληλα με τις ειδικότερες υποχρεώσεις που απορρέουν από άλλες διατάξεις νόμων και οδηγιών, καθώς και από ειδικές διατάξεις του παρόντα Κανονισμού.

¹⁸ Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005, Γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

¹⁹ Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005, Γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

2. Σε κάθε περίπτωση, ο Λογιστής οφείλει: Να συμπεριφέρεται με αξιοπρέπεια έναντι των αντισυμβαλλομένων μερών, των συναδέλφων και των μελών των θεσμοθετημένων οργάνων.
3. Να παρέχει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του με τρόπο αντικειμενικό, τηρώντας τις Αρχές της Λογιστικής αλλά και κάθε άλλο Νόμο που αφορά το επάγγελμα του (Εταιρική, Εμπορική, Φορολογική, Εργατική Νομοθεσία).
4. Να μην εγκαταλείπει χωρίς δικαιολογημένο λόγο οποιαδήποτε ανατεθείσα σ' αυτόν εργασία αφήνοντας εκτεθειμένους τους συνεργάτες, τους πελάτες ή τον εργοδότη του.
5. Να μην παρέχει ανακριβή ή παραπλανητικά στοιχεία και πληροφορίες σε συνεργάτες πελάτες, εργοδότη ή και τρίτους, καθώς και στα θεσμικά ή εντεταλμένα κρατικά όργανα φορείς και δημόσιες Υπηρεσίες.
6. Να μη δυσφημεί, απειλεί, προσβάλλει ή εκβιάζει συνεργάτες πελάτες, εργοδότη ή και τρίτους συναδέλφους. Να μην ανταγωνίζεται με τρόπο αθέμιτο άλλους λογιστές φοροτέχνες, συνεργάτες ή συναδέλφους και να μην επιδιώκει την προσέλκυση ή διατήρηση εργασιών με μη διαφανή μέσα.
7. Επίσης να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο για τις Λογιστικές Φοροτεχνικές και οικονομικές υποθέσεις που χειρίζεται και αφορούν τον Εργοδότη του ή Πελάτη ή οποιονδήποτε τρίτο.
8. Να μην υπογράφει και να μην διεκπεραιώνει εργασίες οι οποίες δεν καλύπτονται από την κατάλληλη επαγγελματική άδεια όπως αυτή διατίθεται από το ΟΕΕ σύμφωνα με Ν. 2515/97 όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.3470/06 Αρ. 17.
9. Να σέβεται την εργατική νομοθεσία και να μην προβαίνει σε ενέργειες που μπορεί να βλάπτουν τα δικαιώματα των εργαζομένων κάθε είδους στις Εταιρίες που προσφέρει τις υπηρεσίες του.
10. Ειδικά ο ελεύθερος επαγγελματίας Λογιστής-φοροτεχνικός που χρησιμοποιεί έμμισθο προσωπικό στο δικό του γραφείο ή επιχείρηση να είναι ο πρώτος διδάξας ορθής τηρήσεως της εργατικής Νομοθεσίας.
11. Να προστατεύει και να σέβεται τις κατά καιρούς αποφάσεις ή κατευθύνσεις του Οικονομικού Επιμελητηρίου και να μη συγκαλύπτει οιαδήποτε παράβαση του παρόντος κανονισμού που περιήλθε από οιονδήποτε σε γνώση του.

Σύμφωνα με το Άρθρο 3 του Σχέδιου Κώδικα Δεοντολογίας των Λογιστών (2007):

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού διέπουν τους Λογιστές Φοροτεχνικούς και εφαρμόζονται ανεξαιρέτως για κάθε βαθμίδα λογιστή φοροτεχνικού

2. Για την εφαρμογή του παρόντος, οι παρακάτω όροι χρησιμοποιούνται με τις προσδιοριζόμενες έννοιες:
- I. Μέλη του Οικονομικού επιμελητηρίου είναι αυτοί που ορίζονται Λογιστές φοροτέχνες και μόνον αυτοί οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Λογιστών Φοροτεχνικών του Ο.Ε.Ε.
 - II. Πελάτης είναι κάθε Επαγγελματίας, Επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο που ζητάει από Λογιστή Φοροτεχνικό να του προσφέρει τις υπηρεσίες του είτε σε σταθερή σχέση (τήρηση βιβλίων) είτε εκτάκτως (Διάφορες φορολογικές λογιστικές ή οικονομικές γενικά εργασίες).
 - III. Συνεργάτης είναι κάθε τρίτος ο οποίος μπορεί να έχει σχέση με τις εκτελούμενες από τον λογιστή Φοροτεχνικό εργασίες.
 - IV. Βοηθός Λογιστή μπορεί να είναι οιοσδήποτε, ανεξάρτητα από την βαθμίδα Λογιστή Φοροτεχνικού στην οποία ανήκει, ο οποίος απασχολείται σε συγκεκριμένη εργασία για λογαριασμό και υπ' ευθύνη του Λογιστή φοροτεχνικού στον οποίο ανατέθηκε η εκτέλεση της εργασίας αυτής.
 - V. Νόμιμη αμοιβή Λογιστή φοροτεχνικού είναι κάθε αμοιβή η οποία προκύπτει
α) ύστερα από νόμιμα ανατεθειμένη εργασία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. β) βάσει εργατικής νομοθεσίας γ) βάσει προτεινομένων τιμών από το ΟΕΕ.

2.3. ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Σχεδίου Κώδικα Δεοντολογίας των Λογιστών

2.3.1. Ο Λογιστής οφείλει να παρέχει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη νομιμότητα στην παροχή των υπηρεσιών του και την εγκυρότητα της εκφραζόμενης απ' αυτόν επαγγελματικής γνώμης. Προς τούτο, είναι υποχρεωμένος, να τηρεί παράλληλα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας και τον παρόντα κανονισμό.

2.3.2. Ο Λογιστής δικαιούται να χρησιμοποιεί βοηθούς για την παροχή των επαγγελματικών υπηρεσιών του, έχει όμως την ευθύνη για την εργασία που εκτέλεσαν οι βοηθοί του, τους οποίους υποχρεούται να επιβλέπει και να αναθέτει σ' αυτούς μόνο τις εργασίες που είναι σε θέση να εκτελέσουν ικανοποιητικά.

2.3.3. Σε κάθε περίπτωση, ο Λογιστής παρέχει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του μόνος αν δεν βρίσκεται σε αναστολή ασκήσεως επαγγέλματός του, και μόνο αν η άδειά του είναι σε ισχύ. Ο κανονισμός αυτός διέπει κάθε λογιστή Φοροτεχνικά ελεύθερο επαγγελματία ή μισθωτό.

2.4.ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑ ΛΟΓΙΣΤΗ

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 του Σχεδίου Κώδικα Δεοντολογίας των Λογιστών:

1. Κάθε μέλος οφείλει πάντοτε να ασκεί το Λογιστικό – Φοροτεχνικό έργο κατά τρόπο αντικειμενικό σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της Λογιστικής Επιστήμης αλλά και της Εθνικής Νομοθεσίας.
2. Κάθε μέλος του Μητρώου των Λογιστών του Ο.Ε.Ε. οφείλει να τηρεί τους ακόλουθους κανόνες ώστε να εξασφαλίζει την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητά του
 - Να μην εκτελεί οιαδήποτε εργασία χωρίς να εκδίδει τα νόμιμα δικαιολογητικά και αποδείξεις.
 - Να μην αποφασίζει ο ίδιος σε θέματα μη αρμοδιότητάς του και να μην βάζει σε κίνδυνο τον Πελάτη του ή τον εργοδότη του με παραλήψεις ή σφάλματα.
 - Να είναι συνεργάσιμος με τις φορολογικές ή άλλες κρατικές αρχές και να συνδράμει στην ομαλή διεξαγωγή κάθε είδους ελέγχου που δέχεται η Επιχείρηση ή ο Πελάτης του ή ο Εργοδότης του.
 - Να τηρεί αυστηρά τις κείμενες νομοθετικές διατάξεις και αποφάσεις του ΟΕΕ και να φροντίζει για την τήρηση των ασυμβίβαστων σχετικά με το επάγγελμα. Να καταγγείλει κάθε τρίτο που ενεργεί ενάντια στον παρόντα κανονισμό αλλά και που εξασκεί το επάγγελμα ευκαιριακά χωρίς την νόμιμη επαγγελματική άδεια ή κατά παράβαση ή παρανόμως²⁰.

²⁰ Σχέδιο Κώδικα Δεοντολογίας των Λογιστών, 2007, ανακτημένο από: <http://www.taxheaven.gr/acforum/lofiversion/index.php?t45018.html>

2.5. ΕΧΕΜΥΘΕΙΑ

Όπως σχεδόν σε κάθε επαγγελματικό κλάδο είναι απαραίτητο να υπάρχει εχεμύθεια στις συναλλαγές μεταξύ επαγγελματιών-πελατών έτσι και στον τομέα του λογιστικού επαγγέλματος είναι αναγκαία η εχεμύθεια, δηλαδή η μη ανακοίνωση σε τρίτους προσωπικών ή επαγγελματικών στοιχείων των πελατών διότι αυτό θα μπορούσε να έχει ισχυρές αρνητικές επιπτώσεις στον πελάτη αλλά και στον ίδιο επαγγελματία λογιστή και την δουλεία του.

Έτσι στο σχέδιο κώδικα δεοντολογίας λογιστών έχει προβλεφθεί ειδικό άρθρο (άρθρο 6) στο οποίο αναφέρεται ότι:

- 1 Ο Λογιστής οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο και να μην αποκαλύπτει γεγονότα ή πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση του κατά την εκτέλεση του έργου του, εκτός αν υπέχει τέτοια υποχρέωση από το νόμο και τον παρόντα κανονισμό.
- 2 Απαγορεύεται στον Λογιστή να κάνει χρήση καθ' οιονδήποτε τρόπο για όφελος τρίτων, ή ανταγωνιστικών επιχειρήσεων των γεγονότων και των πληροφοριών που περιήλθαν σε γνώση του κατά την εκτέλεση του έργου του, εκτός αν η αποκάλυψη των γεγονότων και των πληροφοριών είναι αναγκαία για την υπεράσπισή του ενώπιον δικαστικής αρχής ή την υποστήριξη των θέσεων του ενώπιον των Πειθαρχικών οργάνων του Ο.Ε.Ε.
- 3 Ο Λογιστής οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο και μετά τη λήξη της παροχής των επαγγελματικών υπηρεσιών του προς οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.
- 4 Ο Λογιστής οφείλει να υπενθυμίζει στους βοηθούς του την υποχρέωση τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου και να εξασφαλίζει κατά το δυνατόν ότι οι βοηθοί του θα τηρήσουν αυτό.

2.6. ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Σύμφωνα με το Άρθρο 7 του Σχεδίου Κώδικα Δεοντολογίας των Λογιστών:

- 1 Κάθε Λογιστής υποχρεούται για κάθε εκτελούμενη απ' αυτόν εργασία να ακολουθεί πιστά τις εγκεκριμένες από το ΟΕΕ εργασίες που συνεπάγεται ο βαθμός αδείας. Πλημμελής εκτέλεση των καθηκόντων του Λογιστή Φοροτεχνικού επιφέρει τις συνέπειες του Ν. 1100/80 που μπορεί να φθάσει μέχρι και την αφαίρεση αδείας.

- 2 Ο Λογιστής Φοροτεχνικός οφείλει να ενημερώνεται για όλες τις Νομικές αλλαγές που αφορούν το επάγγελμά του και γενικότερα να επικαιροποιεί τις γνώσεις του, διασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΙΔΙΩΤΕΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

3.1 ΓΕΝΙΚΑ

Οι κυριότερες λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες που κάθε ελεύθερος επαγγελματίας λογιστής και κάθε λογιστική εταιρία, προσφέρουν στους πελάτες τους, αναλύονται στις εξής κατηγορίες:

⇒ **Λογιστικές εργασίες**

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει ουσιαστικά το στήσιμο της λογιστικής οργάνωσης κάθε επιχείρησης και οργανισμού. Ουσιαστικά παρέχεται η υπηρεσία της λογιστικής μηχανογράφησης και της ενημέρωσης των λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης. Επίσης αναλαμβάνεται η μηνιαία ενημέρωση της διοίκησης, όσον αφορά τα οικονομικά μεγέθη και την πορεία της επιχείρησης.

⇒ **Φορολογικές εργασίες**

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει την φορολογική ενημερότητα της επιχείρησης. γίνονται όλες οι εργασίες που απαιτούνται όσον αφορά τον υπολογισμό και την καταβολή των φόρων προς το δημόσιο και τους οργανισμούς, που σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία η επιχείρηση θα πρέπει να καταβάλει, ως συνέπεια της δράσης της. Οι κυριότερες ενασχολήσεις σ' αυτήν την κατηγορία είναι:

- **Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων**
- **Φόρος προστιθέμενης αξίας**
- **Φορολογία μεταβίβασης αυτοκινήτων και ακινήτων**
- **Φορολογία κεφαλαίου**
- **Φορολογία μεγάλης ακίνητης περιουσίας**
- **Διάφορες ειδικές κατά περίπτωση φορολογίες**

⇒ **Εργατικές εργασίες**

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι διάφορες εργασίες που έχουν σχέση με την ασφαλιστική ενημερότητα μιας επιχείρησης. Γίνονται όλες οι εργασίες που απαιτούνται ως προς την πρόσληψη και απόλυση των υπαλλήλων, την τήρηση της μηνιαίας μισθοδοσίας, τον

υπολογισμό και την καταβολή των εισφορών της επιχείρησης στο ΙΚΑ, ή σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό, και γενικότερα την εφαρμογή ουσιαστικά των κείμενων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας. Ειδικότερα οι κύριες ενασχολήσεις του επαγγελματία ή της εταιρίας, είναι οι εξής:

- **Τήρηση μηχανογραφημένης μισθοδοσίας**
- **Προσλήψεις- απολύσεις-αποχωρήσεις**
- **Συμβάσεις**
- **Υπάλληλοι, εργάτες, ωρομίσθια**
- **Καταστάσεις προσωπικού**
- **ΙΚΑ-ΤΣΑΥ-ΤΕΑΥΕΚ-ΤΣΜΕΔΕ κτλ.**
- **Προγράμματα ΟΑΕΔ**

⇒ **Εταιρικές εργασίες**

Ουσιαστικά η συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνει τις ιδρύσεις και τις μετατροπές των εταιριών ή των ελεύθερων επαγγελματιών. Το λογιστικό γραφείο ή η λογιστική εταιρία, αναλαμβάνει την ίδρυση της εταιρίας ή την έναρξη του επιτηδεύματος. Μελετά και προτείνει την νομική μορφή του πελάτη. Γενικότερα γίνονται όλες οι νομικές διατυπώσεις και οι εργασίες που ο ΚΒΣ και η νομοθεσία των εταιριών αυτών, ορίζει. Ειδικότερα οι κυριότερες ενασχολήσεις στην κατηγορία αυτή, είναι:

- **Ατομικές επιχειρήσεις**
- **Ομόρρυθμες εταιρίες**
- **Ετερόρρυθμες εταιρίες**
- **Εταιρίες περιορισμένης ευθύνης**
- **Ανώνυμες εταιρίες**
- **Κοινοπραξίες**

Οι επιχειρήσεις έχουν ανάγκη το λογιστή, σε κάθε φάση που περνούν από την στιγμή της ίδρυσής τους. Συγκεκριμένα έχουν τη δυνατότητα να οργανώνουν και να επιβλέπουν το λογιστήριο της εκάστοτε εταιρίας, να τηρούν βιβλία όλων των κατηγοριών ανάλογα με την άδειά τους, να ελέγχουν και να φροντίζουν τη μισθοδοσία, τους ισολογισμούς, το ΦΠΑ, τις ενάρξεις, μεταβολές και διακοπές των επιχειρήσεων αλλά και διάφορες δηλώσεις των εταιριών και των φυσικών προσώπων.

Ο λογιστής με τις εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που έχει αποκτήσει κατά την εκπαίδευσή του, εφαρμόζει την λογιστική επιστήμη, με την χρήση του Η/Υ και του εξειδικευμένου λογιστικού λογισμικού. Ειδικότερα εφαρμόζει τις ισχύουσες διατάξεις του

Κ.Β.Σ., της φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, της εργατικής νομοθεσίας καθώς και την νομοθεσία της κοινωνικής ασφάλισης.

Συγκεντρώνει, ελέγχει, κωδικοποιεί και εκδίδει τα παραστατικά λογιστηρίου. Εκτυπώνει τα βιβλία και κάθε οικονομική κατάσταση που αφορά την οικονομική κίνηση ενός οργανισμού. Απασχολείται σε μηχανογραφημένα λογιστήρια οικονομικών μονάδων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα.

3.2. ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Το επάγγελμα του φοροτέχνη-λογιστή είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικό και εξαιτίας της πληθώρας των ατόμων που το ασκούν υπάρχει κίνδυνος υψηλού αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ τους.

Σε αυτό το επίπεδο και σύμφωνα με τα Άρθρα 8 και 9 του Σχεδίου Κώδικα Δεοντολογίας των Λογιστών (2007) προβλέπετε ότι:

- Ο Λογιστής δεν πρέπει να προβάλλεται με τρόπο που να δυσφημεί τις επαγγελματικές υπηρεσίες του, το όνομά του ή την επωνυμία του αλλά και το Λογιστικό Φοροτεχνικό επάγγελμα, όπως αυτό έχει θεσμοθετηθεί και ασκείται στην Ελλάδα, ή να θέτει σε αμφιβολία την επαγγελματική επάρκεια άλλων Λογιστών Φοροτεχνικών.
- Να μην αναλαμβάνει λογιστικές ή φοροτεχνικές εργασίες από επιχειρήσεις ή εργοδότες που οφείλουν αμοιβές σε προηγούμενους από αυτόν Λογιστές Φοροτεχνικούς.
- Ο Λογιστής οφείλει να συμπεριφέρεται με ευγένεια, ειλικρίνεια και εκτίμηση έναντι όλων των άλλων μελών, είτε αυτά είναι παρόντα είτε είναι απόντα και να προασπίζει τα νόμιμα δικαιώματά τους που απορρέουν από την άσκηση των καθηκόντων τους.
- Ο Λογιστής στον οποίο ανατίθεται μία εργασία που προηγουμένως ασκούσε άλλος Λογιστής, οφείλει να ερωτήσει τον εργοδότη αλλά και τον Λογιστή πριν από την ανάληψη της εργασίας, σε ποιους λόγους οφείλεται κατά τη γνώμη του η απομάκρυνσή του από την συγκεκριμένη εργασία.

Μάλιστα σχετικά με τον αθέμιτο ανταγωνισμό και με απώτερο σκοπό την προστασία του κύρους του Ο.Ε.Ε προβλέφθηκε ειδικό άρθρο στο σχέδιο κώδικα δεοντολογίας λογιστών (2007) (άρθρο 10) σύμφωνα με το οποίο:

1. Δεν επιτρέπεται η δια δηλώσεων προφορικών ή εγγράφων, υποβάθμιση του επιστημονικού και επαγγελματικού κύρους του Ο.Ε.Ε. και των Λογιστών Φοροτεχνικών ή των Ελεγκτικών

φορέων Δημόσιων και Ιδιωτικών καθώς και ο σχολιασμός της ποιότητας των προσφερόμενων από Λογιστές Φοροτεχνικούς ή ελεγκτικούς φορείς υπηρεσιών.

2. Δεν εμπίπτει στον ανωτέρω περιορισμό η εμπιστευτική αναφορά προς το Ο.Ε.Ε. που υποχρεούται να κάνει κάθε Λογιστής Φοροτεχνικός όταν διαπιστώνει αξιόποινες πράξεις ή παραβιάσεις του παρόντος κανονισμού από συναδέλφους ή τρίτους.

3. Ως υποβάθμιση του επιστημονικού και επαγγελματικού κύρους του Ο.Ε.Ε. θεωρείται ιδίως από μέρους Λογιστή ή ελεγκτικού φορέα:

α) Τήρηση ή ο ισχυρισμός τήρησης Φορολογικών ή λογιστικών αρχών και προτύπων διαφορετικών από τις παραδεγμένες από τη εθνική νομοθεσία ρυθμίσεις.

β) Επανειλημμένες παρεκκλίσεις από αποφάσεις και οδηγίες του Ο.Ε.Ε.

γ) Ανάρμοστη συμπεριφορά κατά οργάνων του Ο.Ε.Ε. εκδηλούμενη με τη χρησιμοποίηση εκφράσεων ή ειρωνικών σχολίων, σε βάρος αποφάσεων και ενεργειών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των οργάνων αυτών.

δ) Απρεπής συμπεριφορά κατά ελεγκτικού φορέα Δημόσιου ή ιδιωτικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

Στις τελευταίες δεκαετίες το λογιστικό επάγγελμα εξελίχθηκε και γνώρισε σημαντικές αλλαγές και διαφοροποιήσεις. Μέχρι πρόσφατα οι σπουδαστές της λογιστικής διδάσκονταν ακόμη και σε πανεπιστημιακές σχολές ότι η λογιστική δεν αποτελεί επιστήμη αλλά τεχνική. Άλλωστε ήταν πρόσφατη η ανάμνηση από τις μέσες Εμπορικές σχολές, ενώ ακόμη και τα σημερινά περιζήτητα τμήματα των οικονομικών Πανεπιστημίων έχουν μικρή ιστορία σε σχέση με άλλα Ιδρύματα. Ο λογιστής είχε ταυτιστεί με τον τεχνίτη που έγραφε σε χοντρά λογιστικά κατάστιχα, μέτραγε το ταμείο με τα μετρητά και έγραφε χειρόγραφες αποδείξεις για όλες τις συναλλαγές. Αργότερα το «ντεκόρ» στην εικόνα του λογιστή συμπληρώθηκε από την αριθμομηχανή και την χαρτοταινία, που σε στιγμές έντασης εργασίας είχε αρκετά μέτρα μήκος κουλουριασμένη μπροστά από το γραφείο του.

Οι συνθήκες για το λογιστικό επάγγελμα, παρ' όλο που το ίδιο δεν υπήρξε ποτέ οδηγός των εξελίξεων, τροποποιήθηκαν δραματικά τις τελευταίες δεκαετίες. Οι αλλαγές σήμερα συνεχίζονται, σε έναν κόσμο που εξελίσσεται ραγδαία, και δεν μπορούν να προβλεφθούν. Οι οικονομικές και πολιτικές ανατροπές, σε συνδυασμό με την τεχνολογία, κάνουν τα οικονομικά σύνορα (που είναι και τα πιο σημαντικά) όλο και πιο δυσδιάκριτα, με αποτέλεσμα ο σύγχρονος λογιστής να αντιμετωπίζει τελείως διαφορετικές προκλήσεις από τον συνάδελφο του μόλις μερικές δεκαετίες πριν.

4.1. ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σαν γενική διαπίστωση είναι ασφαλές να ειπωθεί, ότι οι λογιστές δεν έχουν την υποστήριξη του θεσμικού πλαισίου που απολαμβάνουν άλλα επαγγέλματα όπως για παράδειγμα οι δικηγόροι ή οι μηχανικοί. Η νομοθετική κατοχύρωση του πολυπληθούς

επαγγέλματος ήταν άλλωστε πρόσφατη και η εν συνεχεία καθιέρωση των αδειών ασκήσεως επαγγέλματος επικεντρώθηκε γύρω από το θέμα της υπογραφής των φορολογικών δηλώσεων. Όπως θα αναλυθεί και παρακάτω, το θεσμικό πλαίσιο αποτελεί μόνο έναν παράγοντα, παρότι είναι εξαιρετικά σημαντικός. Οι χορηγηθείσες άδειες Α' Β' ή Δ' τάξεως μικρή συμβολή είχαν στην πολυσυζητημένη «αναβάθμιση του οικονομολογικού επαγγέλματος», γιατί πέρα από το θεσμικό, είναι καθοριστική η επίδραση του οικονομικού περιβάλλοντος σε συνδυασμό με καθιερωμένες νοοτροπίες και πρακτικές.

Δεν θα πρέπει να συγχέεται, η όλο και πιο συχνή συζήτηση που γίνεται τελευταία περί «απελευθέρωσης των κλειστών επαγγελμάτων» με την επαγγελματική πιστοποίηση, η οποία είναι παρούσα, ειδικά για τους λογιστές και μάλιστα με μεγάλη αυστηρότητα, σε χώρες σαν τις ΗΠΑ, Γερμανία, Αγγλία και αλλού. Στη χώρα μας το λογιστικό επάγγελμα αναφέρεται κατά καιρούς σε δημοσιογραφικές λίστες επαγγελμάτων προς απελευθέρωση, γεγονός που δημιουργεί παραπλανητικά συμπεράσματα, αν μάλιστα ληφθεί υπ' όψιν το πόσο πρόσφατα και αντιφατικά και με πόσα ελάχιστα πρακτικά αποτελέσματα έγινε η όποια επαγγελματική πιστοποίηση. Αντιθέτως, επιστημονικές μελέτες που έχουν δημοσιευτεί αναφέρουν για τις οικονομικές υπηρεσίες που προσφέρονται από φοροτέχνες, λογιστές και ορκωτούς ελεγκτές, ότι «ήδη έχει προβλεφθεί το νομικό πλαίσιο και έχουν καταργηθεί πολλά εμπόδια στην ελεύθερη εγκατάσταση και κυκλοφορία τους μεταξύ των κρατών-μελών (της ΕΕ)»²¹, και ότι «οι μελλοντικές επιπτώσεις στο ισοζύγιο των επαγγελμάτων αυτών αναμένονται να είναι εξαιρετικά περιορισμένες».

4.2. ΟΙ ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Σε πρόσφατη συνέντευξη του προέδρου της νεοσυσταθείσας Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ) προτρέπονται οι λογιστές «να εγκαταλείψουν την τυπολατρική λογιστική του παρελθόντος» και «να πάνσουν να λειτουργούν ως καταστιχογράφοι αλλά ως οικονομικοί αναλυτές». Σχολιάζοντας την παραίνεση, θα προσθέταμε τα εξής: Το λογιστικό επάγγελμα λειτουργεί και αναπτύσσεται στο επιχειρηματικό πεδίο. Αυτό ίσχυε από την εφεύρεση της λογιστικής, της οποίας ο αρχικός

²¹ Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), «Οικονομικές και Κοινωνικές Επιπτώσεις για την Ελλάδα της υπό συζήτηση Οδηγίας για την απελευθέρωση του τομέα των υπηρεσιών στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά», Μάιος 2005, σελ 11.

στόχος ήταν η μέτρηση και η καταγραφή οικονομικών δεδομένων, εξελικτικά έφτασε όμως να υπηρετεί πολύπλοκους σκοπούς στο ευρύτερο κοινωνικό-οικονομικό γίγνεσθαι. Από την αρχική εφαρμογή της λογιστικής, το περιβάλλον, θεσμικό και κυρίως οικονομικό, είναι αυτό που καθορίζει τον ρόλο των λογιστών και όχι το αντίθετο. Είναι προφανές ότι ο λογιστής έχει άλλο ρόλο σε μία οικονομία του τρίτου ή τέταρτου κόσμου, από αυτόν στην Ελλάδα και με την σειρά του από τον λογιστή που η εργασία του μπορεί να επηρεάζει οικονομικές καταστάσεις εταιρειών στην Wall Street. Τα συμφέροντα και τα μεγέθη είναι ανόμοια και ετεροβαρή και επειδή η λογιστική αυτά καταγράφει, αλλάζει η σημαντικότητα ακόμα και αν όλα τα άλλα στηρίζονται στις ίδιες αρχές και τεχνικές. Διαφορετικά, ίσως να άλλαζαν τα κακώς κείμενα στη χώρα μας με μια έφοδο λογιστών στα χειμερινά ανάκτορα, την σύλληψη της γραφειοκρατίας και τον αποκεφαλισμό της σε γκιλοτίνα έξω από το Υπουργείο Οικονομικών στην πλατεία Συντάγματος.

Υπάρχουν βέβαια και άλλοι σημαντικοί παράγοντες που επηρεάζουν το πώς λειτουργούν οι λογιστές, όπως το επίπεδο εκπαίδευσης της χώρας και η νοοτροπία. Μάλιστα η τελευταία έχει την τάση να αναπαράγεται και να αποτελεί ισχυρό οχυρό αντίστασης σε οποιαδήποτε αλλαγή που δεν την βολεύει. Η παρουσία τους όμως δεν αναιρεί το προαναφερθέν βασικό συμπέρασμα. Αυτός είναι και ο λόγος που ο ρόλος των λογιστών στις ανεπτυγμένες οικονομικά χώρες είναι διαφορετικός από αυτόν στις αναπτυσσόμενες. Είναι χαρακτηριστικό ότι το μέσο επίπεδο αμοιβών των πιστοποιημένων λογιστών στις αναπτυγμένες ξεπερνά σήμερα το αντίστοιχο των γιατρών ή δικηγόρων. Στην Ελλάδα, παρότι δεν ισχύει το προαναφερθέν, λόγω όμως της οικονομικής ανάπτυξης των τελευταίων δεκαετιών, οι αποπληθωρισμένες (πραγματικές) αμοιβές των οικονομικών διευθυντών την δεκαετία 1995-2005 αυξήθηκαν κατά 47% περισσότερο από όλες τις άλλες θέσεις που μετρήθηκαν.

Υπάρχει θετική συσχέτιση ανάμεσα στο επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης και της σημαντικότητας του λογιστικού επαγγέλματος, και θα ήταν από την φύση του επαγγέλματος αδύνατον να ίσχυε το αντίστροφο. Όμως, αυτή η συσχέτιση δεν είναι γραμμική και διαφοροποιείται και από άλλες μεταβλητές, όπως είναι, για παράδειγμα, η θέση που κατέχει η χώρα στην οικονομική ανάπτυξη, καθώς και στη γραφειοκρατία, με συνέπεια εξαιτίας όλων αυτών ο ρόλος του λογιστή να μην είναι κατ' απόλυτο τρόπο προκαθορισμένος.

Ειδική αναφορά πρέπει να γίνει στον παράγοντα νοοτροπία, ο οποίος παρότι δευτερογενής, αποτελεί τον γενετικό κώδικα που μεταβιβάζεται από γενιά σε γενιά. Στην Ελλάδα χιλιάδες λογιστές πήραν το επαγγελματικό βάπτισμα του πυρός περιμένοντας στην σειρά να τρυπήσουν κούτες από χαρτιά στο τμήμα θεώρησης βιβλίων κάποιας εφορίας. Στην

συνέχεια της καριέρας τους σαν βοηθοί λογιστές ανάμεσα στα σημαντικότερα καθήκοντα τους ήταν το με πόσα ψηφία θα αναγράφεται η ώρα στο δελτίο αποστολής, σε πόσα αντίγραφα εκτυπώνονται παραστατικά με περιεργα ονόματα, τι διαδικασίες ακολουθούνται στις «τριγωνικές» παραδόσεις, και άλλα παρόμοια τα οποία αντί να μειωθούν αυξάνονται τα τελευταία χρόνια. Σαν προϊστάμενοι λογιστηρίου αργότερα ήρθαν αντιμέτωποι, σαν τερματοφύλακες σε εκτέλεση πέναλτι, με την αυθαίρετη ερμηνεία φορολογικών νόμων ή νομοθετικών κενών που υπήρχαν ή και δημιουργήθηκαν με την πρακτική των ελέγχων. Το τεκμήριο ενοχής που εφαρμόζεται στην διάρκεια των φορολογικών ελέγχων και μεταφράζεται στο «όλοι φοροδιαφεύγουν εκτός αν αποδείξουν το αντίθετο», ανατροφοδοτεί την παραβατική νοοτροπία επαγγελματιών και επιχειρήσεων, που αποτελούν τον επαγγελματικό χώρο των λογιστών. Αυτό συμβαίνει γιατί απενοχοποιούν οι ελεγχόμενοι την ιδέα ότι είναι φορολογικά παράνομοι, με αποτέλεσμα να έχουν κίνητρο μόνο την ταμειακή ενίσχυση της φοροδιαφυγής, με από μηχανής θεό τον «συμβιβασμό». Οι φορολογικές «περαιώσεις», που έχουν καθιερωθεί τα τελευταία χρόνια σαν κρατική εισπρακτική τακτική, επιβεβαιώνουν με τον πιο επίσημο τρόπο κάθε αρνητικό φορολογικό στερεότυπο και, το σπουδαιότερο, υποβαθμίζουν (για την ακρίβεια ακυρώνουν) τον ρόλο του λογιστή φοροτεχνικού.

Είναι αυτές οι πρακτικές και η επί χρόνια άσκησή τους που έχουν εκπαιδεύσει χιλιάδες επαγγελματίες, σε σημείο που φαντάζουν ρομαντικές οι παραινέσεις πως «οι λογιστές είναι αυτοί που θα χρειαστεί να αλλάξουν τη νοοτροπία τους κι αυτό θα το πετύχουν με τη συνεχή ενημέρωση και τη δια βίου εκπαίδευση». Η ενημέρωση και η εκπαίδευση που κυρίως φροντίζουν να έχουν οι περισσότεροι λογιστές για να είναι χρήσιμοι επαγγελματικά, είναι η εμφάνιση στις χιλιάδες σελίδες εγκυκλίων που εκδίδονται κάθε χρόνο από το Υπουργείο Οικονομικών, οι οποίες ερμηνεύουν τις συνεχείς αλλαγές της φορολογικής νομοθεσίας.

Θα πρέπει τέλος να τονισθεί, ότι η νοοτροπία δεν αφορά μόνο τους λογιστές, αλλά και αυτούς στους οποίους κυρίως απευθύνεται το έργο τους στο εσωτερικό (επιχείρηση/οργανισμός) και στο εξωτερικό (ενδιαφερόμενοι τρίτοι, όπως Κράτος, Τράπεζες, επενδυτές κ.λπ.) περιβάλλον. Υπάρχουν επιχειρήσεις με υγιή και άλλες με άρρωστη νοοτροπία, και αυτό επηρεάζει τους ρόλους εκατέρωθεν. Ο λογιστής θα μοιάζει να κάνει έφοδο στους ανεμόμυλους με «πανοπλία» την οικονομική ανάλυση «καβάλα» στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, όταν η επιχείρηση στην οποία εργάζεται ζητάει άλλα από αυτόν. Με την ψηφίση ενός νόμου και μόνο δεν ανατρέπεται το ότι «μέχρι τώρα καλός λογιστής θεωρούνταν αυτός που είχε καλές σχέσεις με την εφορία κι αυτός που ήξερε να ωραιοποιεί έναν ισολογισμό»,

ούτε επιβάλλεται με διατάγματα το ότι «ο λογιστής γίνεται πλέον οικονομικός αναλυτής, γιατί θα πρέπει να αναζητά την ουσία της συναλλαγής και να μην αρκείται στον τύπο». Η ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του οργανισμού και κυρίως το κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο υποχρεώνεται να συμμορφωθεί, καθορίζουν και το τι ακριβώς κάνει και ο λογιστής.

4.3. ΆΛΛΟΙ (ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ) ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Εκτός από τους πρωταρχικούς παράγοντες (οικονομικό και θεσμικό περιβάλλον, εκπαίδευση, νοοτροπία), υπάρχουν και άλλοι που επηρεάζουν τον τρόπο λειτουργίας και το ρόλο των λογιστών:

4.3.1. Τεχνολογία

Είναι λίγα τα επαγγέλματα που επηρεάστηκαν τόσο πολύ και τόσο γρήγορα από την εφαρμογή της σύγχρονης ηλεκτρονικής τεχνολογίας όσο η λογιστική.

Σήμερα η ενημέρωση των χειρόγραφων βιβλίων αποτελεί πλέον ιστορία που διηγούνται συνταξιούχοι λογιστές. Τα μηχανογραφικά λογιστικά προγράμματα (που μετεξελίχθηκαν και σε ERP μετά την εισαγωγή των ξένων), αποτελούν κοινό τόπο. Τα λογιστικά φύλλα (spreadsheets), που παρόλο τον τίτλο τους δεν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά μόνο από λογιστές, είναι πανίσχυρα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε πλήθος εφαρμογές, από απλές αναφορές και παρουσιάσεις μέχρι τις σύνθετες εργασίες όπως προϋπολογισμούς ή αναλύσεις με πολύπλοκους μαθηματικούς ή χρηματοοικονομικούς τύπους.

Η τεχνολογία απελευθέρωσε τον λογιστή και έσπασε τις αλυσίδες, που φορούσε για εκατονταετίες, με αποτέλεσμα να μπορέσει να τρέξει μπροστά και να χρησιμοποιήσει τις γνώσεις και κυρίως τον χρόνο του σε ανώτερης αξίας δραστηριότητες. Παρότι δεν άλλαξε καθόλου την ουσία της λογιστικής τεχνικής, που παραμένει το διπλογραφικό σύστημα, κατήργησε χρονοβόρες διαδικασίες, όπως για παράδειγμα η περιβόητη συμφωνία ισοζυγίων – καθολικών, οδηγώντας τις στο μουσείο της λογιστικής ιστορίας.

Τέλος η διείσδυση του διαδικτύου ανέτρεψε και την καθημερινότητα. Είναι πλέον απλή υπόθεση η ανεύρεση ενός νόμου ή μιας γνωμάτευσης. Η μεταφορά δεδομένων και αναφορών είναι πανεύκολη και φτηνή, ενώ και η επαφή με το Κράτος γίνεται όλο και περισσότερο ηλεκτρονικά (υποβολή δηλώσεων, στοιχείων κ.λπ. μέσω Taxis).

4.3.2. Λογιστικό Σχέδιο και Λογιστικές Αρχές

Η μεγαλύτερη αλλαγή στο λογιστικό επάγγελμα εισήχθη στην Ελλάδα με την εφαρμογή του Ενιαίου Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ). Συνέπεσε χρονικά με τις προαναφερθείσες τεχνολογικές καινοτομίες, δημιουργώντας έτσι τις κατάλληλες συνθήκες για ριζικές ανατροπές. Η εφαρμογή του βοήθησε αρκετές επιχειρήσεις να κατανοήσουν ότι «η πρωταρχική αποστολή των Λογιστηρίων τους πρέπει να είναι η έγκαιρη, πλήρης και σωστή ενημέρωση των Διοικήσεων τους, η οποία συμβάλλει αποφασιστικά στη λήψη σωστών επιχειρηματικών αποφάσεων» και το λογιστήριο να σταματήσει να λειτουργεί μόνο για τις ανάγκες της εφορίας. Σήμερα, 25 χρόνια μετά την εφαρμογή του είναι εύκολο να διαβαστεί ένα ισοζύγιο ανεξαρτήτως επιχείρησης, ενώ με την καθιέρωση κοινής λογιστικής γλώσσας είναι συνηθισμένο φαινόμενο να συνομιλούν λογιστές για εγγραφές με κωδικούς. Χιλιάδες επαγγελματίες μελέτησαν και εφάρμοσαν πάνω από 300 γνωματεύσεις του ΕΣΥΛ. Το γεγονός ότι πολλές από τις αρχές και τεχνικές του έχουν ξεπεραστεί, δεν αφαιρεί τίποτα από την σημασία του. Οι λογιστικές αρχές άλλωστε αλλάζουν και εξελίσσονται και το ΕΓΛΣ δεν θα μπορούσε να αποτελεί εξαίρεση. Οφείλουμε πολλά στους ανθρώπους που μόχθησαν για την καθιέρωση του ΕΓΛΣ.

Η πρόσφατη εισαγωγή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ/ΔΠΧΠ) δημιουργεί προϋποθέσεις για σοβαρές αλλαγές στο λογιστικό επάγγελμα στην χώρα μας. Δεν είναι όμως ο αυτόματος πιλότος που θα οδηγήσει από μόνος του σε σαρωτικές αλλαγές του λογιστικού επαγγέλματος, ιδιαίτερα όταν σήμερα αφορά την μικρή αριθμητικά μειοψηφία των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο εταιρειών. Υπάρχουν κίνδυνοι τα ΔΛΠ να προσαρμοστούν στην «ιδιόμορφη ελληνική πραγματικότητα» και όχι το αντίστροφο που είναι άλλωστε και πιο δύσκολο.

Είναι ανησυχητικό ότι για περίπου 50 εταιρείες (δηλαδή σχεδόν 1 στις 5 εισηγμένες) εκφράστηκαν αμφιβολίες από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την εφαρμογή των ΔΛΠ στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις του Ιουνίου 2005 και παραπέμφθηκαν στην ΕΛΤΕ, ενώ

μόνο 128 από τις 327 Εταιρείες δεν είχαν κάποια επιφύλαξη στην γνώμη των ελεγκτών. Το ελληνικό δαιμόνιο φαίνεται να ανακαλύπτει ξανά τις περίφημες «παρατηρήσεις στο πιστοποιητικό» στην πίσω αυλή των εξαιρέσεων των ΔΛΠ (που όντως υπάρχουν σαν τέτοιες). Η διαφορά είναι ότι αν σε χρηματιστήριο ανεπτυγμένης οικονομίας εμφανιστεί διαφοροποίηση ή επιφύλαξη (modified report ή emphasis of matter) αποτελεί πρώτη είδηση και τον προθάλαμο της καραντίνας για την μετοχή.

4.3.3. Εξωτερικοί ελεγκτές

Οι εκάστοτε ρόλοι που καλούνται να παίξουν οι εξωτερικοί ελεγκτές επιδρά αντίστοιχα στον ελεγχόμενο λογιστή. Είναι διαφορετικό πράγμα η δουλειά ενός επαγγέλματος να ελέγχεται από ανεξάρτητους τρίτους, από το αντίθετο, και είναι γεγονός ότι οι λογιστές είναι αυτοί που ελέγχονται περισσότερο συγκριτικά με άλλους μέσα σε μία επιχείρηση, άρα έμμεσα ή άμεσα κρίνονται, περισσότερο ή λιγότερο αυστηρά. Ο κανόνας είναι απλός: όσο σημαντικότερος ο ρόλος του ελεγκτή τόσο επηρεάζεται και ο ρόλος του λογιστή. Φυσικά οι ρόλοι παραμένουν διακριτοί, και η ευθύνη σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων είναι ολόκληρη από την πλευρά της επιχείρησης και του λογιστή της και δεν μεταβιβάζεται σε καμία περίπτωση.

Ο θεσμός του ορκωτού ελεγκτή τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα έχει υποστεί σοβαρές θεσμικές αλλαγές. Σήμερα ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές 7.000 περίπου εταιρείες οι οποίες είναι ανισομερώς κατανομημένες ανάμεσα σε 7 ελεγκτικές εταιρείες και μερικές ακόμη μικρότερες.

Το σοβαρότερο θέμα του ελέγχου αποτελεί η ανεξαρτησία γνώμης του ελεγκτή. Το περιορισμένο μέγεθος της ελληνικής οικονομίας και το αντίστοιχο των ελληνικών επιχειρήσεων, μαζί με νοοτροπία που διαμορφώνεται ιστορικά στην χώρα, αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες και για την ποιότητα του εξωτερικού ελέγχου. Σήμερα δυστυχώς κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι η ανεξάρτητη από τους ελεγχόμενους γνώμη των ορκωτών ελεγκτών αποτελεί εθνική πραγματικότητα, τουλάχιστον στον αναγκαίο βαθμό. Το ζήτημα κλειδί για την ανεξαρτησία ελεγκτικής γνώμης, είναι η δυνατότητα επιλογής του ελεγκτή από τον ελεγχόμενο, που σήμερα ξεκινάει από την ελεγκτική εταιρεία και φτάνει μέχρι επιπέδου φυσικού προσώπου. Η αλλαγή του θεσμικού καθεστώτος δυστυχώς μετέτρεψε πολλούς ελεγκτές σε απλούς προμηθευτές των υπό έλεγχο επιχειρήσεων, ενώ το

παλαιό θεσμικό πλαίσιο κατοχύρωνε, παρόλες τις άλλες αδυναμίες και στρεβλώσεις που προκαλούσε, σε μεγάλο βαθμό την ανεξαρτησία επιλογής. Το μειονέκτημα αυτό αντισταθμίζεται ανάλογα με τους υπάρχοντες περιορισμούς στην πλευρά του ελεγκτή. Τα περιθώρια στενεύουν αν και ο ελεγκτής ελέγχεται, είτε από την ίδια την εταιρεία-οργανισμό στον οποίο εντάσσεται είτε από ανεξάρτητα θεσμικά όργανα.

Όπως όλα δείχνουν, η εξέλιξη του ελεγκτικού επαγγέλματος, που είναι έντονη τα τελευταία χρόνια, θα συνεχιστεί και στα επόμενα καλύπτοντας νέες ανάγκες της παγκόσμιας οικονομικής πραγματικότητας, και θα είναι σοβαρός παράγων επηρεασμού του λογιστικού επαγγέλματος και όχι μόνο.

4.3.4. Εταιρική διακυβέρνηση

Ο ρόλος του λογιστή επηρεάζεται και από παράπλευρα θεσμικά πλαίσια όπως για παράδειγμα την χρηματιστηριακή νομοθεσία. Πρόσφατα θεσμοθετήθηκαν με τον νόμο 3016/2002 διατάξεις περί Εταιρικής Διακυβέρνησης. Σε αυτόν τον νόμο καθορίζονται τυπικά κριτήρια λειτουργίας των εταιρειών όπως η σύνθεση του ΔΣ, ο εσωτερικός κανονισμός, ή η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου. Ξεφεύγει των σκοπών του παρόντος άρθρου η ανάλυση τέτοιων θεμάτων, όμως αξίζει να επισημανθεί ότι οι περισσότερες διατάξεις έχουν μεταφερθεί σχεδόν σε μετάφραση από το εξωτερικό, όπου ιδιαίτερα στις Αγγλοσαξονικές αγορές ισχύουν επί δεκαετίες, σε ένα τελείως διαφορετικό περιβάλλον. Όμως οι κανόνες της εταιρικής διακυβέρνησης ορίζουν μόνο το θεσμικό πλαίσιο και δεν καθορίζουν τον τρόπο που ουσιαστικά λειτουργεί η κάθε εταιρεία, ούτε προδικάζουν κάποιο αποτέλεσμα. Αυτό μεταφράζεται στο ότι η κάθε εταιρεία πρέπει να υλοποιεί την ουσία των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης, αλλιώς παραμένει μόνο κόστος και η όποια τυπική συμμόρφωση μετατρέπεται σε νεκρό γράμμα. Σε κάθε περίπτωση όμως η σωστή εφαρμογή κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης έχει τεράστια σημασία, και επηρεάζει τον πυρήνα του περιεχομένου της δουλειάς των λογιστών.

4.3.5. Τα όρια ευθύνης του λογιστή

Οι ευθύνες του λογιστή διαφοροποιούνται ανάλογα με την επιχείρηση στην οποία παρέχονται οι υπηρεσίες του. Είναι διαφορετικές σε ένα μη κερδοσκοπικό οργανισμό από μία επιχείρηση που επιδιώκει το κέρδος, ενώ παράλληλα επηρεάζονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς (Δημόσιο, ελληνική ιδιωτική επιχείρηση, πολυεθνική), το μέγεθος, καθώς και από το ειδικό θεσμικό καθεστώς (όπως οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο).

Νομοθετικά προβλέπεται μια γενική διάταξη περί ευθύνης των λογιστών. Το ΠΔ 340/88 αναφέρει στο άρθρο 17 ότι «ο λογιστής φοροτεχνικός, οφείλει να επιδεικνύει την προσήκουσα επιμέλεια περί την εκτέλεση των εργασιών που του ανατίθενται, άλλως ευθύνεται έναντι του εντολέως του για τις κάθε είδους φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις που προέκυψαν από υπαιτιότητά του». Το άρθρο αυτό, όπως συνήθως συμβαίνει με διατάξεις που δεν επηρεάζουν την ουσία των πραγμάτων, έμεινε στα αζήτητα σε σκονισμένα ράφια με τόμους από κείμενα νόμων και μάλιστα ορφανό από νομολογία, καθώς ουδέποτε και κανέναν από τους χιλιάδες εμπλεκόμενους και αφορούντες δεν απασχόλησε. Η διάταξη δεν θεραπεύει προβλήματα όπως το ότι ο επιτυχημένος λογιστής-φοροτεχνικός στην Ελλάδα, για διάφορους λόγους, έχει ταυτιστεί με αυτόν που κατέχει μεθόδους (νόμιμες ή παράνομες) ελαχιστοποίησης των πληρωτέων φόρων, ενώ παράλληλα δεν αντιμετωπίζει το είδος των εντολών προς εκτέλεση που λαμβάνει. Αντιθέτως ο κώδικας δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (IFAC) αρχίζει αναφέροντας ότι «ένα διακεκριμένο γνώρισμα του λογιστικού επαγγέλματος είναι η αποδοχή της ευθύνης να λειτουργεί προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος. Επομένως η ευθύνη του επαγγελματία λογιστή δεν είναι αποκλειστικά η ικανοποίηση των αναγκών ενός πελάτη ατομικά ή ενός εργοδότη».

Η απουσία αντίστοιχου κώδικα δεοντολογίας μαζί με ό,τι αυτό συνεπάγεται (νομοθετική κατοχύρωση, όργανα ελέγχου εφαρμογής κ.λπ.), αφήνει ένα κενό που δεν μπορεί να καλυφθεί από άλλα νομοθετικά μπαλώματα.

Στην απέλπιδα προσπάθεια του Ελληνικού κράτους για καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, κατά καιρούς έχουν νομοθετηθεί μέχρι και υπερβολές, όπως η εις ολόκληρον και απεριόριστα χρηματική ευθύνη για ανακριβείς φορολογικές δηλώσεις και μάλιστα για λογιστές με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Είναι αμφίβολη έστω και η ελάχιστη αποτελεσματικότητα ακόμη και από τις πιο αυστηρές διατάξεις τέτοιου τύπου, αν δεν συνοδεύονται και από άλλα μέτρα. Χωρίς να υποστηρίζεται ότι δεν πρέπει να υπάρχουν ποινές, η θεσμοθέτηση μέτρων όπως προστίμων ή ποινικών προβλέψεων για πράξεις ή

παραλείψεις του λογιστή αναγνωρίζουν μεν το προφανές, ότι για να διαπραχθεί παρανομία ή παρατυπία (π.χ. φοροδιαφυγή, δημιουργική λογιστική) είναι απαραίτητη η συνεργασία του, ουδέποτε όμως θα φέρουν σπουδαία αποτελέσματα αν περιστρέφονται μόνο εναντίον του.

Η εντελώς απαραίτητη εισαγωγή κώδικα δεοντολογίας και η προώθηση επαγγελματικών προτύπων υψηλής ποιότητας και στην Ελλάδα θα βοηθούσε στην εξασφάλιση της αντικειμενικότητας και της επαγγελματικής επάρκειας των λογιστών όλων των κατηγοριών.

4.3.6. Ο σύγχρονος ρόλος και τα χαρακτηριστικά του λογιστή

Συχνά αναφέρεται ότι το λογιστήριο είναι η καρδιά της επιχείρησης. Η πραγματική πρόκληση όμως για τους λογιστές είναι να μετακομίσουν στο μυαλό της επιχείρησης. Να μην εκτελούν μηχανικά εγγραφές και υπολογισμούς, αλλά να βοηθάνε στην σωστή ανάπτυξη της εταιρείας ή του οργανισμού που ανήκουν, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα το Δημόσιο συμφέρον. Το θέμα της δράσης σύμφωνα με το δημόσιο συμφέρον τίθεται σαν βασικός στόχος από την Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών.

Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών θα μπορούσαν να συνοψιστούν στις εξής:

- Δημιουργία προστιθέμενης αξίας μέσω της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης πόρων (οικονομικών ή μη).
- Ικανοποίηση των νομίμων ενδιαφερόντων των συναλλασσομένων (stakeholders) με την επιχείρηση (μέτοχοι, εργαζόμενοι, προμηθευτές, Κράτος, πελάτες, τρίτοι).
- Ανάλυση και ερμηνεία πληροφοριών για την λήψη βραχυπρόθεσμων ή στρατηγικών αποφάσεων.
- Προετοιμασία και επικοινωνία προς τρίτους οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση λογιστικές αρχές (ΔΛΠ, φορολογικές, εθνικές).
- Έλεγχος κόστους μέσω μεθόδων κοστολόγησης, προϋπολογισμών και προβλέψεων.
- Διαχείριση κινδύνων (risk management) και προστασία περιουσιακών στοιχείων .

Στα παραπάνω θα μπορούσαν να προστεθούν και άλλα κύρια αντικείμενα (π.χ. εξοικονόμηση πόρων μέσω ανάλυσης και βελτιστοποίησης διαδικασιών) ή διοικητικά καθήκοντα (HR, IT) τα οποία χρεώνονται σε πολλές περιπτώσεις στον λογιστή.

Ένα λογιστικό γραφείο ή μια λογιστική εταιρία, αποτελεί γραφείο και εταιρία παροχής υπηρεσιών, αντίστοιχα. Η μορφή του μπορεί να είναι είτε αυτή του επιτηδευματία, είτε του νομικού προσώπου, όπως πχ. της ανώνυμης εταιρίας ή της ΕΠΕ ή της ΟΕ. Η λειτουργία ενός τέτοιου γραφείου στηρίζεται στο ανθρώπινο δυναμικό του, το οποίο μέσα από τις εξειδικευμένες γνώσεις του και την πλούσια εμπειρία του, συνθέτει την υπηρεσιακή δομή του γραφείου.

Τα στελέχη ενός λογιστικού γραφείου, ειδικά τα τελευταία χρόνια εκμεταλλεύονται στο έπακρο τις τεχνολογικές μεταβολές και κατακτήσεις, καθώς κάνουν πιο εύκολη την δουλειά τους και κερδίζουν πολύτιμο χρόνο. Για παράδειγμα όταν η λογιστική επιστήμη πέρασε από την χειρόγραφη τήρηση των βιβλίων και στοιχείων των επιχειρήσεων, στην μηχανογραφημένη λογιστική τήρηση, αυτό είχε ως συνέπεια την αυτοματοποίηση των συναλλαγών, χωρίς την σπατάλη χρόνου για την εξαγωγή του αποτελέσματος.

Ο λογιστής βρίσκεται μεταξύ διαφόρων δυνάμεων, διαδικασιών και νόμων και πρέπει να ισορροπεί ανάμεσά τους, ικανοποιώντας συμφέροντα που συχνά είναι και αντίθετα (τουλάχιστον φαινομενικά). Τηρεί την φορολογική νομοθεσία, υπολογίζει και αποδίδει φόρους στο Κράτος, αλλά ταυτόχρονα προσπαθεί να ελαχιστοποιήσει την φορολογική υποχρέωση της επιχείρησης την οποία υπηρετεί, εκμεταλλευόμενος κίνητρα και εναλλακτικές λογιστικές πολιτικές. Παρέχει πληροφορίες σε τρίτους, διαταράσσοντας την εμπιστευτικότητα, αλλά δεν αποκαλύπτει μυστικά (γιατί όλες οι επιχειρήσεις έχουν τέτοια να κρύψουν) που η θέση του δίνει το προνόμιο να κατέχει. Υπολογίζει και προτείνει το μέρος προς διανομή ικανοποιώντας τους μετόχους, προφυλάσσοντας ταυτόχρονα την εταιρεία από την ταμειακή εξάντληση. Βοηθάει στην στρατηγική ανάπτυξη της εταιρείας προστατεύοντας την ταυτόχρονα από κινδύνους.

Οι βασικές ικανότητες πηγάζουν από την βαθιά επιστημονική γνώση του αντικείμενου του λογιστή, το οποίο διευρύνεται συνεχώς και γίνεται εξαιρετικά απαιτητικό. Οι γνώσεις πλέον δεν περιορίζονται στην παραδοσιακή λογιστική και τα φορολογικά, αλλά επεκτείνονται και σε άλλα εξειδικευμένα αντικείμενα. Ο λογιστής δεν καταγράφει πλέον έπιπλα και σκεύη σε κάποιο μητρώο, αλλά ασχολείται όλο και περισσότερο με την εφαρμογή χρηματοοικονομικών τεχνικών καθώς και με νέα πεδία της πάντα εξελισσόμενης λογιστικής (π.χ. λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων, νέες μεθοδολογίες αποτίμησης). Για να ανταποκριθεί επαρκώς στα προηγούμενα χρειάζεται διαρκή εκπαίδευση, που δεν θα

περιορίζεται στην ενημέρωση των αλλαγών του νέου φορολογικού νομοθετήματος και της ατελείωτης περιπτώσιολογίας του ΚΒΣ, αλλά θα αποκτάται μέσα από νέες εκπαιδευτικές διαδικασίες και -γιατί όχι- και σε ξένους εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Ο έμπειρος λογιστής, παρότι έχει ταυτιστεί με την εικόνα του ανθρώπου που ξέρει πολλά και ακατανόητα στους αμύητους που ανατρέχουν σε αυτόν για βοήθεια όταν έχουν συναλλαγές με την εφορία, πρέπει να συμβιβαστεί με την ιδέα ότι δεν τα ξέρει όλα και πρέπει να εκπαιδευτεί δια βίου. Το περιεχόμενο της εργασίας του γίνεται όλο και λιγότερο μοναχικό. Δεν είναι ο μοναδικός συμβαλλόμενος ακόμη και σε απλές διαδικασίες, αλλά επιτυγχάνει στόχους μέσω της χρησιμοποίησης άλλων ατόμων, άρα πρέπει να διαθέτει, πέρα από γνώσεις και σοβαρές διοικητικές και οργανωτικές δεξιότητες.

Ανιχνεύοντας και κάποιες καινούργιες ικανότητες, που όλο και περισσότερο θα αποτελούν την διαχωριστική γραμμή της επιτυχίας για τον λογιστή, θα προσθέταμε τα παρακάτω.

Παραδοσιακά οι λογιστές μιλούσαν μια ακατανόητη στο ευρύ κοινό, επαγγελματική αργκό με επιτηδευμένο λεξιλόγιο, διανθισμένο με πολλούς αριθμούς και περίεργες έννοιες. Σήμερα όλο και περισσότερο οι λογιστές εμφανίζονται σε αίθουσες συσκέψεων και παρουσιάσεων και λιγότερο σε μίζερα μέρη γεμάτα χαρτιά και κλασέρ. Κατά συνέπεια ο λογιστής πρέπει να διαθέτει ικανότητες παρουσίασης, που όσες και αν έχει έμφυτες θα οφείλει συνέχεια να καλλιεργεί. Δεν είναι απαραίτητο να διδάσκει διαρκώς τις έννοιες της χρέωσης και της πίστωσης, όμως πρέπει να μπορεί να εξηγήσει τι κρύβεται πίσω από τα κονδύλια του Ισολογισμού, σε ένα κοινό που μπορεί να θεωρεί θαύμα τον ισοσκελισμό ενεργητικού και παθητικού.

Μία από τις προκλήσεις για το λογιστικό επάγγελμα είναι η επαφή του με την επιχειρηματική πραγματικότητα. Οι λογιστές παραδοσιακά ασχολούνται με τους αριθμούς, όμως η πραγματική προστιθέμενη αξία βρίσκεται στην ερμηνεία τους. Στην πραγματικότητα ο λογιστής είναι και αυτός πωλητής, έχοντας μάλιστα στην ευθύνη του και δύσκολα άυλα «προϊόντα» όπως αριθμούς, αναλύσεις ή αξιοπιστία. Δεν έχει μέλλον ο σύγχρονος λογιστής αν εξακολουθεί να εκπέμπει παλιές εικόνες συντήρησης και αποξένωσης από την πρώτη γραμμή του επιχειρηματικού πεδίου. Χρειάζεται πλήρη και συνεχή επαφή με τις πωλήσεις, το marketing, την παραγωγή, για να έχει άποψη και κυρίως συμβολή στην στρατηγική των επιχειρήσεων.

4.4. ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Οι προσωπικές αξίες επηρεάζουν τόσο την επιλογή σταδιοδρομίας όσο και τον προσανατολισμό και είναι πιθανόν να συνοδεύουν το άτομο στα διάφορα στάδια της επαγγελματικής του ζωής. Για να είναι λοιπόν κάποιος σε θέση να εκτελεί τα καθήκοντά του με επιτυχία, να θεωρείται ηγέτης και να διαθέτει εξαιρετες ικανότητες και δεξιότητες, θα πρέπει να έχει ισχυρές ηθικές αξίες. Έχει διεξαχθεί πληθώρα ερευνών σε διεθνές επίπεδο με αντικείμενο τις ηθικές αξίες σε διάφορα επαγγέλματα, μέσω της εφαρμογής διαφορετικών μοντέλων. Πολλοί επιφανείς ακαδημαϊκοί διεθνούς κύρους έχουν δηλώσει κατά καιρούς ότι η ηθική έχει θετικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και ότι όσο πιο ενάρετα γίνονται τα μέλη μιας κοινωνίας, τόσο περισσότερο τα εγωιστικά άτομα απορρίπτονται και αφήνονται στην τύχη τους.

Πολλοί θεωρητικοί, περιλαμβανομένων των Rokeach (1973)²² και Maccoby (1976)²³ έχουν αναπτύξει μοντέλα που μελετούν τις ηθικές αξίες επαγγελματιών λογιστών. Ο πρώτος έχει προσδιορίσει τις ακόλουθες αξίες: άνετη ζωή, ισότητα, συναρπαστική ζωή, οικογενειακή ασφάλεια, ελευθερία, υγεία, εσωτερική αρμονία, αγάπη, εθνική ασφάλεια, ευχαρίστηση, σωτηρία, αυτοσεβασμός, αίσθημα επιτυχίας, κοινωνική αναγνώριση, πραγματική φιλία, σοφία, παγκόσμια ειρήνη, όμορφος κόσμος, φιλόδοξος, ανοικτόμυαλος, ικανός, καθαρός, θαρραλέος, συγχωρητικός, βοηθητικός, ειλικρινής, εφευρετικός, ανεξάρτητος, διανοητικός, λογικός, τρυφερός, αφοσιωμένος, υπάκουος, ευγενικός υπεύθυνος και αυτοπειθαρχημένος.

Ο Maccoby κατέταξε τις αξίες σε “αξίες της καρδιάς και του μυαλού”, υποστηρίζοντας ότι η κοινωνία θεωρεί τα χαρακτηριστικά του “μυαλού” σημαντικότερα από εκείνα της “καρδιάς” και τα ανταμείβει περισσότερο. Δυστυχώς, όπως δηλώνει ο Maccoby, τα μη επαρκώς αναπτυγμένα χαρακτηριστικά της καρδιάς είναι δυνατό να επηρεάσουν τη λήψη αποφάσεων, εφόσον “χρειάζεται μια καλά αναπτυγμένη καρδιά για να ληφθούν δύσκολες αποφάσεις σε σχέση με την υπό εξέταση ανθρώπινη αξία”.²⁴ Μια ανισορροπία μεταξύ αξιών μυαλού/ καρδιάς είναι δυνατό, με τη σειρά της, να αποτελεί ένδειξη έλλειψης ενδιαφέροντος για την ηθική εφόσον τα συναισθήματα είναι απαραίτητα για τη σωστή λειτουργία της λογικής, της ορθολογιστικής αντικειμενικότητας και της πρακτικής λογικότητας ή τη διαδικασία της ορθολογιστικής λήψης αποφάσεων. Συνεπώς, μια

²² Rokeach, M., «The Nature of Human Values», New York: Free Press, 1973.

²³ Maccoby M., *The Gamesman*, Bantam Books, New York., 1976.

²⁴ Maccoby M., *The Gamesman*, Bantam Books, New York. σσ 90-110, 1976.

αναπτυγμένη καρδιά παρεμποδίζει τον εγωκεντρισμό και βοηθά στην ανάπτυξη του αισθήματος της δικαιοσύνης.

Η υγιής λειτουργία ή ευημερία των επιχειρήσεων και επαγγελματιών απαιτεί ηθικές αρετές, οι οποίες ωστόσο βασίζονται σε αισθήματα όπως η ανησυχία για επίδειξη εντιμότητας και ειλικρίνειας, το ανοικτό μυαλό καθώς και αισθήματα συνεργασίας, φιλικότητας και εμπιστοσύνης. Αυτές είναι οι αξίες που πρέπει να διαθέτουν οι λογιστές, εφόσον είναι ουσιώδεις για το καθεστώς και την αξιοπιστία του επαγγέλματός τους. Προκατειλημμένο ή δογματικό άτομο είναι εκείνο που δείχνει απροθυμία να εξετάσει ή να αναζητήσει ανταποδείξεις. Η έλλειψη συμπάθειας και συναισθηματικής ταύτισης, για παράδειγμα, παρεμποδίζει την ανοικτή σκέψη και καλλιεργεί την προκατάληψη και το δογματισμό. Ηθικές κρίσεις παρατηρούνται σε όλα τα επαγγέλματα, και επηρεάζουν όχι μόνο όσους ήδη βρίσκονται εντός του χώρου αλλά και εκείνους που ετοιμάζονται να εισέλθουν.

Οι λογιστές που ασκούν το επάγγελμα αναγνωρίζουν ότι η ηθική έχει σημειώσει επιδείνωση με την πάροδο των χρόνων και ότι οι εταιρείες/ οργανισμοί συχνά παραβλέπουν τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται φτάνει να γίνεται η δουλειά τους. Ταυτόχρονα, οι προσοντούχοι, σε αντίθεση με τους εκπαιδευόμενους λογιστές, δεν είναι πρόθυμοι να εξασφαλίσουν προαγωγή άδικα, εις βάρος των συναδέλφων τους ενώ δεν πιστεύουν ότι χρειάζεται να συμβιβαστούν σε θέματα ηθικής για να επιτύχουν στη ζωή και δεν θαυμάζουν τον πλούτο των άλλων ανεξαρτήτως του πώς έχει αποκτηθεί. Τέλος, οι προσοντούχοι λογιστές νιώθουν ασφαλείς να εκφράσουν τις απόψεις τους και να αναφέρουν περιπτώσεις ατασθαλιών εντός του οργανισμού τους. Όπως και σε προηγούμενες έρευνες με άλλους φοιτητές που έχει διεξάγει η Έδρα των PwC, θα μπορούσε να λεχθεί ότι οι νεαρότεροι φοιτητές που σπουδάζουν λογιστική είναι λιγότερο ηθικοί. Φαίνεται όντως ότι όσο νεαρότερος είναι ο ερωτηθείς τόσο λιγότερο ηθικός είναι.

Συνεπώς, για να διασφαλίσουμε ότι οι μελλοντικές γενιές λογιστών θα διατηρήσουν τα ίδια ψηλά πρότυπα του επαγγέλματος, οι εκπαιδευόμενοι λογιστές θα πρέπει να παρακολουθούν περισσότερα μαθήματα ηθικής και ειδικότερα σε σχέση με το λογιστικό επάγγελμα.

Ο Patten²⁵ διερεύνησε τα ηθικά χαρακτηριστικά λογιστών που είχαν εξασφαλίσει πρόσφατα τα επαγγελματικά τους προσόντα στις Ηνωμένες Πολιτείες και διαπίστωσε ότι είχαν την τάση να θεωρούν τα χαρακτηριστικά του μυαλού ως σημαντικότερα. Πιο

²⁵ Patten D., «The Differential Perception of Accountants to Maccoby's Head/Heart Traits», *Journal of Business Ethics*, σσ 791-798, 1990.

συγκεκριμένα, διαπίστωσε ότι οι λογιστές θεωρούσαν τη φιλικότητα και την ειλικρίνεια ως τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά του μυαλού και την ανεξαρτησία, την αίσθηση του χιούμορ και την αφοσίωση προς τους συναδέλφους τα χαρακτηριστικά της καρδιάς με τη μεγαλύτερη αξία.

Μπορούμε να πούμε ότι οι προσοντούχοι λογιστές είναι ηθικοί και ότι υπάρχει ανισορροπία μεταξύ χαρακτηριστικών μυαλού και καρδιάς τόσο για τους προσοντούχους όσο και για τους εκπαιδευόμενους λογιστές. Προτείνεται, ωστόσο, χαρακτηριστικά όπως η φιλικότητα, η εμπιστοσύνη, η αφοσίωση, η συνεργασία και η ειλικρίνεια να ενσωματωθούν σε παραδείγματα μελετών (case studies) που καλούνται να ολοκληρώσουν οι φοιτητές στα προγράμματα σπουδών τους και όπως το επάγγελμα προωθήσει τα χαρακτηριστικά της καρδιάς ανάμεσα στα μέλη του. Όπως δήλωσε και ο Patten²⁶, “η ύπαρξη ανισορροπίας καρδιάς /μυαλού μπορεί να είναι ενδεικτική μιας έλλειψης ανησυχίας για θέματα ηθικής” και οι ελλείψεις συναισθημάτων ή αισθημάτων εμποδίζουν την επιλογή πιθανών αξιόπιστων επιχειρηματικών εταίρων και συνεργατών.

²⁶ Patten D., «The Differential Perception of Accountants to Maccoby’s Head/Heart Traits», *Journal of Business Ethics*, σσ 791-798, 1990.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

5.1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για την στατιστική διερεύνηση των κυριότερων χαρακτηριστικών και δραστηριοτήτων των λογιστών και της λογιστικής, εφαρμόστηκε η εξής μεθοδολογία.

5.1.1 Δείγμα

Το δείγμα της παρούσας μελέτης ήταν N=20 ερωτηθέντες, ιδιοκτήτες ή υπάλληλοι οκτώ (8) λογιστικών γραφείων της Καλαμάτας.

5.1.2. Δειγματοληψία

Η δειγματοληψία που ακολουθήθηκε ήταν ευκαιριακή, καθώς τα υπό επιλογή λογιστικά γραφεία ήταν προεπιλεγμένα με κύριο κριτήριο τη διαθεσιμότητα των λογιστικών γραφείων στην ευρύτερη περιοχή της Καλαμάτας.

5.1.3. Ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε αποτελούταν από δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος, εμφανίζονταν τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτώμενων, συγκεκριμένα η ηλικία, τα έτη άσκησης του επαγγέλματος, το φύλο, και η θέση στο λογιστικό γραφείο.

Το δεύτερο μέρος περιλάμβανε τις ειδικές ερωτήσεις, είκοσι επτά τον αριθμό (27) και αφορούσαν στις κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής, τους λόγους οι οποίοι καθιστούν τη λογιστική αναγκαία, τις κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά του λογιστή. Η βαθμολόγηση του

ερωτηματολογίου αποτελούταν από μία κλίμακα πέντε σημείων, όπου 1 = «Διαφωνώ απόλυτα» και 5 = «Συμφωνώ απόλυτα». Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο Παράρτημα Δ.

5.1.4. Διαδικασία

Η διαδικασία πραγματοποιήθηκε κατά τις εργάσιμες ημέρες από Δευτέρα 19 Νοεμβρίου μέχρι Δευτέρα 3 Δεκεμβρίου του έτους 2007. Αρχικά, ο ερευνητής επικοινωνήσε τηλεφωνικά με δώδεκα λογιστικά γραφεία, με έδρα στην περιοχή της Καλαμάτας, ζητώντας τη συνεργασία τους για την πραγματοποίηση μια μικρής κλίμακας έρευνα. Συνολικά, οκτώ από τα δώδεκα λογιστικά γραφεία ενσωματώθηκαν στην έρευνα, καθώς οι ιδιοκτήτες ή οι υπεύθυνοι αυτών των γραφείων συμφώνησαν να συμμετάσχουν. Σε ένα από τα συμβαλλόμενα λογιστικά γραφεία, ο ιδιοκτήτης δεν ήταν διαθέσιμος και απαντήσεις λήφθηκαν μόνο από υπαλλήλους του γραφείου.

Κατόπιν, κανονίστηκαν ραντεβού σε καθένα από τα γραφεία, σε εργάσιμες ώρες, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια παραλαμβάνονταν αυθημερόν, συνήθως μία ή μιάμιση ώρα μετά από την παράδοσή τους στους ιδιοκτήτες και τους υπαλλήλους, ενώ σε μία περίπτωση τα ερωτηματολόγια που παραδόθηκαν σε ένα από τα γραφεία παραλήφθηκαν την επόμενη ημέρα.

Μετά από την συγκέντρωση των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων σε κάθε λογιστικό γραφείο, ο ερευνητής ευχαριστούσε τους συμμετέχοντες και εγγυόταν την εχεμύθεια των απαντήσεών τους.

5.2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

5.2.1 Δημογραφικά Στοιχεία

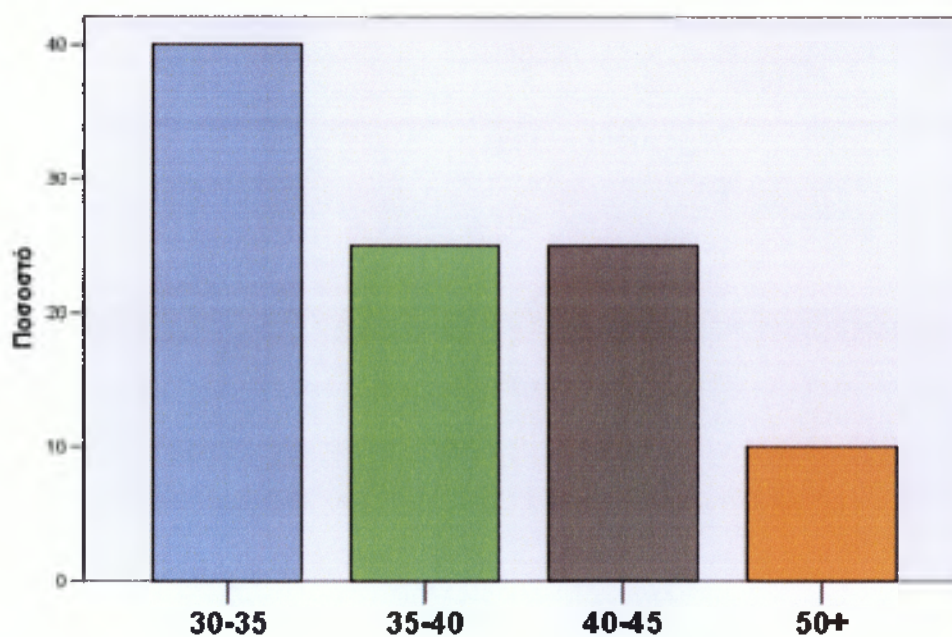
Όσον αφορά στην ηλικία του δείγματος, τα ποσοστά και οι συχνότητες παρουσιάζονται στον πίνακα 5.1.

	Συχνότητες	Ποσοστά
30-35	8	40.0
35-40	5	25.0
40-45	5	25.0
50+	2	10.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1. Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ.

Το σχήμα 5.1 απεικονίζει τα ποσοστά για τις ηλικίες του δείγματος.

1. Ηλικία

ΣΧΗΜΑ 5.1. Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ.

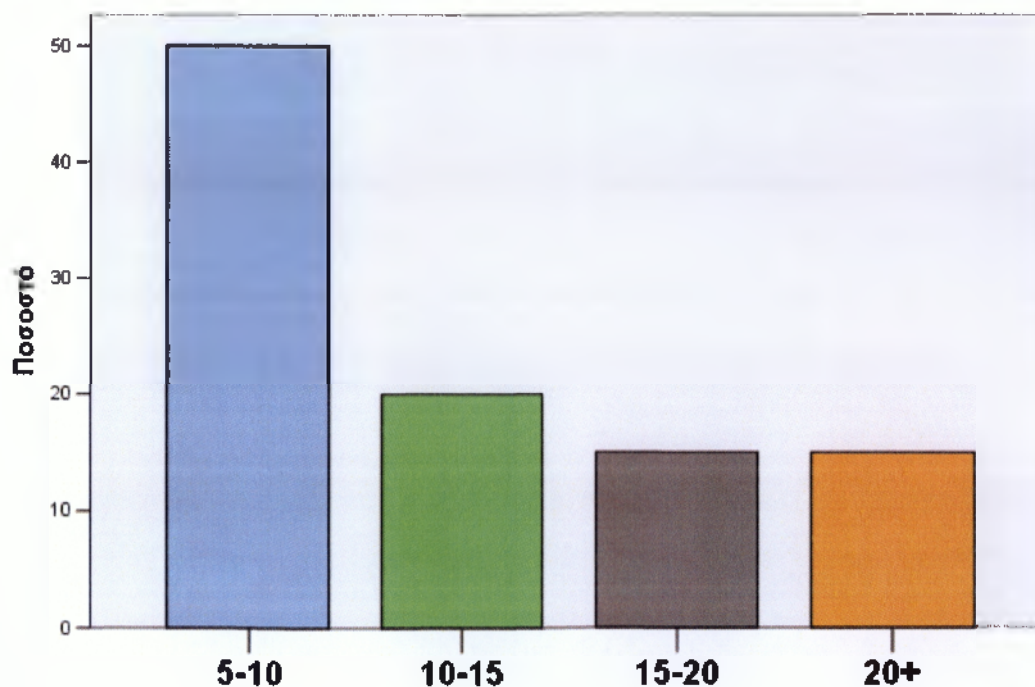
Όσον αφορά στα χρόνια άσκησης του επαγγέλματος, οι ερωτηθέντες έδωσαν τις απαντήσεις που φαίνονται στον πίνακα 5.2.

	Συχνότητες	Ποσοστά
5-10	10	50.0
10-15	4	20.0
15-20	3	15.0
20+	3	15.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2. ΧΡΟΝΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ.

Το σχήμα 5.2 που ακολουθεί απεικονίζει τα χρόνια άσκησης επαγγέλματος.

2. Χρόνια άσκησης του Επαγγέλματος

ΣΧΗΜΑ 5.2. ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ.

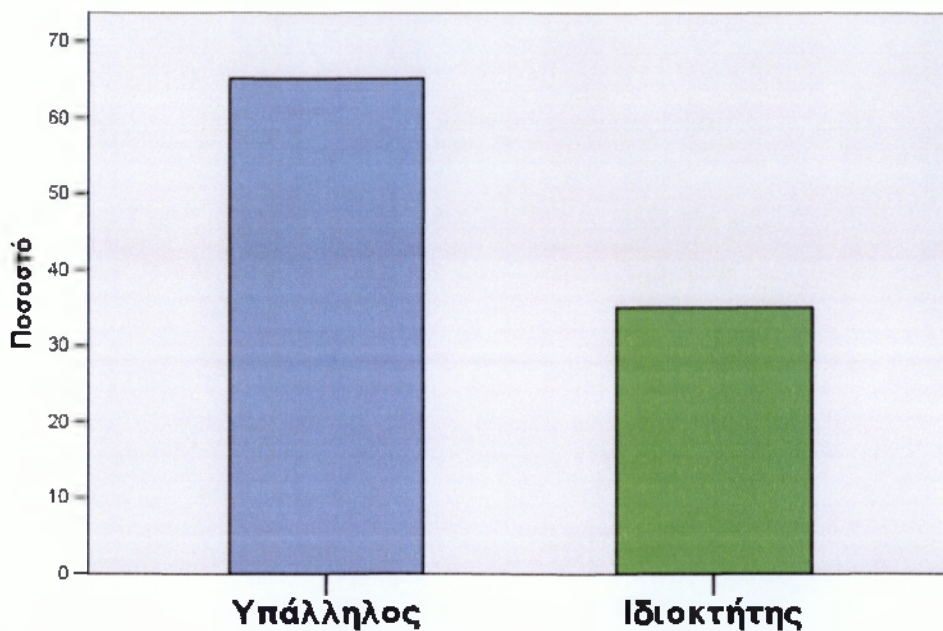
Ως προς τη θέση τους στο λογιστικό γραφείο, το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος ήταν υπάλληλοι (πίνακας 5.3).

	Συχνότητες	Ποσοστά
Υπάλληλος	13	65.0
Ιδιοκτήτης	7	35.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.3. ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ.

Το σχήμα 5.3 απεικονίζει τα ποσοστά των δύο θέσεων στο γραφείο.

3. Θέση στο λογιστικό γραφείο

ΣΧΗΜΑ 5.3. ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ.

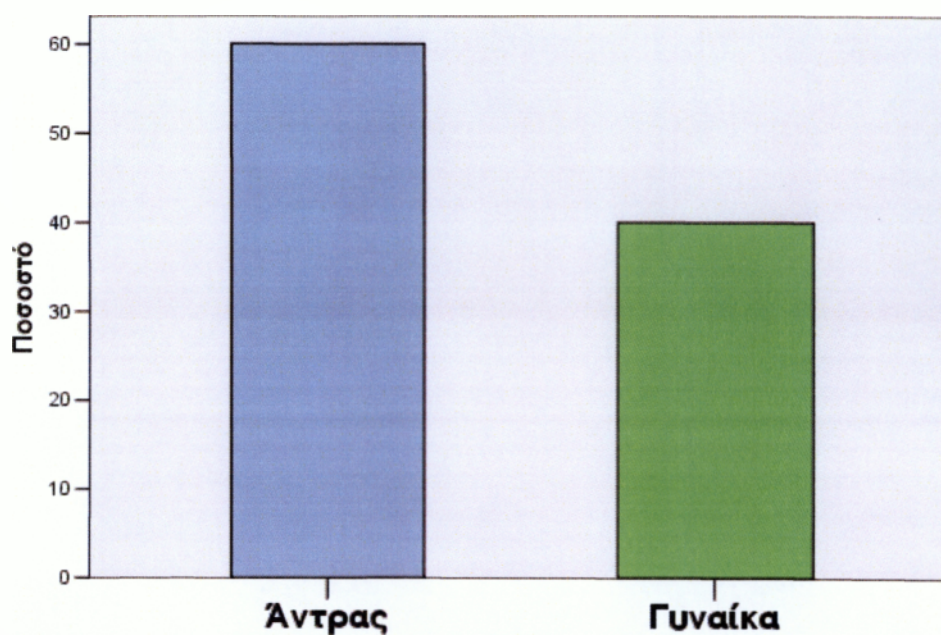
Η πλειοψηφία του δείγματος ήταν άνδρες, με τον αριθμό των γυναικών να μην έχει μεγάλη διαφορά (πίνακας 5.4).

	Συχνότητες	Ποσοστά
Άντρας	12	60.0
Γυναίκα	8	40.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.4. ΤΟ ΦΥΛΟ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ.

Το σχήμα 5.4 απεικονίζει τα ποσοστά των δύο φύλων.

4. Φύλο

ΣΧΗΜΑ 5.4. ΤΟ ΦΥΛΟ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ.

5.2.2 Ειδικές Ερωτήσεις

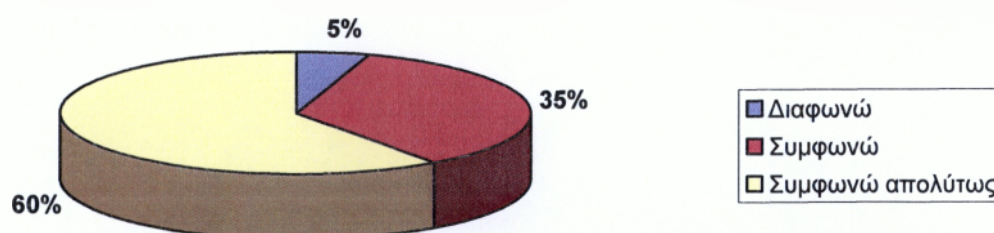
Όσον αφορά στο ερώτημα 1.1, «Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η καταγραφή, καταχώρηση των οικονομικών συναλλαγών και η συστηματική κατάταξη και ταξινόμηση των οικονομικών στοιχείων», ο πίνακας 5.5 παρουσιάζει τις συχνότητες και τα ποσοστά ανά απάντηση.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ	1	5
Συμφωνώ	7	35,0
Συμφωνώ απολύτως	12	60,0
Σύνολο	20	100,0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.5. ΕΡΩΤΗΜΑ 1.1.

Το σχήμα 5.5 απεικονίζει τα παραπάνω ποσοστά. Σε όλα τα σχήματα που ακολουθούν, δίνεται έμφαση στις σύμφωνες και απόλυτα σύμφωνες απαντήσεις.

Ερώτηση 1.1.Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η καταγραφή, καταχώρηση των οικονομικών συναλλαγών και η συστηματική κατάταξη και ταξινόμηση των οικονομικών στοιχείων

ΣΧΗΜΑ 5.5. ΕΡΩΤΗΜΑ 1.1.

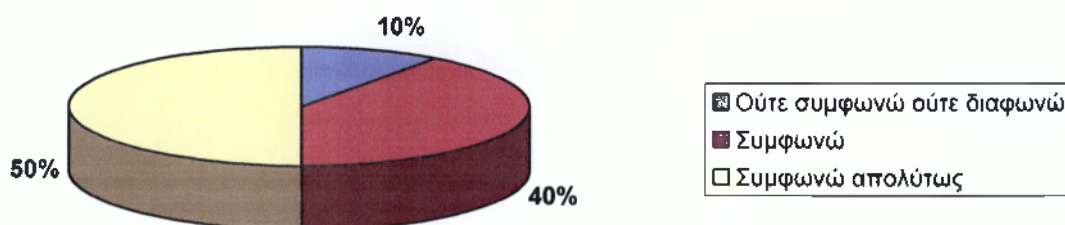
Ως προς το ερώτημα 1.2, «Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η συνοπτική απόδοση, ανακεφαλαίωση και η διοχέτευση των οικονομικών στοιχείων στα ενδιαφερόμενα μέρη», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.6.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	2	10
Συμφωνώ	8	40
Συμφωνώ απολύτως	10	50
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.6. ΕΡΩΤΗΜΑ 1.2.

Το σχήμα 5.6 απεικονίζει τα ανωτέρω ποσοστά.

Ερώτηση 1.2. Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η συνοπτική απόδοση, ανακεφαλαίωση και η διοχέτευση των οικονομικών στοιχείων στα ενδιαφερόμενα μέρη

ΣΧΗΜΑ 5.6. ΕΡΩΤΗΜΑ 1.2.

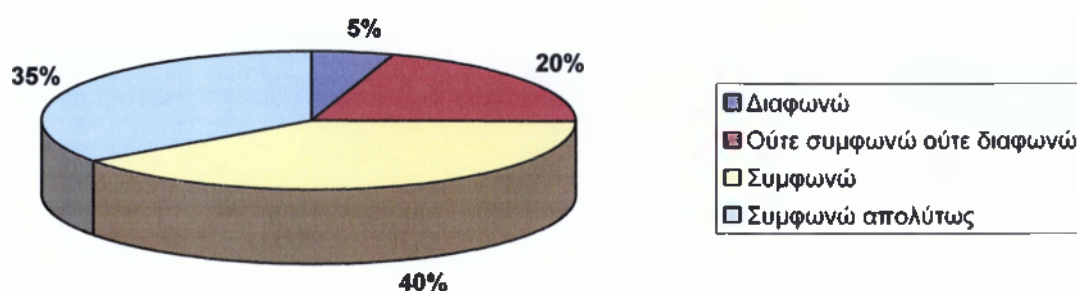
Αναφορικά με το ερώτημα 1.3, «Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η ανάλυση και ερμηνεία των οικονομικών στοιχείων», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.7.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ	1	5.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	4	20.0
Συμφωνώ	8	40.0
Συμφωνώ απολύτως	7	35.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.7. ΕΡΩΤΗΜΑ 1.3.

Το σχήμα 5.7 απεικονίζει τα παραπάνω ποσοστά.

Ερώτηση 1.3.Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η ανάλυση και ερμηνεία των οικονομικών στοιχειων.

ΣΧΗΜΑ 5.7. ΕΡΩΤΗΜΑ 1.3.

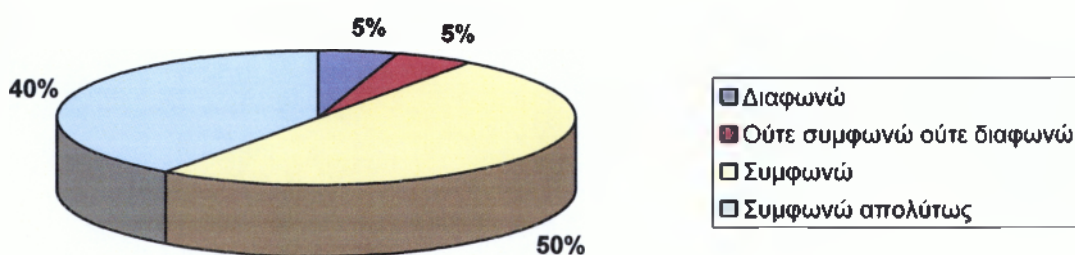
Για το ερώτημα 1.4, «Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η πρόβλεψη μελλοντικών στοιχείων, βάση των μέχρι τώρα στοιχείων», ο πίνακας 5.8 παρουσιάζει τις συχνότητες και τα ποσοστά ανά απάντηση.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ	1	5.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	1	5.0
Συμφωνώ	10	50.0
Συμφωνώ απολύτως	8	40.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.8. ΕΡΩΤΗΜΑ 1.4.

Το σχήμα 5.8 που ακολουθεί απεικονίζει τα παραπάνω ποσοστά.

Ερώτηση 1.4. Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η πρόβλεψη μελλοντικών στοιχείων, βάση των μέχρι τώρα στοιχείων

ΣΧΗΜΑ 5.8. ΕΡΩΤΗΜΑ 1.4.

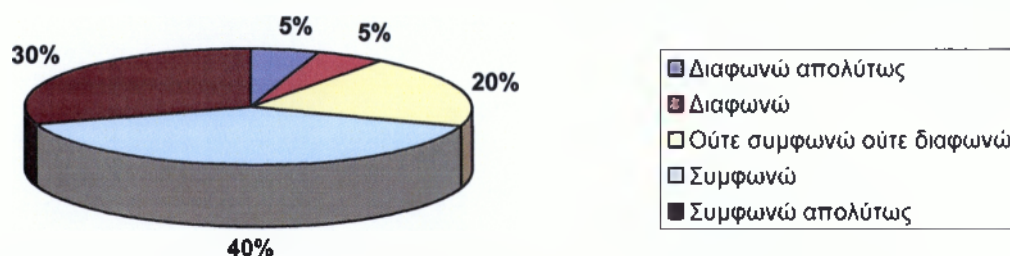
Ως προς το ερώτημα 1.5, «Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η λήψη αποφάσεων με την επιλογή της ορθολογικής οικονομικής λύσης, μεταξύ των πολλών άλλων εναλλακτικών λύσεων», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.9.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ απολύτως	1	5.0
Διαφωνώ	1	5.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	4	20.0
Συμφωνώ	8	40.0
Συμφωνώ απολύτως	6	30.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.9. ΕΡΩΤΗΜΑ 1.5.

Το σχήμα 5.9 απεικονίζει τα παραπάνω ποσοστά.

Ερώτηση 1.5. Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η λήψη αποφάσεων με την επιλογή της ορθολογικής οικονομικής λύσης, μεταξύ των πολλών άλλων εναλλακτικών λύσεων

ΣΧΗΜΑ 5.9. ΕΡΩΤΗΜΑ 1.5.

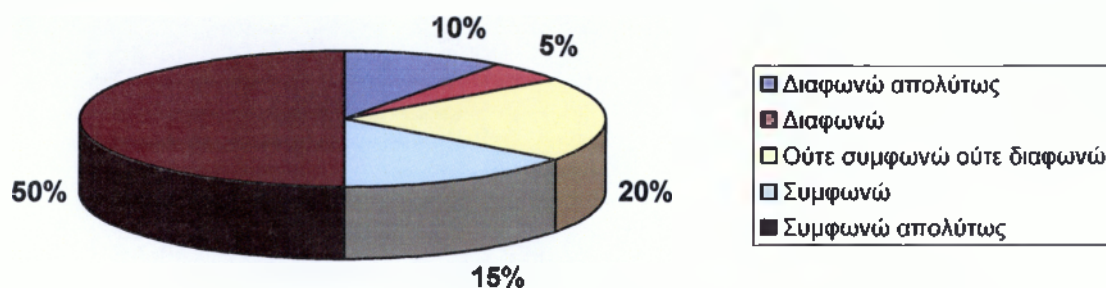
Αναφορικά με το ερώτημα 2.1, «Η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί ο καλύτερος προγραμματισμός και έλεγχος της καθημερινής λειτουργίας της επιχείρησης», ο πίνακας 5.10 παρουσιάζει τις συχνότητες και τα ποσοστά ανά απάντηση.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ απολύτως	2	10.0
Διαφωνώ	1	5.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	4	20.0
Συμφωνώ	3	15.0
Συμφωνώ απολύτως	10	50.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.10. ΕΡΩΤΗΜΑ 2.1.

Το σχήμα 5.10 απεικονίζει τα παραπάνω ποσοστά.

Ερώτηση 2.1. Η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί ο καλύτερος προγραμματισμός και έλεγχος της καθημερινής λειτουργίας της επιχείρησης

ΣΧΗΜΑ 5.10. ΕΡΩΤΗΜΑ 2.1.

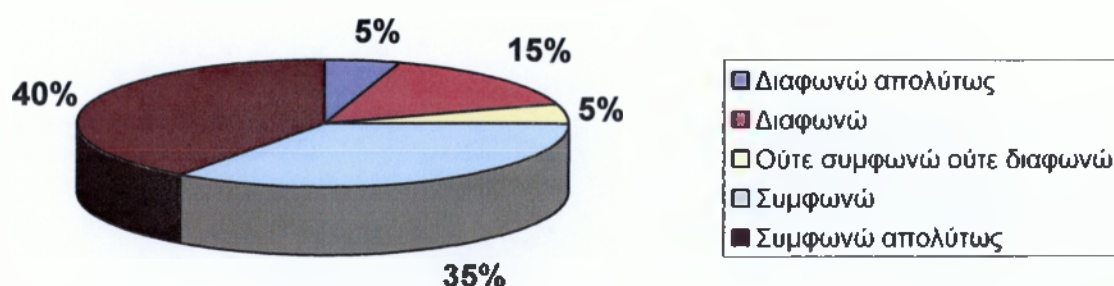
Στο ερώτημα 2.2, «Η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί ο μακροχρόνιος προγραμματισμός των δραστηριοτήτων της επιχείρησης με την θέσπιση μακροχρόνιων στόχων και σχεδιασμός των επενδυτικών προγραμμάτων και της στρατηγικής δράσης ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, καθώς και ο απολογιστικός έλεγχος των προγραμμάτων αυτών», οι απαντήσεις που δόθηκαν παρουσιάζονται στον πίνακα 5.11.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ απολύτως	1	5.0
Διαφωνώ	3	15.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	1	5.0
Συμφωνώ	7	35.0
Συμφωνώ απολύτως	8	40.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.11. ΕΡΩΤΗΜΑ 2.2.

Το ακόλουθο γράφημα 5.11 απεικονίζει τα ανωτέρω ποσοστά.

Ερώτηση 2.2. Η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί ο μακροχρ.προγραμ. των δραστηριοτήτων της επιχ. με την θέσπιση μακροχρ. στόχων και σχεδιασμός των επενδ.προγραμ. και της στρατ.δράσης ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί...

ΣΧΗΜΑ 5.11. ΕΡΩΤΗΜΑ 2.2.

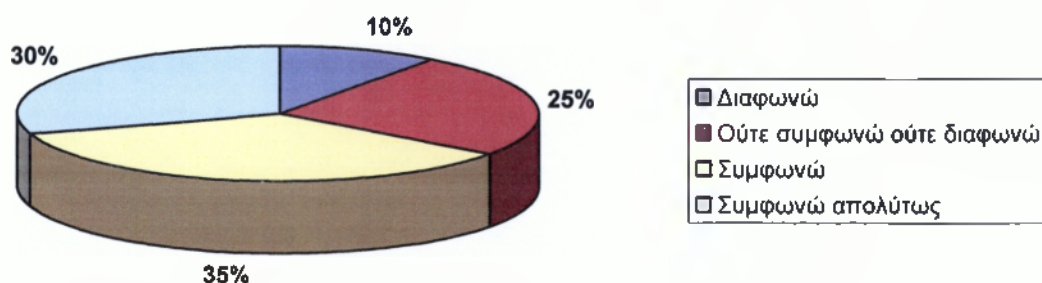
Για το ερώτημα 2.3, «Η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί η άσκηση εσωτερικού ελέγχου και αποτελεσματικής διοίκησης», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.12.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ	2	10
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	5	25
Συμφωνώ	7	35
Συμφωνώ απολύτως	6	30
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.12. ΕΡΩΤΗΜΑ 2.3.

Το ακόλουθο σχήμα 5.12 απεικονίζει τα σχετικά ποσοστά.

Ερώτηση 2.3. Η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί η άσκηση εσωτερικού ελέγχου και αποτελεσματικής διοίκησης

ΣΧΗΜΑ 5.12. ΕΡΩΤΗΜΑ 2.3.

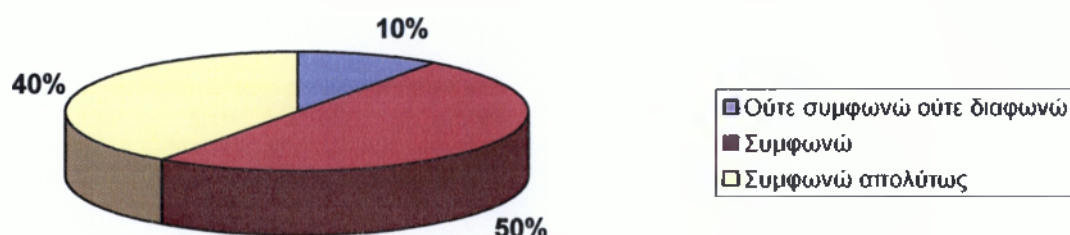
Για το ερώτημα 2.4, «Η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί η κοστολόγηση των παραγόμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών, ώστε να ασκηθεί σωστή τιμολογιακή πολιτική και ο έλεγχος και η ανάλυση του κόστους ώστε να διερευνηθούν τα επιμέρους στοιχεία κόστους και να επιτευχθεί ο καλύτερος συνδυασμός των στοιχείων αυτών», οι συχνότητες και τα ποσοστά παρουσιάζονται στον πίνακα 5.13.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	2	10
Συμφωνώ	10	50
Συμφωνώ απολύτως	8	40
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.13. ΕΡΩΤΗΜΑ 2.4.

Το σχήμα 5.13 απεικονίζει τα παραπάνω ποσοστά.

Ερώτηση 2.4. Η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί η κοστολόγηση των παραγόμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών, ώστε να ασκηθεί σωστή τιμολογιακή πολιτική και ο έλεγχος και η ανάλυση του κόστους ώστε να διερευνηθούν τα επιμέρους.....

ΣΧΗΜΑ 5.13. ΕΡΩΤΗΜΑ 2.4.

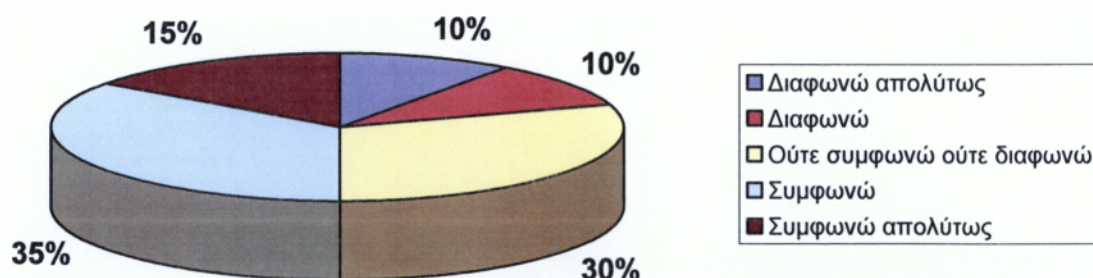
Αναφορικά με το ερώτημα 3.1, «Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η Δημιουργία προστιθέμενης αξίας μέσω της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης πόρων (οικονομικών ή μη)», ο πίνακας 5.14 παρουσιάζει τις συχνότητες και τα ποσοστά.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ απολύτως	2	10.0
Διαφωνώ	2	10.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	6	30.0
Συμφωνώ	7	35.0
Συμφωνώ απολύτως	3	15.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.14. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.1.

Το ακόλουθο σχήμα 5.14 απεικονίζει τα παραπάνω ποσοστά.

Ερώτηση 3.1.Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η Δημιουργία προστιθέμενης αξίας μέσω της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης πόρων (οικονομικών ή μη)

ΣΧΗΜΑ 5.14. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.1.

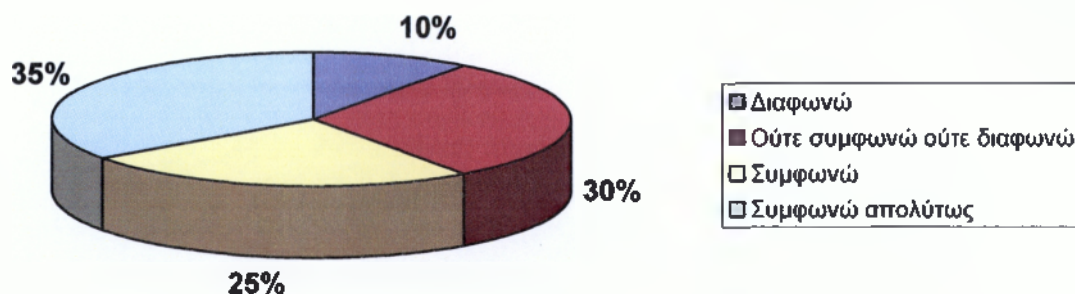
Για το ερώτημα 3.2, «Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η Ικανοποίηση των νομίμων ενδιαφερόντων των συναλλασσομένων με την επιχείρηση (μέτοχοι, εργαζόμενοι, προμηθευτές, κράτος, πελάτες, τρίτοι)», τα μέλη του δείγματος έδωσαν τις εξής απαντήσεις (πίνακας 5.15).

	Συχνότητα	Ποσοστά
Διαφωνώ	2	10.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	6	30.0
Συμφωνώ	5	25.0
Συμφωνώ απολύτως	7	35.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.15. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.2.

Το ακόλουθο σχήμα 5.15 απεικονίζει τα παραπάνω ποσοστά.

Ερώτηση 3.2. Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η ικανοποίηση των νομίμων ενδιαφερόντων των συναλλασσομένων με την επιχείρηση

ΣΧΗΜΑ 5.15. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.2.

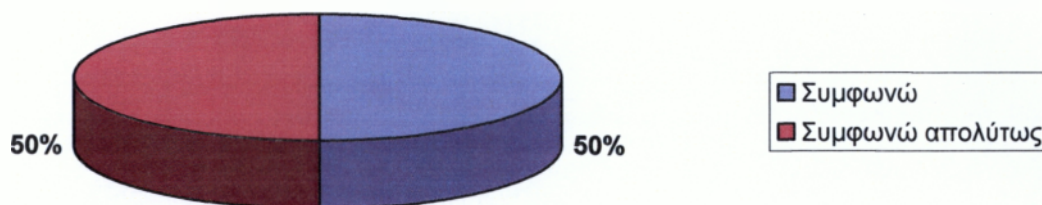
Ως προς το ερώτημα 3.3, «Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η Ανάλυση και ερμηνεία πληροφοριών για την λήψη βραχυπρόθεσμων ή στρατηγικών αποφάσεων», ο πίνακας 5.16 παρουσιάζει τις συχνότητες και τα ποσοστά ανά απάντηση.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Συμφωνώ	10	50.0
Συμφωνώ απολύτως	10	50.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.16. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.3.

Το ακόλουθο σχήμα 5.16 απεικονίζει τα αντίστοιχα ποσοστά.

Ερώτηση 3.3. Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η ανάλυση η ερμηνεία πληροφοριών για την λήψη βραχυπρόθεσμων ή στρατηγικών αποφάσεων

ΣΧΗΜΑ 5.16. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.3.

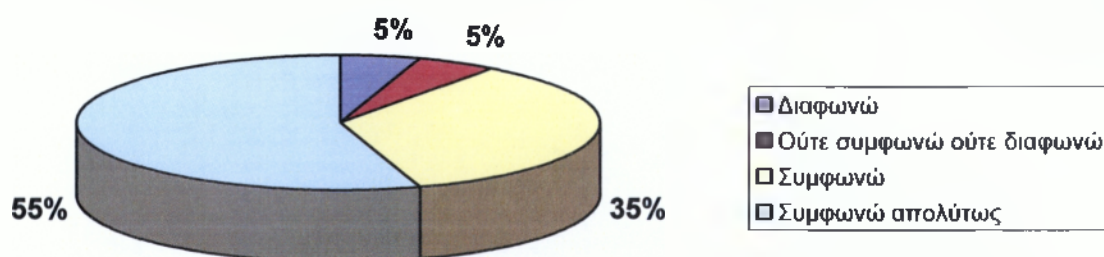
Σχετικά με το ερώτημα 3.4, «Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η Προετοιμασία και επικοινωνία προς τρίτους οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση λογιστικές αρχές (ΔΛΠ, φορολογικές, εθνικές)», οι απαντήσεις του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.17.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ	1	5.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	1	5.0
Συμφωνώ	7	35.0
Συμφωνώ απολύτως	11	55.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.17. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.4.

Το γράφημα 5.17 που ακολουθεί απεικονίζει τα σχετικά ποσοστά.

Ερώτηση 3.4.Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η προετοιμασία και επικοινωνία προς τρίτους οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση λογιστικές αρχές

ΣΧΗΜΑ 5.17. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.4.

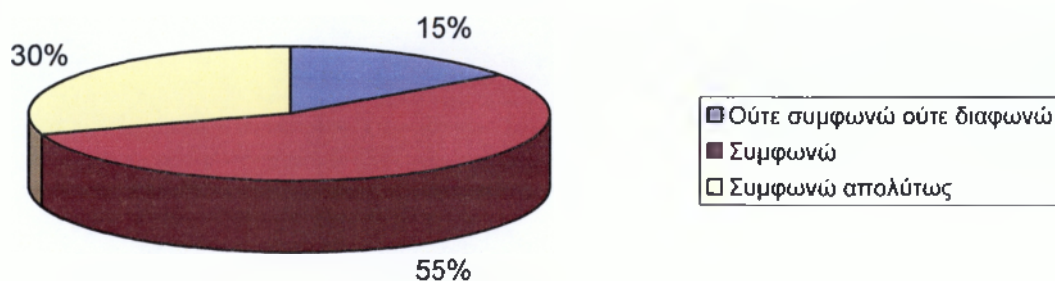
Ως προς το ερώτημα 3.5, «Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι ο Έλεγχος κόστους μέσω μεθόδων κοστολόγησης, προϋπολογισμών και προβλέψεων», ο πίνακας 5.18 παρουσιάζει τις συχνότητες και τα ποσοστά.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	3	15.0
Συμφωνώ	11	55.0
Συμφωνώ απολύτως	6	30.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.18. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.5.

Το σχήμα 5.18 απεικονίζει τα ανωτέρω ποσοστά.

Ερώτηση 3.5. Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι ο έλεγχος κόστους μέσω μεθόδων κοστολόγησης, προϋπολογισμών και προβλέψεων

ΣΧΗΜΑ 5.18. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.5.

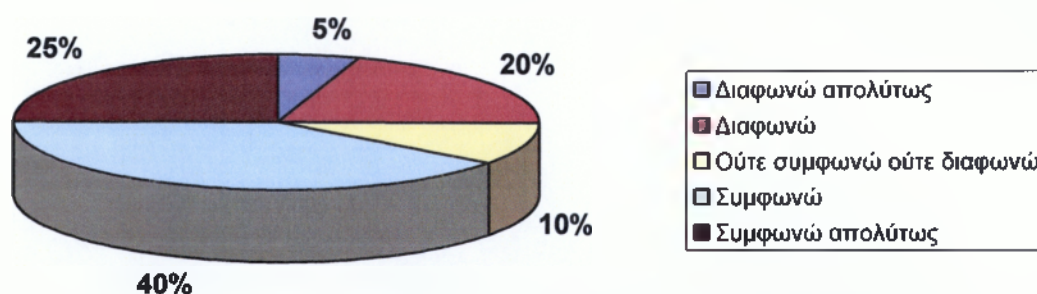
Για το ερώτημα 3.6, «Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η Διαχείριση κινδύνων (risk management) και προστασία περιουσιακών στοιχείων», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων παρουσιάζονται στον πίνακα 5.19.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ απολύτως	1	5.0
Διαφωνώ	4	20.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	2	10.0
Συμφωνώ	8	40.0
Συμφωνώ απολύτως	5	25.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.19. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.6.

Το σχήμα 5.19 απεικονίζει τα παραπάνω ποσοστά.

Ερώτηση 3.6. Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η Διαχείριση κινδύνων (risk management) και προστασία περιουσιακών στοιχείων

ΣΧΗΜΑ 5.19. ΕΡΩΤΗΜΑ 3.6.

Στο ερώτημα 4, «Ο λογιστής θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από εχεμύθεια», όλοι οι ερωτηθέντες απάντησαν «συμφωνώ απολύτως» (100%, N=20).

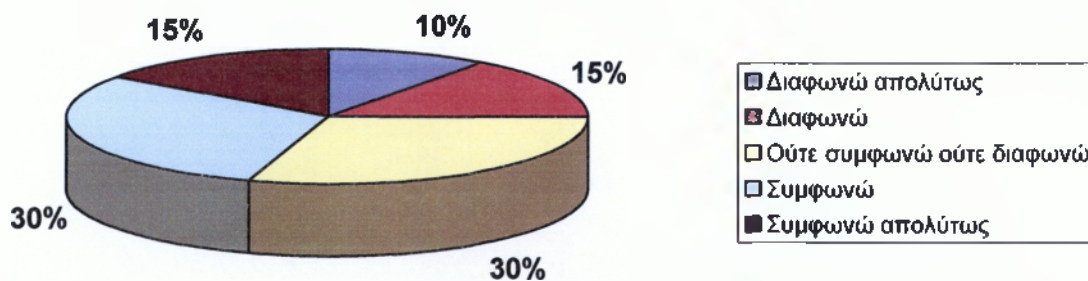
Στο ερώτημα 5, «Το επάγγελμα του λογιστή βασίζεται σε δική του δεοντολογία», οι απαντήσεις των ερωτηθέντων ήταν οι ακόλουθες (πίνακας 5.20).

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ απολύτως	2	10.0
Διαφωνώ	3	15.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	6	30.0
Συμφωνώ	6	30.0
Συμφωνώ απολύτως	3	15.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.20. ΕΡΩΤΗΜΑ 5.

Το σχήμα 5.20 απεικονίζει τα παραπάνω ποσοστά.

Ερώτηση .5. Το επάγγελμα του λογιστή βασίζεται σε δική του Δεοντολογία.

ΣΧΗΜΑ 5.20. ΕΡΩΤΗΜΑ 5.

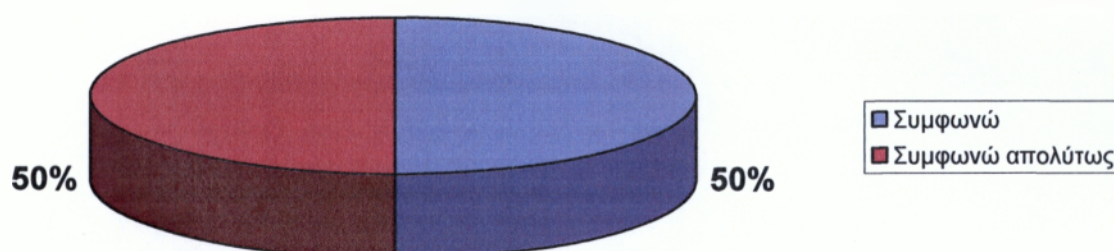
Αναφορικά με το ερώτημα 6, «Ο λογιστής θα πρέπει να προσπαθεί να καλύψει το πελάτη του μέσα από τη παροχή νέων υπηρεσιών», ο πίνακας 5.21 παρουσιάζει τις συχνότητες και τα ποσοστά ανά απάντηση.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Συμφωνώ	10	50.0
Συμφωνώ απολύτως	10	50.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.21. ΕΡΩΤΗΜΑ 6.

Το σχήμα 5.21 που ακολουθεί απεικονίζει τα ποσοστά συμφωνίας για αυτό το ερώτημα.

Ερώτηση 6. Ο λογιστής θα πρέπει να προσπαθεί να καλύψει το πελάτη του μέσα από τη παροχή νέων υπηρεσιών

ΣΧΗΜΑ 5.21. ΕΡΩΤΗΜΑ 6.

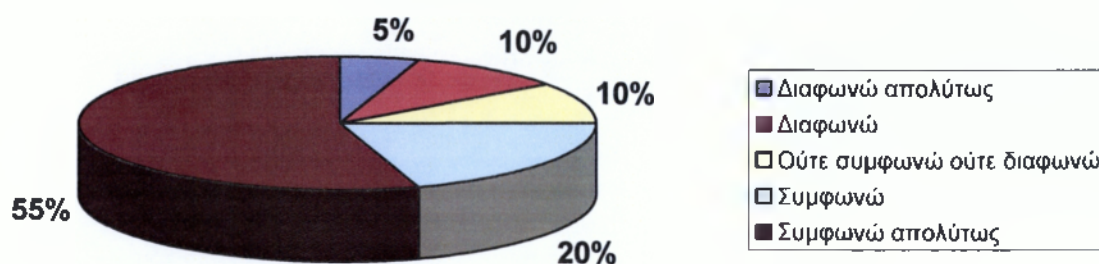
Στο ερώτημα 7, «Ο λογιστής προσφέρει στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο», οι απαντήσεις που δόθηκαν είναι οι παρακάτω (πίνακας 5.22).

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ απολύτως	1	5.0
Διαφωνώ	2	10.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	2	10.0
Συμφωνώ	4	20.0
Συμφωνώ απολύτως	11	55.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.22. ΕΡΩΤΗΜΑ 7.

Το σχήμα 5.22 που ακολουθεί απεικονίζει τα παραπάνω ποσοστά.

Ερώτηση 7. Ο λογιστής προσφέρει στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο

ΣΧΗΜΑ 5.22. ΕΡΩΤΗΜΑ 7.

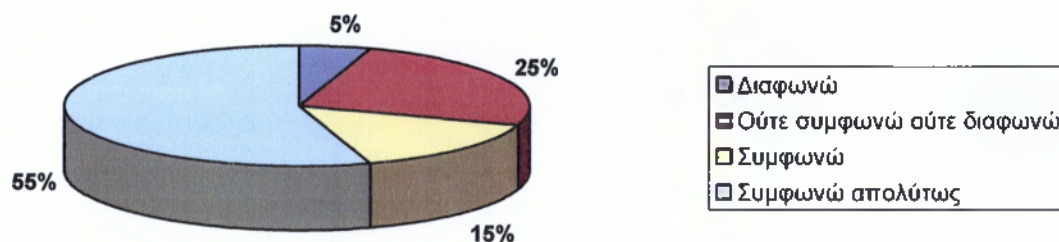
Σε σχέση με το ερώτημα 8, «Ο λογιστής θα πρέπει να ακολουθεί πάντα τις νομοθετικές διατάξεις», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.23.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ	1	5.0
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	5	25.0
Συμφωνώ	3	15.0
Συμφωνώ απολύτως	11	55.0
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.23. ΕΡΩΤΗΜΑ 8.

Το γράφημα 5.23 απεικονίζει τα ποσοστά απάντησης για το δείγμα.

Ερώτηση.8. Ο λογιστής θα πρέπει να ακολουθεί πάντα τις νομοθετικές διατάξεις

ΣΧΗΜΑ 5.23. ΕΡΩΤΗΜΑ 8.

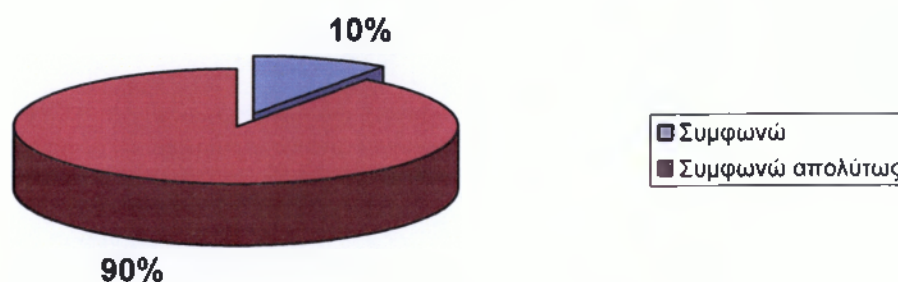
Σε σχέση με το ερώτημα 9.1, «Ο λογιστής πρέπει να είναι αντικειμενικός και ανεξάρτητος», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.24.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Συμφωνώ	2	10
Συμφωνώ απολύτως	18	90
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.24. ΕΡΩΤΗΜΑ 9.1.

Το γράφημα 5.24 απεικονίζει τα ποσοστά απάντησης για το δείγμα.

Ερώτημα 9.1. Ο λογιστής πρέπει να είναι αντικειμενικός και ανεξάρτητος

ΣΧΗΜΑ 5.24, ΕΡΩΤΗΜΑ 9.1

Στο ερώτημα 9.2, «Ο λογιστής πρέπει να ενημερώνεται για κάθε θέμα που άπτεται της επαγγελματικής του ιδιότητας», όλοι οι λογιστές συμφώνησαν απολύτως (100%).

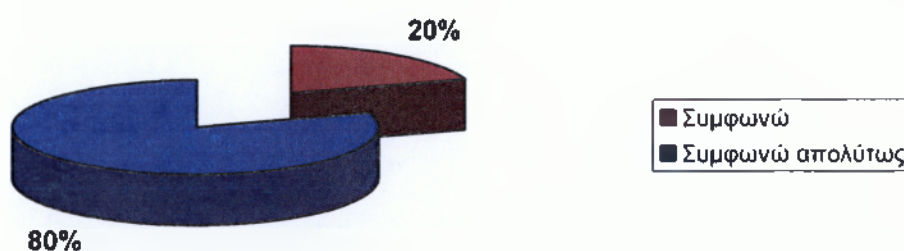
Σε σχέση με το ερώτημα 9.3, «Ο λογιστής πρέπει να είναι ευγενικός και συνεργάσιμος με τους πελάτες του», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.25.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Συμφωνώ	4	20
Συμφωνώ απολύτως	16	80
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.25. ΕΡΩΤΗΜΑ 9.3.

Το γράφημα 5.25 απεικονίζει τα ποσοστά απάντησης για το δείγμα.

Ερώτηση 9.3.Ο λογιστής πρέπει να είναι ευγενικός και συνεργάσιμος με τους πελάτες του

ΣΧΗΜΑ 5.25, ΕΡΩΤΗΜΑ 9.3

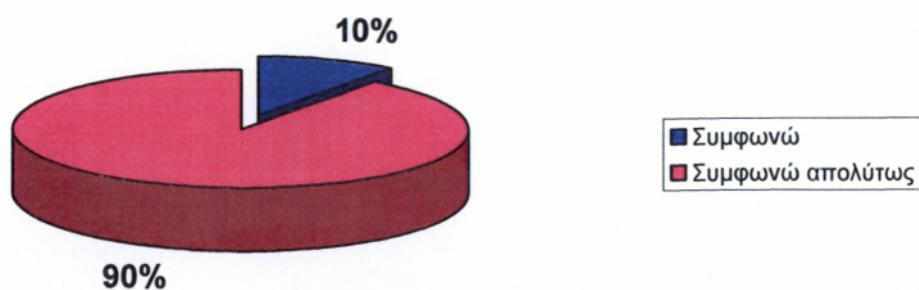
Σε σχέση με το ερώτημα 9.4, «Ο λογιστής πρέπει να σέβεται και να συμπεριφέρεται με αξιοπρέπεια στους συναδέλφους του», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.26.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Συμφωνώ	2	10
Συμφωνώ απολύτως	18	90
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.26. ΕΡΩΤΗΜΑ 9.4.

Το γράφημα 5.26 απεικονίζει τα ποσοστά απάντησης για το δείγμα.

Ερώτημα 9.4. Ο λογιστής πρέπει να σέβεται και να συμπεριφέρεται με αξιοπρέπεια στους συναδέλφους του

ΣΧΗΜΑ 5.26, ΕΡΩΤΗΜΑ 9.4

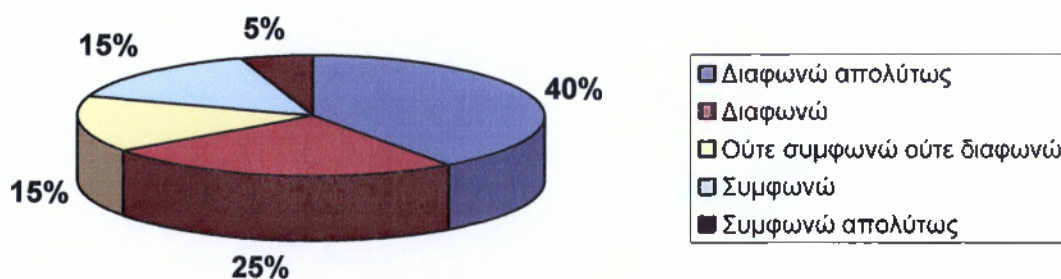
Σε σχέση με το ερώτημα 10, «Ο λογιστής οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο ακόμα και σε ειδικές περιπτώσεις που του ζητηθεί η αποκάλυψη στοιχείων. (π.χ από δικαστικές αρχές)», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.27.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ απολύτως	8	40
Διαφωνώ	5	25
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	3	15
Συμφωνώ	3	15
Συμφωνώ απολύτως	1	5
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.27. ΕΡΩΤΗΜΑ 10.

Το γράφημα 5.27 απεικονίζει τα ποσοστά απάντησης για το δείγμα.

Ερώτημα 10.Ο λογιστής οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο ακόμα και σε ειδικές περιπτώσεις που του ζητηθεί η αποκάλυψη στοιχείων. (π.χ από δικαστικές αρχές)

ΣΧΗΜΑ 5.27. ΕΡΩΤΗΜΑ 10.

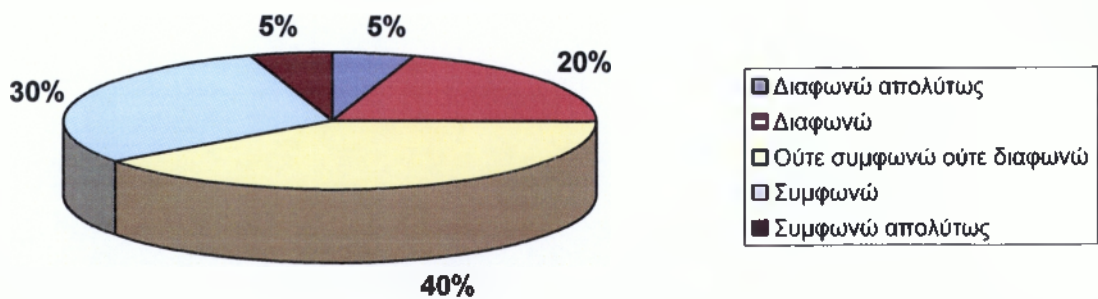
Σε σχέση με το ερώτημα 11, «Ο λογιστής θα πρέπει να καταγγέλλει παρατυπίες και παραβάσεις συναδέλφων του στα αρμόδια όργανα (π.χ. Ο.Ε.Ε., Εισαγγελία, κλπ)», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.28.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Διαφωνώ απολύτως	1	5
Διαφωνώ	4	20
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	8	40
Συμφωνώ	6	30
Συμφωνώ απολύτως	1	5
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.28. ΕΡΩΤΗΜΑ 11.

Το γράφημα 5.28 απεικονίζει τα ποσοστά απάντησης για το δείγμα.

Ερώτηση 11.Ο λογιστής θα πρέπει να καταγγέλλει παρατυπίες και παραβάσεις συναδέλφων του στα αρμόδια όργανα (π.χ. Ο.Ε.Ε., Εισαγγελία, κλπ)

ΣΧΗΜΑ 5.28. ΕΡΩΤΗΜΑ 11.

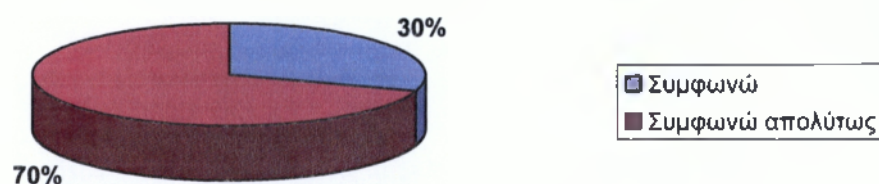
Σε σχέση με το ερώτημα 12, «Ο λογιστής οφείλει να είναι συνεργάσιμος με τις φορολογικές ή άλλες κρατικές αρχές και να συνδράμει στην ομαλή διεξαγωγή κάθε είδους ελέγχου που δέχεται η επιχείρηση ή ο πελάτης ή ο εργοδότης του», οι συχνότητες και τα ποσοστά των απαντήσεων του δείγματος παρουσιάζονται στον πίνακα 5.29.

	Συχνότητες	Ποσοστά
Συμφωνώ	6	30
Συμφωνώ απολύτως	14	70
Σύνολο	20	100.0

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.29. ΕΡΩΤΗΜΑ 12.

Το γράφημα 5.29 απεικονίζει τα ποσοστά απάντησης για το δείγμα.

Ερώτηση 12. Ο λογιστής οφείλει να είναι συνεργάσιμος με τις φορολογικές ή άλλες κρατικές αρχές και να συνδράμει στην ομαλή διεξαγωγή κάθε είδους ελέγχου που δέχεται η επιχείρηση ή ο πελάτης ή ο εργοδότης του

ΣΧΗΜΑ 5.29, ΕΡΩΤΗΜΑ 12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

6.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

6.1.1 Αποτελέσματα Δημογραφικής Ανάλυσης

Από την έρευνα της παρούσας εργασίας διαπιστώσαμε ότι:

Το 60% του δείγματος ήταν άνδρες, με τις γυναίκες να αποτελούν το υπόλοιπο ποσοστό.

Το 40% του δείγματος ήταν από 30 έως 35 ετών, το 50% ήταν μοιρασμένο εξίσου στις ηλικίες 35-40 και 40-45 ετών, ενώ το 10% είχε ηλικία πάνω από 50 ετών.

Το 65% ήταν υπάλληλοι ενώ το 35% ήταν ιδιοκτήτες των λογιστικών γραφείων. Ένας στους δύο ερωτηθέντες είχε από 5 έως 10 χρόνια άσκησης του επαγγέλματος, το 20% είχε 10 έως 15 έτη άσκησης, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό κατείχαν κατά 50% εξίσου οι κατηγορίες από 15 έως 20 έτη και πάνω από 20 χρόνια εργασίας αντίστοιχα.

6.1.2 Αποτελέσματα Ειδικών Ερωτήσεων

Τα αποτελέσματα της έρευνας στις ειδικές ερωτήσεις είναι τα ακόλουθα:

1. Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής

Το 95% του δείγματος συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα ότι οι σημαντικότερες εργασίες της λογιστικής είναι η καταγραφή, καταχώρηση των οικονομικών συναλλαγών καθώς και η συστηματική κατάταξη και ταξινόμηση των οικονομικών στοιχείων.

Το 90% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα ότι επιστήμη της λογιστικής έχει ως βασικό μέλημα της την συνοπτική απόδοση, ανακεφαλαίωση και διοχέτευση των οικονομικών στοιχείων στα ενδιαφερόμενα μέρη καθώς και την πρόβλεψη μελλοντικών στοιχείων, βάση των μέχρι τώρα στοιχείων.

Το 75% του δείγματος συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα ότι οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η ανάλυση και ερμηνεία των οικονομικών

στοιχείων, ενώ το 70% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα ότι η λογιστική είναι απαραίτητη στην λήψη αποφάσεων με την επιλογή της ορθολογικής οικονομικής λύσης, μεταξύ των πολλών άλλων εναλλακτικών λύσεων.

2. Η αναγκαιότητα της ύπαρξης της λογιστικής

Το 90% των ερωτώμενων λογιστών συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα ότι η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί η κοστολόγηση των παραγόμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών, ώστε να ασκηθεί σωστή τιμολογιακή πολιτική και ο έλεγχος και η ανάλυση του κόστους ώστε να διερευνηθούν τα επιμέρους στοιχεία κόστους και να επιτευχθεί ο καλύτερος συνδυασμός των στοιχείων αυτών.

Το 75% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα ότι η λογιστική είναι απαραίτητη ώστε να επιτευχθεί ο μακροχρόνιος προγραμματισμός των δραστηριοτήτων της επιχείρησης με την θέσπιση μακροχρόνιων στόχων και σχεδιασμός των επενδυτικών προγραμμάτων και της στρατηγικής δράσης ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, καθώς και ο απολογιστικός έλεγχος των προγραμμάτων αυτών.

Το 65% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα ότι η λογιστική χρειάζεται προκειμένου να επιτευχθεί ο καλύτερος προγραμματισμός και έλεγχος της καθημερινής λειτουργίας της επιχείρησης. Επίσης το ίδιο ποσοστό είχαμε και στο ότι η λογιστική είναι απαραίτητη προκειμένου να επιτευχθεί η άσκηση εσωτερικού ελέγχου και αποτελεσματικής διοίκησης

3. Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών

Όλοι ανεξαιρέτως οι ερωτηθέντες (100%) συμφώνησαν ή συμφώνησαν απόλυτα ότι οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η ανάλυση και ερμηνεία πληροφοριών για την λήψη βραχυπρόθεσμων ή στρατηγικών αποφάσεων.

Το 90% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα πως οι σύγχρονοι λογιστές είναι απαραίτητοι για την προετοιμασία και επικοινωνία προς τρίτους οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση λογιστικές αρχές (ΔΛΠ, φορολογικές, εθνικές)

Το 85% του δείγματος συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα πως μια από τις βασικές εργασίες των σύγχρονων λογιστών είναι ο έλεγχος κόστους μέσω μεθόδων κοστολόγησης, προϋπολογισμών και προβλέψεων

Το 65% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα πως μία από τις πρωταρχικές ιεραρχήσεις των σύγχρονων λογιστών στην επιστήμη της λογιστικής είναι η διαχείριση κινδύνων (risk management) και η προστασία περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης ή του πελάτη.

Το 60% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα πως η μοντέρνα λογιστική χρειάζεται για την επιτυχή ικανοποίηση των νομίμων ενδιαφερόντων των συναλλασσομένων με την επιχείρηση (μέτοχοι, εργαζόμενοι, προμηθευτές, κράτος, πελάτες, τρίτοι).

Ένας στους δύο ερωτηθέντες (50%) συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα ότι μια από τις σύγχρονες απασχολήσεις των λογιστών είναι η δημιουργία προστιθέμενης αξίας μέσω της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης οικονομικών ή μη πόρων. Αντίθετα, το 20% διαφώνησε ή διαφώνησε πολύ.

4. «Ο λογιστής θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από εχεμύθεια»

Όλοι ανεξαιρέτως οι ερωτηθέντες (100%) συμφώνησαν απόλυτα με αυτή την πρόταση.

5. «Το επάγγελμα του λογιστή βασίζεται σε δική του δεοντολογία»

Για αυτό το ερώτημα, το 45% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα βρίσκοντας όμως αντίθετους το 25% των ερωτώμενων λογιστών ενώ το 30% ούτε συμφώνησε ούτε και διαφώνησε.

6. «Ο λογιστής πρέπει να προσπαθεί να καλύψει το πελάτη του μέσα από τη παροχή νέων υπηρεσιών»

Όλοι οι ερωτηθέντες (100%) συμφώνησαν ή συμφώνησαν απόλυτα πως ο λογιστής οφείλει να προσπαθεί να καλύψει τις ανάγκες του πελάτη του μέσω της παροχής νέων υπηρεσιών

7. «Ο λογιστής προσφέρει στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο»

Το 75% του δείγματος συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα με αυτή την πρόταση, ενώ ένα 15% είχε αντίθετη άποψη.

8. «Ο λογιστής πρέπει να ακολουθεί πάντα τις νομοθετικές διατάξεις»

Το 70% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα ότι ο λογιστής οφείλει να ακολουθεί πάντα τις νομοθετικές διατάξεις.

9. Ο λογιστής πρέπει να διαθέτει τα παρακάτω στοιχεία:

Όλοι οι λογιστές συμφώνησαν ή συμφώνησαν απόλυτα ότι ο λογιστής πρέπει:

- Να είναι αντικειμενικός και ανεξάρτητος

- Να ενημερώνεται για κάθε θέμα που άπτεται της επαγγελματικής του ιδιότητας
- Να είναι ευγενικός και συνεργάσιμος με τους πελάτες του.
- Να σέβεται και να συμπεριφέρεται με αξιοπρέπεια στους συναδέλφους του.

10. Ο λογιστής οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο ακόμα και σε ειδικές περιπτώσεις που του ζητηθεί η αποκάλυψη στοιχείων. (π.χ από δικαστικές αρχές)

Το 65% του δείγματος διαφώνησε ή διαφώνησε απόλυτα με αυτήν την πρόταση θεωρώντας ότι ο λογιστής πρέπει να αποκαλύπτει στοιχεία υπό ειδικές συνθήκες και εφόσον του ζητηθεί αυτό από αρμόδια όργανα. Το 20% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα με αυτή την πρόταση βάζοντας πάνω από όλα το επαγγελματικό απόρρητο, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό διατηρεί ουδέτερη στάση αφού ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί.

11. Ο λογιστής θα πρέπει να καταγγέλλει παρατυπίες και παραβάσεις συναδέλφων του στα αρμόδια όργανα (π.χ. Ο.Ε.Ε., Εισαγγελία, κλπ).

Το 25% του δείγματος διαφώνησε ή διαφώνησε απόλυτα με αυτήν την πρόταση, ενώ αντίθετα το 35% συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα και μάλιστα το 40% του δείγματος παραμένει αμέτοχο αφού ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί πιθανόν λόγω σύμπνοιας μεταξύ των λογιστών.

12. Ο λογιστής οφείλει να είναι συνεργάσιμος με τις φορολογικές ή άλλες κρατικές αρχές και να συνδράμει στην ομαλή διεξαγωγή κάθε είδους ελέγχου που δέχεται η επιχείρηση ή ο πελάτης ή ο εργοδότης του

Το 100% του δείγματος συμφώνησε ή συμφώνησε απόλυτα με αυτή την πρόταση

6.2 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΤΗΡΗΣΗΣ ΗΘΙΚΩΝ ΑΞΙΩΝ

Εν κατακλείδι μπορούμε να πούμε ότι η λογιστική θα εξελίσσεται και μαζί της το λογιστικό επάγγελμα. Σήμερα οι οικονομικές καταστάσεις βασίζονται στην καταγραφή συναλλαγών και των αποτελεσμάτων τους. Στο μέλλον οι επιχειρήσεις θα δημοσιοποιούν όλο και περισσότερο αναφορές για σχέσεις και εκτιμήσεις (narrative reporting), δημιουργώντας νέες επαγγελματικές προκλήσεις. Καινούργιοι τομείς της λογιστικής δημιουργούνται ήδη σε

προηγμένες χώρες, ενώ η τάση και επιδίωξη πλέον όλων είναι η δημιουργία παγκόσμιων λογιστικών αρχών (Global GAAP) μέσω της σύγκλισης (convergence) των Διεθνών και των Αμερικάνικων προτύπων, εξυπηρετώντας την παγκοσμιοποίηση των αγορών. Αυτά δημιουργούν ένα νέο πλαίσιο στο οποίο έχει ήδη αρχίσει να κινείται ο επαγγελματίας λογιστής, μαζί με όλα τα άλλα επαγγέλματα με τα οποία συλλειτουργεί και συνεργάζεται. Το μόνο βέβαιο είναι ότι ο ρόλος του λογιστή στο μέλλον θα γίνεται όλο και πιο απαιτητικός και για αυτό χρειάζεται αυξημένη θέληση, επαρκείς και ανανεούμενες γνώσεις και πολλαπλές ικανότητες για να μπορέσει να ανταποκριθεί επιτυχημένα στο δύσκολο και κρίσιμο έργο που έχει αναλάβει.

Συνοπτικά και γενικά μπορούμε να πούμε ότι οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι η συστηματική κατάταξη και ταξινόμηση των στοιχείων αυτών, η καταγραφή και καταχώρηση των οικονομικών συναλλαγών, η συνοπτική απόδοση, ανακεφαλαίωση των οικονομικών στοιχείων και η διοχέτευση τους στα ενδιαφερόμενα μέρη καθώς και η πρόβλεψη μελλοντικών στοιχείων, βάση των μέχρι τώρα στοιχείων.

Η λογιστική θεωρείται αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί η κοστολόγηση των παραγόμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών, ώστε να ασκηθεί σωστή τιμολογιακή πολιτική ενώ από τις κυριότερες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι η προετοιμασία και επικοινωνία προς τρίτους οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση λογιστικές αρχές (ΔΛΠ, φορολογικές, εθνικές).

Στα θέματα της ηθικής και επαγγελματικής συμπεριφοράς ο λογιστής θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από εχεμύθεια, να ακολουθεί πάντα τις νομοθετικές διατάξεις και πάνω από όλα να είναι έντιμος άνθρωπος και επαγγελματίας. Οφείλει να προσπαθεί να καλύψει τις ανάγκες του πελάτη του μέσω της παροχής νέων υπηρεσιών, να συμπεριφέρεται άψογα σε συναδέλφους του και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, να διαθέτει ηθικές αξίες τις οποίες και να τηρεί όποιο και είναι το τίμημα και τέλος να είναι «άνθρωπος τίμιος».

Για να υπάρξει όμως επιτυχία σε αυτό το τομέα επιβάλλεται:

(α) Αλλαγή στο εκπαιδευτικό σύστημα μέσα από το οποίο πρώτα θα δημιουργούμε «ηθικούς ανθρώπους» και έπειτα επαγγελματίες επιστήμονες. Πρέπει να δοθεί βάση στην ανθρωποκεντρική εκπαίδευση και όχι στην «ειδίκευση» γιατί δυστυχώς σε αυτό το σημείο έχει οδηγηθεί επί το πλείστον το εκπαιδευτικό σύστημα με αποτέλεσμα να χάνονται ηθικές αξίες όπως «οικογένεια», «τιμότητα» κλπ.

(β) Στήριξη της οικογένειας, όχι μόνο οικονομική, αλλά και σε επίπεδο «συμβουλευτικής διαπαιδαγώγησης».

(γ) Να αλλάξει η ισχυρά ριζωμένη φιλοσοφία που επικρατεί κυρίως στην Ελλάδα σχετικά με την νοοτροπία για μη «ηθικούς» τρόπους επαγγελματικής συμπεριφοράς και εξεύρεσης λύσεων σε οποιαδήποτε προβλήματα ανακύπτουν μέσα στον χώρο της εργασίας.

(δ) Να υπάρξει αυστηρή τήρηση των νομοθετικών κανόνων που έχουν σχέση με τις κυρώσεις, οι οποίες πρέπει να επιβάλλονται σε φοροτέχνες-λογιστές για οποιεσδήποτε παρατυπίες έχουν σχέση με το αντικείμενο του επαγγέλματος τους, εστί ώστε να αποφεύγεται η όσον το δυνατό παράνομη συμπεριφορά και ανήθικη δεοντολογία των επαγγελματιών λογιστών απέναντι στους πελάτες τους αλλά και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Maccoby M., *The Gamesman*, Bantam Books, New York,(1976).
2. Patten D., «The Differential Perception of Accountants to Maccoby's Head/Heart Traits», *Journal of Business Ethics* 1990, σσ 791-798
3. Rokeach, M., «The Nature of Human Values», Free Press in New York 1973
4. www.gus.gr
5. Τσακλαγκάνος Άγγελος., *Χρηματοοικονομική Λογιστική, Τόμος Α, Β και Γ*, Εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη Α.Ε, 1994.
6. Άδεια λειτουργίας γραφείων παροχής λογιστικών – Φοροτεχνικών υπηρεσιών (Άρθρο 10 του Π.Δ. 340/1998 : ανακτημένο από www.oe-e.gr
7. Δ.Γκινόγλου-Π.Ταχυνάκης-Σ.Μωυσή., *Γενική Χρηματοοικονομική Λογιστική*, εκδόσεις Rosili 2005.
8. Επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων, 2005, *Γνωμοδότηση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων*, Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο.
9. Θεσμικό πλαίσιο για το Επάγγελμα Λογιστή – Φοροτεχνικού: ανακτημένο από: www.oe-e.gr
10. Κάντζος Κ., *Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων*, εκδόσεις Interbooks, 2002.
11. Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), «Οικονομικές και Κοινωνικές Επιπτώσεις για την Ελλάδα της υπό συζήτηση Οδηγίας για την απελευθέρωση του τομέα των υπηρεσιών στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά», Μάιος 2005, σ. 11.
12. Ο ρόλος του λογιστή στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον : ανακτημένο από www.epixeirisi.gr
13. Περί του επαγγέλματος των λογιστών : ανακτημένο από: www.oe-e.gr
14. Σχέδιο Κώδικα Δεοντολογίας των Λογιστών, 2007, ανακτημένο από: <http://www.taxheaven.gr/acforum/lofi/version/index.php?t45018.html>.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΟΕΕ	Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος
ΤΕΙ	Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΚΒΣ	Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων
ΙΕΚ	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΕΛΚΕΠΑ	Ελληνικό κέντρο παραγωγικότητας
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
Ν	Νόμος
ΠΑΡ	Παράγραφος
ΦΠΑ	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
GAAP	Generally Accepted Accounting Principles
ΑΣΟΕΕ	Ανώτατη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών
ΑΕΙ	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
κα	Και άλλα
ΡΑΙΒ	Professional Accountant in Business
IFAC	International Federation of Accountants
CFO	Chief financial officer
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
ΕΓΛΣ	Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΣΥΛ	Εθνικό Συμβούλιο Λογιστικής
ΣΛΟΤ	Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης
ΕΛΤΕ	Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων
Κτλ	Και τα λοιπά
Π.χ.	Παραδείγματος χάριν
Η.Π.Α.	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
IAS	International Accountant standard
Αρ	Άρθρο
Ι.Κ.Α.	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
ΤΣΑΥ	Ταμείο Σύνταξης Ασφαλισμένων Υγειονομικών
ΤΕΑΥΕΚ	Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων

ΤΣΜΕΔΕ	Ταμείο Σύνταξης μηχανικών Επαγγελματιών Δημοσίων Έργων
ΟΑΕΔ	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
ERP	Enterprise Resource Planning
Taxis	Taxonomic Information System
ΔΔΠ	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
ΔΠΧΠ	Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης
ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο
HR	Human Resources
IT	Information Technology
Ε.Π.Ε.	Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης
Ο.Ε.	Ομόρρυθμη Εταιρεία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Π.Δ.340/1998 (ΦΕΚ 228/Α'/6.10.1998)

Περί επαγγέλματος λογιστή φοροτέχνη και της αδειάς ασκήσεώς του

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του άρθρου 1, παρ. 3 του Ν.2515/1997 (ΦΕΚ 154/Α'/1997) "Άσκηση επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού, λειτουργία Σώματος Ορκωτών Εκτιμητών (Σ.Ο.Ε.) και άλλες διατάξεις".

β) Τα άρθρα 24, 27 και 29α' του Ν.1558/1985 (ΦΕΚ 137/Α'/1985) "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα".

2. Την από 24.2.1998 γνώμη της Κεντρικής Διοίκησης του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας.

3. Το γεγονός ότι δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

4. Την υπ' αριθ. 490/1998 Γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Αποφασίζουμε

Άρθρο 1

Λογιστής - φοροτεχνικός

Λογιστής - φοροτεχνικός είναι ο κάτοχος ειδικής αδειάς ασκήσεως επαγγέλματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, ο οποίος ασχολείται κατ' επάγγελμα ως μισθωτός ή ελεύθερος επαγγελματίας με λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες επιτηδευματιών ή και άλλων φυσικών προσώπων.

Άρθρο 2

Περιεχόμενο επαγγέλματος

Έργο των λογιστών φοροτεχνικών είναι:

1. Η ορθή εφαρμογή των λογιστικών αρχών, προτύπων και σχεδίων γενικών και κλαδικών.

2. Η εποπτεία και η εφαρμογή διαδικασιών για τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης και των αναλογούντων φόρων και ο έλεγχος της τυπικής επάρκειας και ακρίβειας των στοιχείων και παραστατικών.

3. Η ενημέρωση και τήρηση των φορολογικών βιβλίων, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.

4. Η κατάρτιση και η υπογραφή των οικονομικών καταστάσεων, των ισολογισμών και των λογαριασμών αποτελεσμάτων χρήσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, επιχειρήσεων και οργανισμών.
5. Η σύνταξη, υπογραφή και υποβολή των φορολογικών δηλώσεων, συμπληρωματικών στοιχείων και καταστάσεων, καθώς και η επιμέλεια εφαρμογής των απαιτούμενων διαδικασιών και διατυπώσεων προς τις φορολογικές και οικονομικές αρχές.
6. Η σύνταξη, υπογραφή και υποβολή συμπληρωματικών και στατιστικών στοιχείων και καταστάσεων προς τις Δημόσιες Αρχές.
7. Η σύνταξη, υπογραφή και υποβολή μισθολογικών καταστάσεων, ασφαλιστικών εισφορών και προγραμμάτων εργασίας.

Άρθρο 3

Περιεχόμενο επαγγελματικής δραστηριότητας κατά κατηγορία αδείας

Το περιεχόμενο της επαγγελματικής δραστηριότητας των λογιστών - φοροτεχνικών, κατά κατηγορία αδείας, καθορίζεται ως ακολούθως:

1. Οι κάτοχοι αδείας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού Δ' τάξεως συντάσσουν φορολογικές δηλώσεις και διενεργούν λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες επιτηδευματιών τηρούντων βιβλία Α' κατηγορίας του ΚΒΣ (Π.Δ.186/1992, ΦΕΚ 84/Α'), όπως ισχύει, καθώς και των επιτηδευματιών τηρούντων βιβλία Β' κατηγορίας, των οποίων τα ετήσια ακαθάριστα έσοδα δεν υπερβαίνουν το 10% του προβλεπομένου ορίου βιβλίων Β' κατηγορίας.
2. Οι κάτοχοι αδείας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού Γ' τάξεως διενεργούν κάθε είδους λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες επιτηδευματιών τηρούντων βιβλία Α' και Β' κατηγορίας του ΚΒΣ.
3. Οι κάτοχοι αδείας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού Β' τάξεως διενεργούν κάθε είδους λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες επιτηδευματιών τηρούντων βιβλία Α' και Β' κατηγορίας, καθώς και επιτηδευματιών τηρούντων βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ, των οποίων τα ετήσια ακαθάριστα έσοδα δεν υπερβαίνουν το όριο της Β' κατηγορίας προσαυξημένο κατά ποσοστό 40%.
4. Οι κάτοχοι αδείας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού Α' τάξεως διενεργούν κάθε είδους λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες επιτηδευματιών, ανεξαρτήτως ορίου ετησίων ακαθάριστων εσόδων.

Άρθρο 4

Χορήγηση αδείας

1. Για τη χορήγηση της αδείας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού, υποβάλλεται αίτηση του ενδιαφερομένου προς την Κεντρική Διοίκηση (Κ.Δ.) του Οικονομικού

Επιμελητηρίου της Ελλάδας (ΟΕΕ) ή, ανάλογα με τον τόπο της επαγγελματικής του εγκατάστασης, προς την αρμόδια Τοπική Διοίκηση (Τ.Δ.) του Περιφερειακού Τμήματος (Π.Τ.) του ΟΕΕ.

2. Στην αίτηση για τη χορήγηση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος αναφέρονται τα στοιχεία ταυτότητας, ο αριθμός μητρώου και ο αριθμός άδειας ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος, προκειμένου περί μελών του ΟΕΕ, η διεύθυνση της επαγγελματικής δραστηριότητας ή κατοικίας, τα πτυχία, οι τίτλοι σπουδών, η ειδίκευση, καθώς και η επαγγελματική πείρα.

3. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος συνοδεύεται υποχρεωτικά από επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίων, τίτλων σπουδών, πιστοποιητικών επαγγελματικής κατάρτισης και εμπειρίας, καθώς και των απαιτούμενων εγγράφων για την απόδειξη της άσκησης επαγγέλματος, όπως στο άρθρο 20 του παρόντος ορίζεται.

4. Στην περίπτωση αίτησης για τη χορήγηση άδειας ανωτέρας τάξεως, υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο επικυρωμένο αντίγραφο της άδειας την οποία κατέχει και βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του ΟΕΕ, στην οποία θα πιστοποιείται η επιτυχής εξέταση του ενδιαφερομένου.

5. Η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος χορηγείται με απόφαση της Κεντρικής Διοίκησης ή της αρμόδιας Τοπικής Διοίκησης Περιφερειακού Τμήματος του ΟΕΕ, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση Τριμελούς Επιτροπής, τα μέλη της οποίας ορίζονται από τις παραπάνω Διοικήσεις, είναι μέλη του ΟΕΕ και έχουν άδεια λογιστή φοροτεχνικού Α' τάξεως. Ένα (1) από τα μέλη της Επιτροπής δύναται να προτείνεται από τις Δευτεροβάθμιες Συνδικαλιστικές Οργανώσεις του χώρου των λογιστών φοροτεχνικών, εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερών από της περιλεύσεως του σχετικού εγγράφου, παρερχομένης απράκτου της προθεσμίας αυτής, ο εκπρόσωπος ορίζεται από την Κεντρική Διοίκηση ή την αρμόδια Τοπική Διοίκηση Περιφερειακού Τμήματος του ΟΕΕ.

6. Στους κατόχους άδειας ασκήσεως επαγγέλματος χορηγείται δελτίο επαγγελματικής ταυτότητας, το οποίο ανανεώνεται το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους.

7. Για την έκδοση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος απαιτείται η καταβολή των δικαιωμάτων του ΟΕΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 1 του Ν.2515/1997.

8. Η απόφαση της Κεντρικής Διοίκησης ή της αρμόδιας Τοπικής Διοίκησης Περιφερειακού Τμήματος του ΟΕΕ, για τη χορήγηση ή όχι της άδειας, εκδίδεται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης του ενδιαφερομένου και υπογράφεται από τον Πρόεδρο και το Γενικό Γραμματέα της αρμόδιας για τη χορήγησή της Διοίκησης.

9. Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος χορηγείται μόνο σε φυσικά πρόσωπα.

10. Για την έναρξη της ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού στην αρμόδια ΔΟΥ υποβάλλεται επικυρωμένο αντίγραφο άδειας.

Άρθρο 5

Απόκτηση άδειας ανώτερης κατηγορίας

1. Οι κάτοχοι άδειας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού Δ' τάξεως, κατά τις διατάξεις του άρθρου 1, παρ. 2, περ. α' του Ν.2515/1997, μπορούν να αποκτήσουν άδεια Γ' τάξεως, μετά προηγούμενη επιτυχή εξέταση στα μαθήματα της Ενότητας Α' του άρθρου 10 του παρόντος.

2. Οι κάτοχοι άδειας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού Γ' τάξεως, κατά τις διατάξεις του άρθρου 1, παρ. 2, περ. β' του Ν.2515/1997, μπορούν να αποκτήσουν άδεια Β' τάξεως, μετά προηγούμενη επιτυχή εξέταση στα μαθήματα της Ενότητας Β' του άρθρου 10 του παρόντος.

3. Τα μέλη του ΟΕΕ και οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των ΤΕΙ, που είναι κάτοχοι άδειας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού Β' τάξεως, μπορούν να αποκτήσουν άδεια Α' τάξεως, μετά προηγούμενη επιτυχή εξέταση στα μαθήματα της Ενότητας Γ' του άρθρου 10 του παρόντος.

Άρθρο 6

Εξετάσεις

Οι εξετάσεις, οι οποίες είναι γραπτές, διενεργούνται μία (1) φορά το έτος με απόφαση της Κ.Δ. του ΟΕΕ και η σχετική προκήρυξη, η οποία αναφέρει την ημέρα έναρξης αυτών, τον τόπο διεξαγωγής, την προθεσμία υποβολής αιτήσεων συμμετοχής, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, δημοσιεύεται σε δύο (2) ημερήσιες πολιτικές και μία (1) ημερήσια οικονομική εφημερίδα και τοιχοκολλάτε στο Κεντρικό Κατάστημα του ΟΕΕ και στα κατά τόπους γραφεία των εδρών των Π.Τ. του ΟΕΕ. Η τελευταία δημοσίευση πρέπει να γίνεται τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν την οριζόμενη ημερομηνία έναρξης των εξετάσεων.

Άρθρο 7

Επιτροπή Εξετάσεων

1. Οι εξετάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν.2515/1997, "διενεργούνται από Ειδική Επιτροπή, αποτελούμενη από Καθηγητές ΑΕΙ και ειδικούς επαγγελματίες αναγνωρισμένου κύρους με την ευθύνη της Κεντρικής Διοίκησης του ΟΕΕ".

Ειδικότερα, η εξέταση στα μαθήματα των Ενοτήτων Α', Β' και Γ' του άρθρου 10 του παρόντος γίνεται από τριμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από δύο (2) Καθηγητές Οικονομικών Πανεπιστημίων, εκ των οποίων ο αρχαιότερος είναι Πρόεδρος αυτής και ένα (1) ειδικό επαγγελματία. Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται μόνιμος υπάλληλος του ΟΕΕ.

2. Τα μέλη της Επιτροπής, οι Γραμματείς και οι αναπληρωτές τους, ορίζονται με απόφαση της Κ.Δ. του ΟΕΕ.

Άρθρο 8

Υποβολή αιτήσεων

Οι ενδιαφερόμενοι να μετάσχουν στις εξετάσεις, υποβάλλουν αίτηση στη Γραμματεία του ΟΕΕ δέκα πέντε (15) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων. Στην αίτηση επισυνάπτονται: α) επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίων, τίτλων σπουδών και πιστοποιητικών επαγγελματικής κατάρτισης, β) τα σχετικά έγγραφα, όπως στο άρθρο 4 του παρόντος ορίζεται, με τα οποία αποδεικνύεται η άσκηση του επαγγέλματος και γ) αντίγραφο ποινικού μητρώου περί ελλείψεως καταδίκης επί των αναφερομένων στο άρθρο 19 του παρόντος αδικημάτων.

Άρθρο 9

Έλεγχος δικαιολογητικών

1. Η Επιτροπή των εξετάσεων συνέρχεται μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου άρθρου και, αφού ελέγξει τις αιτήσεις συμμετοχής και τα δικαιολογητικά, καταρτίζει πίνακα στον οποίο καταχωρούνται με αλφαβητική σειρά οι υποψήφιοι που έχουν τις προϋποθέσεις να μετάσχουν στις εξετάσεις. Οι υπόλοιποι αποκλείονται με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής. Ο παραπάνω πίνακας, καθώς και ο πίνακας των αποκλεισμένων από τις εξετάσεις, τοιχοκολλάτε στο Κατάστημα του ΟΕΕ και στα κατά τόπους γραφεία των εδρών των Π.Τ. του ΟΕΕ.

2. Οι υποψήφιοι, των οποίων οι αιτήσεις έγιναν δεκτές, καλούνται να εξεταστούν με το πρόγραμμα των εξετάσεων που καταρτίζεται από την Επιτροπή και τοιχοκολλάτε, τρεις (3) ημέρες πριν από την έναρξη των εξετάσεων, στο Κατάστημα του ΟΕΕ και στα κατά τόπους γραφεία των εδρών των Π.Τ. του ΟΕΕ.

Άρθρο 10

Εξεταστέα μαθήματα

Τα μαθήματα, τα οποία περιλαμβάνει η κάθε μία από τις Ενότητες Α', Β' και Γ', καθορίζονται ως εξής:

Ενότητα Α'

α) Γενικές Αρχές Λογιστικής.

- β) Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων.
- γ) Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων.
- δ) Φόρος Προστιθέμενης Αξίας.
- ε) Στοιχεία Δημόσιας Οικονομίας.

Ενότητα Β'

- α) Γενική Λογιστική.
- β) Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.
- γ) Αναλυτική Λογιστική.
- δ) Εσωτερικός Λογιστικός Έλεγχος.
- ε) Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων.
- στ) Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων.
- ζ) Φόρος Προστιθέμενης Αξίας.
- η) Εισαγωγή στο Δίκαιο Εμπορικές εταιρίες.

Ενότητα Γ'

- α) Ανάλυση και κριτική διερεύνηση ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.
- β) Ενοποιημένοι ισολογισμοί.
- γ) Δίκαιο Εταιριών.
- δ) Στοιχεία Χρηματοοικονομικής Διοίκησης.
- ε) Στοιχεία Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου.
- στ) Στοιχεία Φορολογικής Δικονομίας.

Άρθρο 11

Διεξαγωγή εξετάσεων

1. Το θέμα κάθε μαθήματος είναι κοινό για όλους τους υποψήφιους και καθορίζεται από την Επιτροπή.
2. Στους εξεταζόμενους παρέχεται χρόνος μέχρι δύο (2) ώρες για την ανάπτυξη του θέματος, ο οποίος υπολογίζεται από το τέλος της εκφώνησής του. Όταν συμπληρωθεί ο χρόνος, ο εξεταζόμενος οφείλει να παραδώσει το χειρόγραφο του.
3. Υποψήφιος, ο οποίος δεν προσήλθε, για οποιοδήποτε λόγο, κατά την έναρξη της εξέτασης, δεν μπορεί να μετάσχει σ' αυτή και αποκλείεται από τις εξετάσεις.
4. Υποψήφιος που καταλαμβάνεται να αντιγράψει από βιβλία ή χειρόγραφα, να χρησιμοποιεί σημειώσεις ή να συνεννοείται με άλλον υποψήφιο, αποβάλλεται από την αίθουσα και αποκλείεται από τις εξετάσεις.
5. Οι υποψήφιοι αναπτύσσουν τα θέματα σε φύλλα χάρτου, τα οποία παρέχει η Επιτροπή και φέρουν τη σφραγίδα του ΟΕΕ.

6. Απαγορεύεται η αναγραφή στα φύλλα αυτά οποιουδήποτε ονόματος ή άλλου διακριτικού σημείου. Παράβαση της απαγόρευσης αυτής, παρέχει στην Επιτροπή το δικαίωμα να βαθμολογήσει το θέμα με βαθμό μηδέν (0).

7. Το ονοματεπώνυμο του εξεταζόμενου γράφεται στο πάνω αριστερό μέρος του φύλλου, στο οποίο έγινε η ανάπτυξη του θέματος και καλύπτεται με αδιαφανές φύλλο χάρτου. Η κάλυψη γίνεται από τον υποψήφιο, αφού προηγηθεί ο έλεγχος της ταυτότητάς του από μέλος της Επιτροπής.

Άρθρο 12

Βαθμολόγηση Επιτυχόντες

1. Τα μέλη της Επιτροπής βαθμολογούν με βαθμούς από μηδέν (0) μέχρι δέκα (10) τα γραπτά, στα οποία και σημειώνονται οι βαθμοί. Το κάθε μέλος της Επιτροπής θέτει ιδιαίτερο βαθμό, χωριστά για κάθε γραπτό και εξάγεται ο μέσος όρος κάθε μαθήματος. Το άθροισμα των βαθμών αυτών, διαιρούμενο με τον αριθμό των μαθημάτων, δίνει τον τελικό βαθμό.

Μετά τη βαθμολόγηση από τους εξεταστές, αποκαλύπτεται το όνομα του υποψήφιου.

2. Επιτυχόντες θεωρούνται οι υποψήφιοι των οποίων το άθροισμα των βαθμών, διαιρούμενο με τον αριθμό των μαθημάτων, δίνει μέσο όρο βαθμολογίας πέντε (5).

Άρθρο 13

Πρακτικό εξετάσεων - Πίνακες επιτυχόντων

Η Επιτροπή των εξετάσεων συντάσσει για τη διεξαγωγή αυτών πρακτικό, υπογραφόμενο από τα μέλη της και το Γραμματέα, στο οποίο καταχωρούνται τα ονόματα των επιτυχόντων με αλφαβητική σειρά, χωρίς να σημειώνεται ο βαθμός.

Πίνακας επιτυχόντων τοιχοκολλάτε στο Κατάστημα του ΟΕΕ.

Άρθρο 14

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των λογιστών - φοροτεχνικών

1. Ο λογιστής - φοροτεχνικός εκπροσωπεί τον εντολέα του ενώπιον Διοικητικών και Φορολογικών Αρχών και Επιτροπών, συντάσσει όλα τα προβλεπόμενα από τη φορολογική και εφαρμοζόμενη στις φορολογικές αρχές νομοθεσία έγγραφα, διεξάγει κάθε φορολογική διατύπωση και ενεργεί κάθε πράξη που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των ανατιθεμένων σ' αυτόν λογιστικών και φοροτεχνικών εργασιών.

2. Όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από το λογιστή - φοροτεχνικό φέρουν εκτός από την υπογραφή του και σφραγίδα, στην οποία αναγράφεται υποχρεωτικά το ονοματεπώνυμο αυτού, η τάξη και ο αριθμός αδείας ασκήσεως επαγγέλματος, ο Αριθμός του Φορολογικού του Μητρώου και η διεύθυνση της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

3. Για την εκτέλεση των αναφερομένων στην παρ. Ι του παρόντος άρθρου εργασιών απαιτείται έγγραφη εξουσιοδότηση του εντολέα. Σε περίπτωση ανάκλησης της εξουσιοδότησεως, ο εντολέας υποχρεούται να γνωστοποιήσει την ανάκληση στην αρμόδια αρχή.

4. Ο λογιστής - φοροτεχνικός δικαιούται και ο εντολέας, αντίστοιχα, υποχρεούται στη χορήγηση των κάθε είδους στοιχείων και παραστατικών τα οποία κρίνονται από το λογιστή - φοροτεχνικό αναγκαία για την ορθή εκτέλεση των ανατιθεμένων σ' αυτόν εργασιών.

Άρθρο 15

Γραφεία

1. Για τη λειτουργία γραφείων παροχής λογιστικών και φοροτεχνικών υπηρεσιών απαιτείται άδεια, η οποία χορηγείται από το ΟΕΕ.

2. Προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας γραφείου οποιασδήποτε νομικής μορφής είναι η, κατά τις διατάξεις του παρόντος, κατοχή άδειας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού από τον υπεύθυνο ή τους υπεύθυνους του γραφείου και των μελών αυτού. Επί Ανωνύμων Εταιριών απαιτείται η κατοχή άδειας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού από τους μετόχους που εκπροσωπούν την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

3. Για τη χορήγηση της ανωτέρω άδειας υποβάλλεται αίτηση του υπεύθυνου ή των υπεύθυνων για τη λειτουργία του γραφείου. Η αίτηση αυτή συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο της άδειας του υπεύθυνου ή των υπεύθυνων των γραφείων και των μελών αυτού και, αναλόγως της νομικής μορφής με την οποία πρόκειται να λειτουργήσουν, επικυρωμένα αντίγραφα των κατά νόμο καταστατικών ή πιστοποιητικών, από τα οποία προκύπτει η νόμιμη σύσταση και λειτουργία τους.

Άρθρο 16

Μητρώο

1. Στο ΟΕΕ τηρείται μητρώο αδειών άσκησης επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού κατά τάξεις, στο οποίο καταχωρούνται με αύξοντα αριθμό οι εκδιδόμενες άδειες και σημειώνονται οι τυχόν μεταβολές τους.

2. Σε ιδιαίτερο τμήμα του μητρώου αδειών καταχωρούνται οι άδειες λειτουργίας γραφείων, με μνεία της νομικής μορφής τους, των μελών, των μετόχων και των υπεύθυνων για τη λειτουργία τους.

Άρθρο 17

Ευθύνη λογιστών - φοροτεχνικών

Ο λογιστής - φοροτεχνικός οφείλει να επιδεικνύει την προσήκουσα επιμέλεια περί την εκτέλεση των εργασιών που του ανατίθενται, άλλως ευθύνεται έναντι του εντολέως του για τις κάθε είδους φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις που προέκυψαν από υπαιτιότητά του.

Άρθρο 18

Κυρώσεις

1. Ο κάτοχος άδειας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού, ο οποίος αναλαμβάνει και διενεργεί λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες πέραν των ορίων της άδειάς του, τιμωρείται με πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχ. μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δραχ.

2. Σε περίπτωση υποτροπής, το ανώτατο όριο του προστίμου μπορεί να ανέλθει μέχρι του τριπλασίου του ανώτατου ορίου της προηγούμενης παραγράφου. Υποτροπή θεωρείται η εντός τριετίας επανάληψη της πράξης για την οποία τιμωρήθηκε ο υπαίτιος.

3. Σε περίπτωση νέας υποτροπής ή μη καταβολής των προστίμων του παρόντος άρθρου, ανακαλείται η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος.

Νέα υποτροπή θεωρείται η εντός τριετίας επανάληψη της πράξης για την οποία τιμωρήθηκε ο υπαίτιος κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

4. Τα πρόστιμα του παρόντος άρθρου επιβάλλονται με απόφαση της Κεντρικής Διοίκησης του ΟΕΕ και αποτελούν έσοδα του ΟΕΕ.

Άρθρο 19

Αφαίρεση αδειών

1. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού αφαιρείται αυτοδικαίως στην περίπτωση που ο κάτοχος αυτής: α) Καταδικάστηκε αμετακλήτως σε ποινή κάθειρξης ή β) καταδικάστηκε αμετακλήτως για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, απιστία, δωροδοκία, δωροληψία, καταπίεση, παράβαση καθήκοντος, εγκλήματα κατά των ηθών, συκοφαντική δυσφήμιση, δόλια χρήση ξένου σήματος, δόλια χρεοκοπία, λαθρεμπορία και παράβαση της νομοθεσίας για την εμπορία ναρκωτικών.

2. Η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού αφαιρείται επίσης: α) στις περιπτώσεις της παρ. 3 του άρθρου 18 του παρόντος και β) εφόσον αποδεδειγμένα συνέπραξε σε πράξεις ή παραλείψεις που έχουν ως συνέπεια τα βιβλία και στοιχεία να μην εμφανίζουν την πραγματική κατάσταση.

3. Η άδεια λειτουργίας γραφείου παροχής λογιστικών και φοροτεχνικών υπηρεσιών αφαιρείται όταν εκλείψουν οι νόμιμες προϋποθέσεις λειτουργίας του ή όταν αφαιρείται η άδεια άσκησης επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού του υπεύθυνου ή των υπεύθυνων για τη λειτουργία του.

Άρθρο 20

Απόδειξη άσκησης του επαγγέλματος

1. Όπου, κατά τις διατάξεις του Ν.2515/1997, απαιτείται απόδειξη της άσκησης του επαγγέλματος του λογιστή - φοροτεχνικού, του λογιστή και του βοηθού λογιστή, η απόδειξη αυτή παρέχεται με την υποβολή από τους ενδιαφερόμενους πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων εργοδοτών, επιχειρήσεων και Φορέων του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα, στους οποίους παρείχαν τις υπηρεσίες τους, εκκαθαριστικών σημειωμάτων, μισθολογικών καταστάσεων, ασφαλιστικών βιβλιαρίων, πιστοποιητικών έναρξης επιτηδεύματος και κάθε άλλων σχετικών εγγράφων από τα οποία προκύπτει η διάρκεια και η μορφή της εργασιακής σχέσης.
2. Σε περίπτωση αποδεδειγμένης αδυναμίας υποβολής ενός των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο εγγράφων, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν βεβαίωση της Δευτεροβάθμιας Συνδικαλιστικής Οργάνωσης του χώρου των λογιστών φοροτεχνικών, στην οποία είναι εγγεγραμμένοι, από την οποία να αποδεικνύεται η διάρκεια και η μορφή της εργασιακής σχέσης.

Άρθρο 21

Μεταβατικές διατάξεις

1. Στους κατόχους απολυτηρίου Γενικού Λυκείου που, κατά τη δημοσίευση του Ν.2515/1997, ασκούσαν επί δέκα επτά (17) έτη από τη λήψη του απολυτηρίου τους το επάγγελμα του βοηθού λογιστή ή έχουν δέκα επτά (17) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό - οικονομικό κλάδο του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα, χορηγείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Γ' τάξεως.
2. Στους κατόχους απολυτηρίου Επαγγελματικού Λυκείου ή Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου Κλάδου Οικονομίας που, κατά τη δημοσίευση του Ν.2515/1997, ασκούσαν επί δέκα πέντε (15) έτη από τη λήψη του απολυτηρίου τους το επάγγελμα του βοηθού λογιστή ή έχουν δέκα πέντε (15) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό - οικονομικό κλάδο του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα, χορηγείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Γ' τάξεως.
3. Στους κατόχους πτυχίου Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) Λογιστικής και στους κατόχους μακροχρόνιων προγραμμάτων κατάρτισης του Ελληνικού Κέντρου Παραγωγικότητας (ΕΛΚΕΠΑ) που ασκούσαν, κατά τη δημοσίευση του Ν.2515/1997, επί δέκα τρία (13) έτη το επάγγελμα του βοηθού λογιστή ή έχουν δέκα τρία (13) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό - οικονομικό κλάδο του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα, χορηγείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Γ' τάξεως.
4. Στους πτυχιούχους των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των ΤΕΙ που, κατά τη

δημοσίευση του Ν.2515/1997, ασκούσαν επί δέκα (10) έτη από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του λογιστή ως μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή έχουν δέκα (10) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό - οικονομικό κλάδο του Δημόσιου ή του Ιδιωτικού Τομέα, χορηγείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Β' τάξεως.

5. Στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των ΤΕΙ που, κατά τη δημοσίευση του Ν.2515/1997, ασκούσαν επί πέντε (5) έτη από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του λογιστή ως μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή έχουν πέντε (5) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό - οικονομικό κλάδο του Δημόσιου ή του Ιδιωτικού Τομέα, χορηγείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Α' τάξεως.

6. Στα μέλη του ΟΕΕ που έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος και, κατά τη δημοσίευση του Ν.2515/1997, ασκούσαν επί πέντε (5) έτη το επάγγελμα του λογιστή ως μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή έχουν πέντε (5) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό - οικονομικό κλάδο του Δημόσιου ή του Ιδιωτικού Τομέα, χορηγείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Α' τάξεως.

7. Στα μέλη του ΟΕΕ που έχουν άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος και, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, ασκούσαν επί τρία (3) έτη το επάγγελμα του λογιστή ως μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή έχουν τρία (3) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό - οικονομικό κλάδο του Δημόσιου ή του Ιδιωτικού Τομέα, χορηγείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Β' τάξεως.

8. Στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των ΤΕΙ που, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, ασκούσαν επί πέντε (5) έτη από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του λογιστή ως μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες ή έχουν πέντε (5) έτη προϋπηρεσία σε λογιστικό - οικονομικό κλάδο του Δημόσιου ή του Ιδιωτικού Τομέα, χορηγείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Β' τάξεως.

9. Στους μη πτυχιούχους, οι οποίοι αποδεδειγμένα από το έτος 1965 μέχρι και τις 30.4.1977 έχουν υπογράψει ισολογισμούς επιχειρήσεων, που λειτουργούν στην Ελλάδα, τουλάχιστον τριών (3) χρήσεων, χορηγείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Α' τάξεως.

Άρθρο 22

Η ισχύς του Διατάγματος αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Σχέδιο Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών.

Άρθρο 1

Σκοπός 1.

Ο παρών Κανονισμός έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας και διαφάνειας των παρεχομένων από τους Λογιστές Φοροτεχνικούς υπηρεσιών για την προστασία: α) του κάθε Λογιστή (Ελεύθερου Επαγγελματία ή Μισθωτού) β) κάθε Επιχείρησης ή Επαγγελματία που χρειάζεται και λαμβάνει υποχρεωτικά ή μη, Λογιστικές ή φοροτεχνικές υπηρεσίες από Λογιστή Φοροτεχνικό γ) του Κράτους.

Άρθρο 2

Γενικές αρχές ασκήσεως επαγγέλματος.

1. Για την επίτευξη του παραπάνω σκοπού, επιβάλλεται για κάθε Λογιστή η τήρηση των παρακάτω γενικών αρχών και κανόνων, παράλληλα με τις ειδικότερες υποχρεώσεις που απορρέουν από άλλες διατάξεις νόμων και οδηγιών, καθώς και από ειδικές διατάξεις του παρόντα Κανονισμού.

Σε κάθε περίπτωση, ο Λογιστής οφείλει: Να συμπεριφέρεται με αξιοπρέπεια έναντι των αντισυμβαλλομένων μερών, των συναδέλφων και των μελών των θεσμοθετημένων οργάνων.

Να παρέχει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του με τρόπο αντικειμενικό, τηρώντας τις Αρχές της Λογιστικής αλλά και κάθε άλλο Νόμο που αφορά το επάγγελμα του (Εταιρική, Εμπορική, Φορολογική, Εργατική Νομοθεσία).

Να μην εγκαταλείπει χωρίς δικαιολογημένο λόγο οποιαδήποτε ανατεθείσα σ' αυτόν εργασία αφήνοντας εκτεθειμένους τους συνεργάτες, τους πελάτες ή τον εργοδότη του.

Να μην παρέχει ανακριβή ή παραπλανητικά στοιχεία και πληροφορίες σε συνεργάτες πελάτες εργοδότη ή και τρίτους, καθώς και στα θεσμικά ή εντεταλμένα κρατικά όργανα φορείς και δημόσιες Υπηρεσίες.

Να μη δυσφημεί, απειλεί, προσβάλλει ή εκβιάζει συνεργάτες πελάτες εργοδότη ή και τρίτους συναδέλφους. Να μην ανταγωνίζεται με τρόπο αθέμιτο άλλους λογιστές φοροτέχνες συνεργάτες ή συναδέλφους και να μην επιδιώκει την προσέλκυση ή διατήρηση εργασιών με μη διαφανή μέσα.

Επίσης να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο για τις Λογιστικές Φοροτεχνικές και οικονομικές υποθέσεις που χειρίζεται και αφορούν τον Εργοδότη του ή Πελάτη ή οποιονδήποτε τρίτο.

Να μην υπογράφει και να μην διεκπεραιώνει εργασίες οι οποίες δεν καλύπτονται από την κατάλληλη επαγγελματική άδεια όπως αυτή διατίθεται από το ΟΕΕ σύμφωνα με Ν. 2515/97 όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.3470/06 Αρ. 17.

Να σέβεται την εργατική νομοθεσία και να μην προβαίνει σε ενέργειες που μπορεί να βλάπτουν τα δικαιώματα των εργαζομένων κάθε είδους στις Εταιρίες που προσφέρει τις υπηρεσίες του.

Ειδικά ο ελεύθερος επαγγελματίας Λογιστής φοροτεχνικός που χρησιμοποιεί έμμισθο προσωπικό στο δικό του γραφείο ή επιχείρηση να είναι ο πρώτος διδάξας ορθής τήρησης της εργατικής Νομοθεσίας.

Να προστατεύει και να σέβεται τις κατά καιρούς αποφάσεις ή κατευθύνσεις του Οικονομικού Επιμελητηρίου και να μη συγκαλύπτει οιαδήποτε παράβαση του παρόντος κανονισμού που περιήλθε από οιονδήποτε σε γνώση του.

Άρθρο 3

Έκταση εφαρμογής και εννοιολογικοί προσδιορισμοί.

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού διέπουν τους Λογιστές Φοροτεχνικούς και εφαρμόζονται ανεξαιρέτως για κάθε βαθμίδα λογιστή φοροτεχνικού

2. Για την εφαρμογή του παρόντος, οι παρακάτω όροι χρησιμοποιούνται με τις προσδιοριζόμενες έννοιες:

Μέλη του Οικονομικού επιμελητηρίου είναι αυτά που ορίζονται στον Ν.....: Λογιστές φοροτέχνες είναι μόνον αυτοί οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Λογιστών Φοροτεχνικών του Ο.Ε.Ε. σύμφωνα με τον

Πελάτης είναι κάθε Επαγγελματίας, Επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο που ζητάει από Λογιστή Φοροτεχνικό να του προσφέρει τις υπηρεσίες του είτε σε σταθερή σχέση (τήρηση βιβλίων) είτε εκτάκτως (Διάφορες φορολογικές λογιστικές ή οικονομικές γενικά εργασίες)

Συνεργάτης είναι κάθε τρίτος ο οποίος μπορεί να έχει σχέση με τις εκτελούμενες από τον λογιστή Φοροτεχνικό εργασίες.

Βοηθός Λογιστή μπορεί να είναι οιοσδήποτε, ανεξάρτητα από την βαθμίδα Λογιστή Φοροτεχνικού στην οποία ανήκει, ο οποίος απασχολείται σε συγκεκριμένη εργασία για λογαριασμό και υπ' ευθύνη του Λογιστή φοροτεχνικού στον οποίο ανατέθηκε η εκτέλεση της εργασίας αυτής.

Νόμιμη αμοιβή Λογιστή φοροτεχνικού είναι κάθε αμοιβή η οποία προκύπτει α) ύστερα από νόμιμα ανατεθειμένη εργασία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. β) βάσει εργατικής νομοθεσίας γ) βάσει προτεινομένων τιμών από το ΟΕΕ.

Άρθρο 4

Παροχή επαγγελματικών υπηρεσιών.

1. Ο Λογιστής οφείλει να παρέχει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη νομιμότητα στην παροχή υπηρεσιών του αυτών και την εγκυρότητα της εκφραζόμενης απ' αυτόν επαγγελματικής γνώμης. Προς τούτο, είναι υποχρεωμένος, να τηρεί παράλληλα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας και τον παρόντα κανονισμό.

2. Ο Λογιστής δικαιούται να χρησιμοποιεί βοηθούς για την παροχή των επαγγελματικών υπηρεσιών του, έχει όμως την ευθύνη για την εργασία που εκτέλεσαν οι βοηθοί του, τους οποίους υποχρεούται να επιβλέπει και να αναθέτει σ' αυτούς μόνο τις εργασίες που είναι σε θέση να εκτελέσουν ικανοποιητικά.

3. Σε κάθε περίπτωση, ο Λογιστής παρέχει τις επαγγελματικές υπηρεσίες του μόνος αν δεν βρίσκεται σε αναστολή ασκήσεως επαγγέλματός του, και μόνο αν η άδειά του είναι σε ισχύ. Ο κανονισμός αυτός διέπει κάθε λογιστή Φοροτεχνικό ελεύθερο επαγγελματία ή μισθωτό.

Άρθρο 5

Ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα.

1. Κάθε μέλος οφείλει πάντοτε να ασκεί το Λογιστικό – Φοροτεχνικό έργο κατά τρόπο αντικειμενικό Σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της Λογιστικής Επιστήμης αλλά και της Εθνικής Νομοθεσίας.

2. Ο Λογιστής Φοροτεχνικός που διαπιστώνει σοβαρές παρατυπίες

3. Ο Λογιστής που αδυνατεί να είναι ανεξάρτητος, ώστε να παρέχει μία έντιμη και αμερόληπτη γνώμη, οφείλει να μην αποδεχθεί την εργασία ή

4. Κάθε μέλος του Μητρώου των Λογιστών του Ο.Ε.Ε. οφείλει να τηρεί τους ακόλουθους κανόνες ώστε να εξασφαλίζει την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητά του:

5. Να μην εκτελεί οιαδήποτε εργασία χωρίς να εκδίδει τα νόμιμα δικαιολογητικά και αποδείξεις.

6. Να μην αποφασίζει ο ίδιος σε θέματα μη αρμοδιότητάς του και να μην βάζει σε κίνδυνο τον Πελάτη του ή τον εργοδότη του με παραλήψεις ή σφάλματα.

7. Να είναι συνεργάσιμος με τις φορολογικές ή άλλες κρατικές αρχές και να συνδράμει στην ομαλή διεξαγωγή κάθε είδους ελέγχου που δέχεται η Επιχείρηση ή ο Πελάτης του ή ο Εργοδότης του.

8. Να τηρεί αυστηρά τις κείμενες νομοθετικές διατάξεις και αποφάσεις του ΟΕΕ και να φροντίζει για την τήρηση των ασυμβίβαστων σχετικά με το επάγγελμα. Να καταγγείλει κάθε τρίτο που ενεργεί ενάντια στον παρόντα κανονισμό αλλά και που εξασκεί το επάγγελμα ευκαιριακά χωρίς την νόμιμη επαγγελματική άδεια ή κατά παράβαση ή παρανόμως

Άρθρο 6

Εχεμύθεια.

1. Ο Λογιστής οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο και να μην αποκαλύπτει γεγονότα ή πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση του κατά την εκτέλεση του έργου του, εκτός αν υπέχει τέτοια υποχρέωση από το νόμο και τον παρόντα κανονισμό.
2. Απαγορεύεται στον Λογιστή να κάνει χρήση καθ' οιονδήποτε τρόπο για όφελος τρίτων, ή ανταγωνιστικών επιχειρήσεων των γεγονότων και των πληροφοριών που περιήλθαν σε γνώση του κατά την εκτέλεση του έργου του, εκτός αν η αποκάλυψη των γεγονότων και των πληροφοριών είναι αναγκαία για την υπεράσπισή του ενώπιον δικαστικής αρχής ή την υποστήριξη των θέσεών του ενώπιον των Πειθαρχικών οργάνων του Ο.Ε.Ε.
3. Ο Λογιστής οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο και μετά τη λήξη της παροχής των επαγγελματικών υπηρεσιών του προς οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.
4. Ο Λογιστής οφείλει να υπενθυμίζει στους βοηθούς του την υποχρέωση τηρήσεως του επαγγελματικού απορρήτου και να εξασφαλίζει κατά το δυνατόν ότι οι βοηθοί του θα τηρήσουν αυτό.

Άρθρο 7

Ποιοτική επάρκεια Λογιστικών Φοροτεχνικών υπηρεσιών.

1. Κάθε Λογιστής υποχρεούται για κάθε εκτελούμενη απ' αυτόν εργασία να ακολουθεί πιστά τις εγκεκριμένες από το ΟΕΕ εργασίες που συνεπάγεται ο βαθμός αδείας. Πλημμελής εκτέλεση των καθηκόντων του Λογιστή Φοροτεχνικού επιφέρει τις συνέπειες του Ν. 1100/80 που μπορεί να φθάσει μέχρι και την αφαίρεση αδείας.
2. Ο Λογιστής Φοροτεχνικός Οφείλει να ενημερώνεται για όλες τις Νομικές αλλαγές που αφορούν το επάγγελμά του και γενικότερα να επικαιροποιεί τις γνώσεις του, διασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών.

Άρθρο 8

Διαφήμιση – Αθέμιτος Ανταγωνισμός.

1. Ο Λογιστής δεν πρέπει να προβάλλεται με τρόπο που να δυσφημεί τις επαγγελματικές υπηρεσίες του, το όνομά του ή την επωνυμία του, ή το Λογιστικό Φοροτεχνικό επάγγελμα, όπως αυτό έχει θεσμοθετηθεί και ασκείται στην Ελλάδα, ή να θέτει σε αμφιβολία την επαγγελματική επάρκεια άλλων Λογιστών Φοροτεχνικών.

2. Να μην αναλαμβάνει λογιστικές ή φοροτεχνικές εργασίες από επιχειρήσεις ή εργοδότες που οφείλουν αμοιβές σε προηγούμενους από αυτόν Λογιστές Φοροτεχνικούς.

Άρθρο 9

Σχέσεις με συναδέλφους και Ελεγκτικούς Φορείς.

1. Ο Λογιστής οφείλει να συμπεριφέρεται με ευγένεια, ειλικρίνεια και εκτίμηση έναντι όλων των άλλων μελών, είτε αυτά είναι παρόντα είτε είναι απόντα και να προασπίζει τα νόμιμα δικαιώματά τους που απορρέουν από την άσκηση των καθηκόντων τους.

2. Ο Λογιστής στον οποίο ανατίθεται μία εργασία που προηγουμένως ασκούσε άλλος Λογιστής, οφείλει να ερωτήσει τον εργοδότη αλλά και τον Λογιστή πριν από την ανάληψη της εργασίας, σε ποιους λόγους οφείλεται κατά τη γνώμη του η απομάκρυνσή του από την συγκεκριμένη εργασία.

Άρθρο 10

Προστασία του κύρους του Ο.Ε.Ε.

1. Δεν επιτρέπεται η δια δηλώσεων προφορικών ή εγγράφων, υποβάθμιση του επιστημονικού και επαγγελματικού κύρους του Ο.Ε.Ε. και των Λογιστών Φοροτεχνικών ή των Ελεγκτικών φορέων Δημόσιων και Ιδιωτικών καθώς και ο σχολιασμός της ποιότητας των προσφερόμενων από Λογιστές Φοροτεχνικούς ή ελεγκτικούς φορείς υπηρεσιών.

2. Δεν εμπίπτει στον ανωτέρω περιορισμό η εμπιστευτική αναφορά προς το Ο.Ε.Ε. που υποχρεούται να κάνει κάθε Λογιστής Φοροτεχνικός όταν διαπιστώνει αξιόποινες πράξεις ή παραβιάσεις του παρόντος κανονισμού από Συναδέλφους ή τρίτους.

3. Ως υποβάθμιση του επιστημονικού και επαγγελματικού κύρους του Ο.Ε.Ε. θεωρείται ιδίως από μέρος Λογιστή ή ελεγκτικού φορέα: α) Τήρηση ή ο ισχυρισμός τήρησης Φορολογικών ή λογιστικών αρχών και προτύπων διαφορετικών από τις παραδεγμένες από τη εθνική νομοθεσία ρυθμίσεις. Β) Επανελημμένες παρεκκλίσεις από αποφάσεις και οδηγίες του Ο.Ε.Ε. γ) Ανάρμοστη συμπεριφορά κατά οργάνων του Ο.Ε.Ε. εκδηλούμενη με τη χρησιμοποίηση εκφράσεων ή ειρωνικών σχολίων, σε βάρος αποφάσεων και ενεργειών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των οργάνων αυτών. δ) Απρεπής συμπεριφορά κατά ελεγκτικού φορέα Δημόσιου ή ιδιωτικού.

Άρθρο 11

Τήρηση του παρόντος κανονισμού – Κυρώσεις.

1. Η Διοίκηση του ΟΕΕ, αναγνωρίζοντας την ανάγκη πιστής εφαρμογής του παρόντος κανονισμού από όλα ανεξαιρέτως τα μέλη Λογιστές Φοροτέχνες, αποφασίζει την τη θέσπιση των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους.

Οποιοδήποτε μέλος του Μητρώου Λογιστών Φοροτεχνικών υποχρεούται να καταγγείλει γραπτώς προς το ΟΕΕ κάθε παραβίαση του παρόντος κανονισμού, που έχει υποπέσει στην αντίληψή του, αναφέροντας ρητά το ονοματεπώνυμο του μέλους ή την επωνυμία του φορέα που υπέπεσε στην παράβαση, καθώς και τα περιελθόντα σε γνώση του αποδεικτικά στοιχεία. Η αναφορά είναι απόρρητη και γνωστοποιείται από το Πειθαρχικό Συμβούλιο του ΟΕΕ μόνο στον αναφερόμενο Λογιστή Φοροτεχνικό, ο οποίος και καλείται για παροχή εξηγήσεων πριν αποφασιστεί η τυχόν πειθαρχική δίωξή του.

Το ΟΕΕ αν συντρέχει παράβαση νόμου ή του παρόντος Κανονισμού και με αιτιολογημένη απόφασή του, παραπέμπει την υπόθεση στα αρμόδια όργανα, παραγγέλλοντας και τις αναγκαίες ενέργειες ή θέτει την υπόθεση στο αρχείο. Στην τελευταία περίπτωση μπορεί να καλέσει τον αναφέροντα να παράσχει σχετικές εξηγήσεις και αν κρίνει ότι η αναφορά ή καταγγελία είναι κακόπιστη, αποφασίζει για τις περαιτέρω ενέργειές του.

Παραβάσεις του νόμου και του παρόντος κανονισμού από Λογιστές Φοροτεχνικούς εξετάζονται από το ΟΕΕ, το οποίο παραπέμπει στο Πειθαρχικό Συμβούλιο κάθε μέλος που κατά την κρίση του βασιζόμενη στις υπάρχουσες καταγγελίες, μαρτυρίες ή στοιχεία, ευθύνεται ως εκ της θέσης ή των αρμοδιοτήτων του για την διαπιστούμενη ή τη καταγγελλόμενη παράβαση.

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο μπορεί να κρίνει ότι ένα μέλος έχει απολέσει το απαιτούμενο ήθος και την αναμφισβήτητη αρετή και να το διαγράψει από το οικείο Μητρώο, εφόσον από τα υπάρχοντα στοιχεία αποδεικνύεται ότι το μέλος αυτό έχει υποπέσει καθ' υποτροπή σε σκόπιμες παραβάσεις του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 12

Παραγραφή.

1. Οποιαδήποτε παράβαση του παρόντος Κανονισμού παραγράφεται μετά παρέλευση πενταετίας από τη τέλεσή της. Ως ημερομηνία τέλεσης λαμβάνεται αυτή της έγγραφης καταγγελίας προς το ΟΕΕ.
2. Καταγγελία παραβάσεως του παρόντος Κανονισμού για την οποία δεν έχουν ολοκληρωθεί οι ενέργειες των αρμόδιων οργάνων μετά παρέλευση δύο (2) ετών από της ημερομηνίας καταθέσεώς της στο πρωτόκολλο, μπορεί να τεθεί στο Αρχείο, με απόφαση του, στην οποία αναφέρεται συγκεκριμένος λόγος ή λόγοι της μη ολοκλήρωσης των ενεργειών.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 13

Ισχύς προηγούμενων Αποφάσεων και Οδηγιών.

1. Οι μέχρι τώρα εκδοθείσες αποφάσεις – Νόμοι και οδηγίες του ΟΕΕ αναφορικά με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες ανάληψης και εκτέλεσης των πάσης φύσεως Λογιστικών και Φοροτεχνικών υπηρεσιών, εξακολουθούν να ισχύουν ως κανονιστικές διατάξεις και να εφαρμόζονται υποχρεωτικά από όλους τους Λογιστές Φοροτεχνικούς.
2. Παραβάσεις κανονιστικών

Άρθρο 14

Ελάχιστο Όριο Αξιοπρεπούς Διαβίωσης Μελών του Ο.Ε.Ε. Ως ελάχιστο όριο αξιοπρεπούς διαβίωσης ορίζεται

- α) για τους μισθωτούς ο μισθός όπως αυτός ορίζεται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας με βάση την Εργατική νομοθεσία
- β) για τους Ελεύθερους επαγγελματίες οι τιμές όπως αυτές προτείνονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 15

Έναρξη εφαρμογής – Δημοσιότητα.

1. Ο παρών Κανονισμός επαγγελματικής δεοντολογίας τίθεται σε εφαρμογή από την ημερομηνία εγκρίσεώς του από την
2. Ο παρών κανονισμός δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μπορεί να γνωστοποιείται σε κάθε ενδιαφερόμενο
3. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Θεσσαλονίκη, 14 Ιουνίου 2007

Με τιμή,

Ο Γενικός Γραμματέας Ο Πρόεδρος

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

Περιεχόμενα | Θεσμικό Πλαίσιο

Π.Δ. 475/1991 «Περί οικονομολογικού επαγγέλματος και της αδείας ασκήσεώς του»

(ΦΕΚ Α' 176)

Άρθρο 1.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Οικονομολογικό επάγγελμα συνιστούν οι κατ' επάγγελμα ασκούμενες δραστηριότητες οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την εφαρμογή των πορισμάτων της οικονομικής επιστήμης και πρακτικής στους διάφορους τομείς της εθνικής και διεθνούς οικονομικής δραστηριότητας ή και την ανάπτυξη της οικονομικής επιστήμης και σκέψης.

Ειδικότερα οι δραστηριότητες του οικονομολογικού επαγγέλματος είναι:

1. Ανάλυση, επεξεργασία και ερμηνεία οικονομικών φαινομένων, μεγεθών, η σύνταξη και υποβολή σχετικών μελετών και εκθέσεων προς επιχειρήσεις, οργανισμούς και γενικά φορείς οικονομικής δραστηριότητας.
2. Παροχή συμβουλών επί οικονομικών επιχειρησιακών, αναπτυξιακών, ταμειευτικών, χρηματο-πιστωτικών, φοροτεχνικών και εμπορικών θεμάτων προς φορείς οικονομικής και επιχειρησιακής δραστηριότητας του ιδιωτικού, του δημόσιου τομέα και της Δημόσιας Διοίκησης.
3. Παροχή υπηρεσιών οργάνωσης, διεύθυνσης των οικονομικών δραστηριοτήτων επιχειρήσεων καθώς και φορέων οικονομικής δραστηριότητας του Δημόσιου Τομέα.
4. Παροχή υπηρεσιών οργάνωσης, διεύθυνσης, εποπτείας λογιστικών υπηρεσιών, σχεδιασμός κατάρτιση και υπογραφή Οικονομικών Καταστάσεων.
5. Παροχή φοροτεχνικών υπηρεσιών, οργάνωση, λειτουργία και διεύθυνση γραφείων και επιχειρήσεων για την παροχή των ως άνω υπηρεσιών.
6. Σχεδιασμός στατιστικών και οικονομετρικών μεθόδων και ερευνών, επεξεργασία, ανάλυση, ερμηνεία και γενικά επιστημονική και πρακτική αξιοποίηση στατιστικών στοιχείων που αφορούν στην οικονομία, στα οικονομικά μεγέθη, στους συντελεστές της παραγωγής, στην παραγωγική και αναπτυξιακή διαδικασία.
7. Έλεγχος της διαχείρισης, των οικονομικών καταστάσεων βιβλίων και στοιχείων, επιχειρήσεων, Οργανισμών, Ιδρυμάτων και γενικά φορέων οικονομικής και επιχειρησιακής δραστηριότητας ή διαχείρισης φορέων του ιδιωτικού ή του Δημόσιου τομέα κατά τις

διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και η σύνταξη - έκδοση των αναγκαίων και σχετικών πορισμάτων εκθέσεων και πιστοποιητικών.

8. Διδασκαλία των θεωριών, αρχών, μεθόδων και πορισμάτων της οικονομικής u949 επιστήμης και σκέψης και της εφαρμοσμένης οικονομικής, σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, εξαιρουμένων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Άρθρο 2

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

1. Προϋπόθεση για την χορήγηση άδειας οικονομολογικού επαγγέλματος αποτελεί η ιδιότητα μέλους του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (ΟΕΕ) κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του Ν. 1100/1980 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του Ν. 1479/84.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 4 και 7 του άρθρου 3 του Ν. 1100/1980 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του Ν. 147/84 για την χορήγηση της άδειας ασκήσεως οικονομολογικού, επαγγέλματος υποβάλλεται αίτηση του ενδιαφερομένου προς την Κεντρική Διοίκηση του ΟΕΕ ή ανάλογα με τον τόπο της επαγγελματικής του εγκατάστασης προς την αρμόδια τοπική Διοίκηση περιφερειακού Τμήματος του ΟΕΕ.

3 Στην αίτηση για την χορήγηση της άδειας ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος αναφέρονται τα στοιχεία ταυτότητας, η διεύθυνση, τα πτυχία, οι τίτλοι σπουδών, η ειδίκευση καθώς και η επαγγελματική πείρα.

4. Η αίτηση άδειας ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος συνοδεύεται υποχρεωτικά από επικυρωμένο αντίγραφο των πτυχίων, τίτλων σπουδών και πιστοποιητικών επαγγελματικής κατάρτισης και εμπειρίας του ενδιαφερομένου και από βεβαίωση της εγγραφής του ως μέλους του ΟΕΕ, την οποία εκδίδει η Γραμματεία της Κεντρικής Διοίκησης ή της αρμόδιας Τοπικής Διοίκησης Περιφερειακού τμήματος του ΟΕΕ.

Στην περίπτωση αίτησης για την χορήγηση προσωρινής άδειας οικονομολογικού επαγγέλματος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 3 του Ν. 1100/80, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του Ν.1479/84, αντί της βεβαίωσης της εγγραφής του ως μέλους του ΟΕΕ, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει τα πιστοποιητικά έναρξης, ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές

5. Για την έκδοση άδειας ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος απαιτείται η καταβολή παραβόλου το ύψος του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του Ν. 1100/80 όπως τροποποιήθηκε από τον Ν. 1479/84.

6 Η άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος, χορηγείται με απόφαση της Κ Δ ή της αρμόδιας Τοπικής Διοίκησης Περιφερειακού Τμήματος του ΟΕΕ, μετά από αιτιολογημένη

εισήγηση τριμελούς επιτροπής τα μέλη της οποίας ορίζονται μεταξύ των μελών των διοικήσεων αυτών. Η απόφαση για την χορήγηση ή όχι της άδειας εκδίδεται το αργότερο εντός μηνός από την υποβολή της αίτησης του ενδιαφερομένου.

7. Στην άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος η οποία υπογράφεται από τον Πρόεδρο και το Γενικό Γραμματέα της αρμόδιας για τη χορήγηση ή της Διοίκησης, αναγράφεται η ειδικότητα ή οι ειδικότητες του οικονομολογικού επαγγέλματος για τις οποίες χορηγείται.

8. Στους κατόχους άδειας ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος χορηγείται δελτίο επαγγελματικής ταυτότητας οικονομολόγου, στην οποία γίνεται μνεία της ειδικότητας ή των ειδικοτήτων τους. Η επαγγελματική ταυτότητα οικονομολόγου ανανεώνεται κατά το πρώτο δίμηνο κάθε έτους μετά από υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του ενδιαφερομένου ότι εξακολουθεί να ασκεί την δραστηριότητα ή τις δραστηριότητες οικονομολόγου για τις οποίες χορηγείται η ταυτότητα αυτής.

9. Η άσκηση οικονομολογικού επαγγέλματος από μέλος του ΟΕΕ στο οποίο δεν έχει χορηγηθεί η σχετική άδεια κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο επιβάλλονται οι ποινές της παρ. 3 του άρθρου 10 του Ν. 1100/80 όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 1479/84.

10. Για τη χορήγηση προσωρινής άδειας οικονομολογικού επαγγέλματος ισχύουν οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 4.

Άρθρο 3

ΑΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1. Για την λειτουργία γραφείων παροχής οικονομολογικών υπηρεσιών όπου η λειτουργία των γραφείων αυτών επιτρέπεται από την κείμενη νομοθεσία, απαιτείται άδεια σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ή του άρθρου 2 του Ν 1100/80 όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 1479/84.

2 Προϋπόθεση για την χορήγηση άδειας λειτουργίας γραφείου παροχής οικονομολογικών υπηρεσιών είναι η κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος κατοχή άδειας ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος από τον υπεύθυνο ή τους υπεύθυνους, για την λειτουργία του γραφείου.

3. Η άδεια λειτουργίας γραφείου παροχής οικονομολογικών υπηρεσιών χορηγείται με απόφαση της Κ.Δ. ή της αρμόδιας Τοπικής Διοίκησης περιφερειακού Τμήματος του ΟΕΕ

μετά από υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του ενδιαφερομένου ότι εξακολουθεί να ασκεί την δραστηριότητα ή τις δραστηριότητες οικονομολόγου.

4 Για τη χορήγηση της ανωτέρω άδειας, υποβάλλεται αίτηση του υπεύθυνου ή των υπευθύνων για τη λειτουργία του γραφείου. Η αίτηση αυτή συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο της άδειας του υπευθύνου ή των υπευθύνων των γραφείων παροχής οικονομολογικών υπηρεσιών και αναλόγως της νομικής μορφής με την οποία πρόκειται να λειτουργήσουν επικυρωμένα αντίγραφα των κατά Νόμο Καταστατικών ή πιστοποιητικών από τα οποία προκύπτει η νόμιμη σύσταση και λειτουργία τους.

Άρθρο 4

ΜΗΤΡΩΟ ΑΔΕΙΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΔΕΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1. Στο ΟΕΕ τηρείται Μητρώο αδειών άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος στο οποίο καταχωρούνται με αύξοντα αριθμό οι εκδιδόμενες άδειες και σημειώνονται οι τυχόν μεταβολές τους.

2. Σε ιδιαίτερο τμήμα του μητρώου αδειών οικονομολογικού επαγγέλματος καταχωρούνται οι άδειες λειτουργίας γραφείων παροχής οικονομολογικών υπηρεσιών με μνεία της νομικής μορφής τους και των υπευθύνων για την λειτουργία τους.

3. Στο ΟΕΕ τηρείται επίσης ειδικό μητρώο προσωρινών αδειών άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος.

Άρθρο 5

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ

1. Η άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος ανακαλείται αυτοδικαίως σε περίπτωση:

α) διαγραφής του ενδιαφερομένου από μέλος του ΟΕΕ με απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του.

β) Καταδίκης αμετακλήτως: 1) σε ποινή κάθειρξης ή 2) για τα αδικήματα που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 3 του Ν. 1100/1980 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του Ν. 1479/1984.

2. Η άδεια λειτουργίας γραφείου παροχής οικονομολογικών υπηρεσιών ανακαλείται όταν εκλείψουν οι νόμιμες προϋποθέσεις λειτουργίας του ή όταν ανακαλείται η άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος των υπευθύνων για τη λειτουργία του.

Άρθρο 6

ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΑΣΚΗΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Όπου κατά τις διατάξεις του Ν. 1100/80 όπως τροποποιήθηκε από τον Ν.1479/84, απαιτείται απόδειξη της άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος, η απόδειξη αυτή παρέχεται με την υποβολή από τους ενδιαφερόμενους πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων των εργοδοτών, επιχειρήσεων και φορέων του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, στους οποίους παρέχουν υ942 ή παρείχαν κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα τις υπηρεσίες τους. Τα σχετικά πιστοποιητικά και βεβαιώσεις, από τα οποία προκύπτει ο χρόνος έναρξης, η διάρκεια και οι όροι της εργασιακής σχέσης, συνοδεύονται υποχρεωτικώς από επικυρωμένα αντίγραφα των φορολογικών δηλώσεων του ενδιαφερομένου κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα ή εφ' όσον ο ενδιαφερόμενος δεν έχει υποβάλλει φορολογική δήλωση, από πιστοποιητικό της οικείας Εφορίας από το οποίο προκύπτει η δήλωση έναρξης ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος από τον ενδιαφερόμενο.

Άρθρο 7

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΑΣΚΗΣΕΩΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Η άσκηση οικονομολογικού επαγγέλματος αναστέλλεται από της εκλογής και κατά την διάρκεια άσκησης καθηκόντων βουλευτού.

Άρθρο 8.

Σε εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 7, 48, 52 και 59 της Συνθήκης ΕΟΚ της Ρώμης, το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 3 του Ν. 1100/1980 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του Ν. 1479/1984 αντικαθίσταται ως εξής:

"Ως μέλη του ΟΕΕ εγγράφονται έλληνες υπήκοοι ή ομογενείς που κατοικούν μόνιμως στην Ελλάδα ή υπήκοοι κράτους μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΚ)".

Άρθρο 9

Το παρόν Προεδρικό Διάταγμα αρχίζει να ισχύει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

1. Ηλικία

30-35 ☐	35-40 ☐	40-45 ☐	50+ ☐
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------

2. Χρόνια άσκησης του Επαγγέλματος

5-10 ☐	10-15 ☐	15-20 ☐	20+ ☐
-------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------

3. Θέση στο λογιστικό γραφείο

Υπάλληλος ☐	Ιδιοκτήτης ☐
------------------------------------	-------------------------------------

4. Φύλο

Αντρας ☐	Γυναίκα ☐
---------------------------------	----------------------------------

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Στις παρακάτω ερωτήσεις απαντήστε με βάση το βαθμό συμφωνίας
1=Διαφωνώ Απόλυτα, 2=Διαφωνώ, 3=Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ, 4=Συμφωνώ 5=Συμφωνώ Απόλυτα)

1. Οι κυριότερες δραστηριότητες και εργασίες της λογιστικής είναι:

Η καταγραφή, καταχώρηση των οικονομικών συναλλαγών και η συστηματική κατάταξη και ταξινόμηση των οικονομικών στοιχείων	1 2 3 4 5
Η συνοπτική απόδοση, ανακεφαλαίωση και η διοχέτευση των οικονομικών στοιχείων στα ενδιαφερόμενα μέρη	1 2 3 4 5
Η ανάλυση και ερμηνεία των οικονομικών στοιχείων.	1 2 3 4 5
Η πρόβλεψη μελλοντικών στοιχείων, βάση των μέχρι τώρα στοιχείων	1 2 3 4 5
Η λήψη αποφάσεων με την επιλογή της ορθολογικής οικονομικής λύσης, μεταξύ των πολλών άλλων εναλλακτικών λύσεων	1 2 3 4 5

<u>2. Η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθούν:</u>	
Ο καλύτερος προγραμματισμός και έλεγχος της καθημερινής λειτουργίας της επιχείρησης	1 2 3 4 5
Ο μακροχρόνιος προγραμματισμός των δραστηριοτήτων της επιχείρησης με την θέσπιση μακροχρόνιων στόχων και σχεδιασμός των επενδυτικών προγραμμάτων και της στρατηγικής δράσης ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί, καθώς και ο απολογιστικός έλεγχος των προγραμμάτων αυτών	1 2 3 4 5
Η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί η άσκηση εσωτερικού ελέγχου και αποτελεσματικής διοίκησης	1 2 3 4 5
Η λογιστική είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί η κοστολόγηση των παραγόμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών, ώστε να ασκηθεί σωστή τιμολογιακή πολιτική και ο έλεγχος και η ανάλυση του κόστους ώστε να διερευνηθούν τα επιμέρους στοιχεία κόστους και να επιτευχθεί ο καλύτερος συνδυασμός των στοιχείων αυτών	1 2 3 4 5

<u>3. Οι κύριες δραστηριότητες των σύγχρονων λογιστών είναι:</u>	
Η Δημιουργία προστιθέμενης αξίας μέσω της αποτελεσματικής χρησιμοποίησης πόρων (οικονομικών ή μη)	1 2 3 4 5
Η Ικανοποίηση των νομίμων ενδιαφερόντων των συναλλασσομένων με την επιχείρηση (μέτοχοι, εργαζόμενοι, προμηθευτές, Κράτος, πελάτες, τρίτοι)	1 2 3 4 5
Η Ανάλυση και ερμηνεία πληροφοριών για την λήψη βραχυπρόθεσμων ή στρατηγικών αποφάσεων	1 2 3 4 5
Η Προετοιμασία και επικοινωνία προς τρίτους οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση λογιστικές αρχές (ΔΛΠ, φορολογικές, εθνικές)	1 2 3 4 5
Ο Έλεγχος κόστους μέσω μεθόδων κοστολόγησης, προϋπολογισμών και προβλέψεων	1 2 3 4 5
Η Διαχείριση κινδύνων (risk management) και προστασία περιουσιακών στοιχείων	1 2 3 4 5

<u>4. Ο λογιστής θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από εγεμύθεια</u>	1 2 3 4 5
<u>5. Το επάγγελμα του λογιστή βασίζεται σε δική του δεοντολογία</u>	1 2 3 4 5

<u>6. Ο λογιστής θα πρέπει να προσπαθεί να καλύψει το πελάτη του μέσα από τη παροχή νέων υπηρεσιών</u>	1 2 3 4 5
<u>7. Ο λογιστής προσφέρει στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο</u>	1 2 3 4 5
<u>8. Ο λογιστής θα πρέπει να ακολουθεί πάντα τις νομοθετικές διατάξεις</u>	1 2 3 4 5
<u>9. Ο λογιστής πρέπει να διαθέτει τα παρακάτω στοιχεία</u>	
Να είναι αντικειμενικός και ανεξάρτητος	1 2 3 4 5
Να ενημερώνεται για κάθε θέμα που άπτεται της επαγγελματικής του ιδιότητας	1 2 3 4 5
Να είναι ευγενικός και συνεργάσιμος με τους πελάτες του	1 2 3 4 5
Να σέβεται και να συμπεριφέρεται με αξιοπρέπεια στους συναδέλφους του	1 2 3 4 5
<u>10. Ο λογιστής οφείλει να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο ακόμα και σε ειδικές περιπτώσεις που του ζητηθεί η αποκάλυψη στοιχείων. (π.γ από δικαστικές αργές)</u>	1 2 3 4 5
<u>11. Ο λογιστής θα πρέπει να καταγγέλλει παρατυπίες και παραβάσεις συναδέλφων του στα αρμόδια όργανα (π.γ Ο.Ε.Ε, Εισαγγελία κλπ)</u>	1 2 3 4 5
<u>12. Ο λογιστής οφείλει να είναι συνεργάσιμος με τις φορολογικές ή άλλες κρατικές αργές και να συνδράμει στην ομαλή διεξαγωγή κάθε είδους ελέγχου που δέχεται η επιχείρηση ή ο πελάτης ή ο εργοδότης του.</u>	1 2 3 4 5
	ΣΔΕ